

Kankaanpään kaupunki

TALOUSARVIO 2023

**TALOUSSUUNNITELMA
2024 - 2025**

Kaupunginjohtaja 18.11.2022
Kaupunginhallitus 21.11.2022 ja 28.11.2022
Kaupunginvaltuusto 19.12.2022

Sisältö

Johdanto	3
A. Yleisperustelut	4
1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitys	4
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	4
1.2 Kuntatalouden kehitys	5
1.3 Kankaanpään kaupungin talous	6
1.4 Kankaanpään ja Honkajoen talous 2017-23	11
Kankaanpään ja Honkajoen investoinnit 2017-22	11
1.5 Talouden tasapainottaminen	12
1.6 Väestö	14
1.7 Työllisyys	16
2. Strategia	17
3. Konserniohjaus ja konserniin kuuluville tytäryhtiöille ja kuntayhtymille asetettavat tavoitteet sekä konsernivalvonta	19
4. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	23
5. Talousarvion rakenne	27
6. Sitovuus	27
7. Tilivelvolliset	28
8. Käyttösuunnitelmat ja seuranta	28
B. Käyttötalousosa	29
C. Tuloslaskelmaosa	64
D. Investointiosa	68
E. Rahoituslaskelmaosa	72
F. Liitteet	74

Johdanto

Kuntien talousarvioita valmistellaan erittäin epävakaa maailmanpoliittisessa tilanteessa. Koronapandemian ja Venäjän julman hyökkäyssodan vaikutukset talouskasvuun ovat heikentäneet Suomen julkista taloutta. Maailman-talouden näkymät ovat synkentyneet nopeaan inflaatioon, Euroopan energiakriisiin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Energiakriisin vaikutukset eivät ole heti näkyvissä ja asiantuntijat pelkäävät työmarkkinoiden heikkenevän. Energiakriisi on jo vaikuttanut rahoitusmarkkinoilla korkotasoa merkittävästi nostavana. Yleisen epävarmuuden kasvaessa Eurooppa ajautunee talouden taantumaa.

Kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi ja vuodesta 2022 on muodostumassa myös vahva vuosi. Kankaanpään kaupungin kuluva vuoden tulos on ennakkotietojen mukaan muodostumassa kohtuullisen mukavasti ylijäämäiseksi. Kankaanpään kaupungin palvelutaso säilyy ja on kehittynyt viime vuosina, tämän on taannut osaava henkilökunta ja mittavat investoinnit kouluihin, päiväkoteihin ja liikuntapalveluihin.

Sote-uudistuksen voimaantulo tekee vuodesta 2023 historiallisen. Uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Taloussuunnittelukaudella on tarkoitus toteuttaa myös TE-palvelut 2024-uudistus. TE-palvelut siirrettäisiin kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle vuoden 2025 alussa, samalla TE-henkilöstö siirtyy valtiolta kunnille.

Kuntien tuloveroprosenteista leikataan 12,64 prosenttiyksikköä, hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Kaupungin tuloveroprosentti on historiallisen pieni 9,11 %. Kiinteistöveroja ei muutettu, yleinen 1,20, vakituinen asuinrakennus 0,45, muu rakennus 1,05, rakentamaton rakennuspaikka 4,00 ja voimalaitos 3,10.

Merkittävimmät investoinnit 2023

Tapalan peruspalvelukeskuksen vuodeosaston toteuttaminen uudisrakennuksena	2,0 milj. €
Jäteveden keskuspuhdistamon kehittäminen	1,5 milj. €
Liikenneväylät	1,1 milj. €
Vesihuoltoverkostot	0,4 milj. €
Osallistuminen Satakunnan Kasvurahastoon	0,1 milj. €

(Satakuntaan suunnitellaan perustettavan alueellista sijoitusrahastoa, joka tarjoaisi kasvu- ja kehittymishaluisille satakuntalaisille yrityksille rahoituksen lisäksi osaamisverkostoja kasvuhankkeiden toteuttamiseen.)

Kuluvakin vuosi on muodostumassa ylijäämäiseksi ja vuoden 2023 talousarvio esitykseni on ylijäämäinen 2,5 milj.euroa, mutta hyvistä vuosista huolimatta tulevat vuodet Kankaanpäässä pysyvät taloudellisesti pitkään kiireinä. Taloussuunnitelman mukaan suunnitelma vuodet 2024 ja 2025 ovat molemmat alijäämäisiä, mutta koko suunnitelmakaudella talous on tasapainossa. Valtionosuuksien lopulliseen määrään vaikuttavat vuoden 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ja lopullinen valtionosuustaso tiedetään vasta vuoden 2023 syksyllä. Voidaan todeta, että taloussuunnitelman vuodet 2024–2025 sisältävät tulopohjan suhteen erittäin suuria epävarmuustekijöitä. Juuri tästä syystä on perusteltua pitää mielessä palvelutuotannon rakenteelliset muutokset, jotta ne vastaavat palvelutarpeen ja väestönmuutosten myötä muuttuneisiin olosuhteisiin, jotta talous kyetään pitämään jatkossakin tasapainossa.

Vaikka elämme valtavien muutosten ja maailman tilanteen vuoksi epävarmuuden aikaa, meillä on Kankaanpään osalta taloussuunnitelma vuodet mukaan lukien talous tasapainossa ja meillä on mahdollisuus investoida. Olemme jo viime vuosina investoineet merkittävästi koko alueen elinvoimaan, keskustan koulut on uudistettu, kirjasto laajennettu. Koko liikuntakeskus ja sen ympäristö on nyt modernisoitu nykyajan ja tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi, josta meidän on syytä olla ylpeitä. Lisäksi tämän talousarvion yhteydessä päätämme myös yhdestä merkittävästä investoinnista alueellemme noin 8 milj. euron panostuksesta uuden vuodeosaston rakentamiseen pääterveysasemalle.

Mika Hatanpää
kaupunginjohtaja

A. Yleisperustelut

1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitys

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Euroalueen tilanne on ollut viime aikoina hankala, inflaatio ja taantuma uhkaavat. Korkojen nostolla torjutaan inflaatiota, koska suurena pelkona voimakkaampi stagflaatio.

Valtiovarainministeriön syksyn 2022 taloudellinen katsauksen mukaan bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan Suomessa 1,7 % v. 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on jatkanut nopeaa kasvua. Talouskasvun ennustetaan hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin v. 2023. Myös hyödykkeiden ja energian hintojen nousu on jatkunut kesällä arvioitua nopeampana. Kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi loppuvuodesta ja vuoden 2023 alkupuolella. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

Ulkomaankaupan näkymiä varjostaa erityisesti Venäjän kanssa käytävän kaupan merkittävä supistuminen, vaikkakin vienti Venäjälle jatkuu osin edelleen. Euroopan talouskehityksen näkymät ovat synkentyneet kesästä, joten viennin kasvu jää lähivuosina vaisuksi.

Koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset talouskasvuun ovat heikentäneet Suomen julkista taloutta. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu tänä vuonna ripeän talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Ensi vuonna alijäämä kääntyy uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen alenee tänä vuonna, mutta kääntyy nousevalle uralle ensi vuonna. Julkisyhteisöjen menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino on mittava ja kestävyysvajeen arvioidaan olevan nyt 3,0 % suhteessa BKT:hen eli noin 9 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla.

Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energiakriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet ja kehittyviä maita uhkaa edelleen ruokapula. Maailmantalouden kasvu hidastuu viime vuoden nopean kasvun jälkeen 2,7 prosenttiin kuluvana vuonna ja edelleen 2,5 prosenttiin v. 2023.

Vuonna 2022 BKT kasvaa Suomessa 1,7 %, vaikka BKT:n kasvu hidastuu selvästi vuoden loppua kohden. Kuluttajahintainflaatio on kiihtynyt jo lähes 8 prosenttiin ja inflaatio nousee keskimäärin 6,5 prosenttiin tänä vuonna kansallisella kuluttajahinnalla mitattuna. Vaikka kuluttajahintojen nousun nopeutuminen on edelleen suurimmalta osalta seurausta energian hinnan noususta, kuluttajahintaindeksissä nousevien hintojen määrä ylittää kymmenkertaisesti laskevien hintojen määrän. Kuluttajahintainflaatio on hyvin laaja-alaista ja kaikkien hyödykeluokkien hinnat nousevat nopeasti.

Työllisyyden kasvu hidastuu alkuvuoden nopean kasvun jälkeen. Tästä huolimatta työllisyys kasvaa noin kaksi prosenttia tänä vuonna. Työmarkkinoiden kohtaanto näyttää edelleen heikentyneen ja pula osaavasta työvoimasta heikentää edellytyksiä kasvattaa tuotantoa. Tänä vuonna solmittujen palkkasopimusten korotukset ovat yleisimmin olleet noin kaksi prosenttia, eli hieman suurempia kuin viime vuonna. Osaajien suuren kysynnän vuoksi palkkaliukumien arvioidaan kasvavan v. 2022.

BKT:n kasvu hidastuu Suomessa 0,5 prosenttiin v. 2023. Alkuvuonna kasvu on pysähdyksissä. Vuoden loppupuolella kotimainen kysyntä alkaa kuitenkin elpyä, kun hintojen nousu hidastuu selvästi ja reaalipalkat kääntyvät hienoiseen nousuun. Korkealle kohonnut hintataso hidastaa edelleen kotitalouksien ostovoiman kasvua v. 2023, minkä seurauksena yksityisen kulutuksen kasvunäkymät ovat vaisut.

Inflaatio on korkeimmillaan vuoden 2022 loppupuolella ja pysyttelee nopeana vuoden 2023 alkupuolella. Inflaatio hidastuu keskimäärin 3,2 prosenttiin v. 2023. Erityisesti sähkön hintojen oletetaan markkinahintojen kehityksen perusteella nousevan edelleen ja pysyvän korkealla vuoden 2023 alkupuolelle saakka. Energian hintoihin on odotettavissa jopa maltillista laskua vuoden 2023 loppupuolelta alkaen.

Elintarvikkeiden ja varsinkin tuoreruuan hintojen nousu kiihtyy tämän vuoden lopulla. Kohonneet kustannukset nostavat tuottajahintoja, mikä näkyy lopulta myös kuluttajahinnoissa. Korkea hintataso ja korkojen nousu vähentävät kokonaiskysyntää vähitellen ja hintapaineet helpottavat. Inflaatio painuu 1,8 prosenttiin v. 2024.

Vuoden 2024 talouskasvuksi ennustetaan 1,4 %. Viennin määrän palautuminen ajoittuu voimakkaimmin vuodelle 2024. Hintojen nousun hidastuessa kotitalouksien ostovoima kasvaa ja yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu. Vuoden 2024 ansioiden nousuoletus kytkeytyy ennustettuun, vaimeaan tuottavuuden kasvuun. Toisaalta talouskasvun ja sen myötä työllisyyden paranemisen sekä aloittaisen työvoimaniukkuuden oletetaan pitävän palkkaliumat korkeina. Nimellisansioiden ennustetaan nousevan noin 3 % v. 2024.

(Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, syksy 2022)

1.2 Kuntatalouden kehitys

Kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,6 mrd. euroa ylijäämäinen ja toiminnan ja investointien rahavirta lähes tasapainossa. Vuosikate ja tilikauden tulos säilyivät lievästä heikkenemisestä huolimatta lähes vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Toiminnan ja investointien rahavirta puolestaan vahvistui edellisvuodesta vajaan 300 milj. euroa.

Sekä kuntien että kuntayhtymien toimintamenot kasvoivat nopeasti vuoden 2020 hitaan kasvun jälkeen, mutta toimintatuottojen kasvu oli suhteellisesti vieläkin voimakkaampaa. Toimintatuottojen kasvua kiihdyttivät kuntayhtymien hyvä myyntitulojen kasvu sekä se, että valtion koronatukien kohdentamisen painopiste muuttui valtionosuuksista valtionavustuksiin. Voimakkaan toimintatuottojen kasvun seurauksena toimintakatteen kasvu jäi maltilliseksi, reiluun 2 prosenttiin. Koronaepidemiaan liittyvät valtion tuet olivat edellisvuoden tapaan huomattavat, yhteensä noin 2,5 mrd. euroa, mikä edesauttoi merkittävästi kuntien taloustilanteen säilymistä vahvana.

Verotulot kasvoivat ennakoituakin paremmin. Etenkin yhteisöverotulot ja kiinteistöverotulot kasvoivat huomattavasti, mutta sen sijaan kunnallisveron kasvu jäi noin 2 prosenttiin. Kuntasektorin koronaepidemian tukipakettiin sisältyvä kuntien yhteisövero-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus jatkui vielä vuonna 2021. Valtionosuudet puolestaan vähenivät lähes 10 prosenttia, koska valtaosa vuoden 2021 koronatuista myönnettiin valtionavustuksina vuoden 2020 valtionosuuksien sijaan.

Sote-uudistuksen voimaantulo tekee vuodesta 2023 historiallisen. Uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Tämän hetken arviolaskelman mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on noin 21,2 mrd. euroa. Tuloista siirtyy eniten kunnallisveroa, noin 13,11 mrd. euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja tasasuuruudesta 12,64 prosenttiyksiköllä. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksista yhteensä 1,94 mrd. euroa.

(Lähde: Valtiovarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2023, syksy 2022)

Hyvinvointialue-uudistuksen vaikutukset suunnitelmavuosina 2023-24

Vuoden 2023 uudistuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja niiden laskennallinen rahoitus siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille.

Sote-rahoitukseen liittyvä kuntien tuloveroprosentin pysyvä leikkaus on 12,64 prosenttiyksikköä ja kuntien yhteisöveron tuotosta hyvinvointialueille siirtyy kolmannes. Hyvinvointialueuudistuksen ja koronakompensaation takia uudistuksen kokonaisvaikutukset verorahoitukseen tulevat osin viiveellä. Veroja tilitetään muutama vuosi verotuksen päättymisen jälkeen ja tämän takia kaupunki saa korkeamman veroprosentin mukaan vanhoilta verovuosilta tulevia kunnallisveroja vielä vuosina 2023 ja 2024. Myös yhteisöverojen kuntien jako-osuus oli korotettuna vuosina 2020 ja 2021, joten myös näitä korkeamman jako-osuuden veroja tilitetään osin vuosina 2023 ja 2024. Tämän jälkeen nk. verohäntien vaikutus on vähäinen. Olennaista on, että erityisesti vuonna 2023 ja osin vielä vuonna 2024 verotulot ovat tästä johtuen korkeammat.

Muu kuin verorahoituksesta hyvinvointialueelle siirtyvä rahoitus leikataan kuntien valtionosuuksista. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien siirtymisen myötä kunnan peruspalvelujen valtionosuuden rahoituksen määrätymisperusteita muutetaan siten, että järjestelmä vastaa kunnille jäljelle jääviä tehtäviä ja niiden kustannusrakennetta. Siirtymälaskelmat perustuvat kuntien ja kuntayhtymien vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstiетоihin ja lopulliset rahoituslaskelmat valmistuvat vasta kuntien vuoden 2022 tilinpäätösten valmistuttua.

Kaupungin saamia peruspalvelujen valtionosuuksia on arvioitu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton vuoden 2023 peruspalvelujen valtionosuuslaskelmien perusteella, mutta niihin liittyy poikkeuksellista epävarmuutta. Valtionosuuslaskelman pohjana on käytetty valtiovarainministeriön uusinta laskelmaa varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Kuntaliiton viimeisimmän laskelman mukaan Kankaanpään valtionosuus olisi 10,6 miljoonaa euroa. Todennäköistä on, että tuleva valtionosuuden taso on tätä merkittävästikin pienempi.

Ennakkotietojen mukaan kuntien vuoden 2022 sote-kustannukset ovat kasvamassa alustavissa rahoituslaskelmissa arvioitua enemmän. Siirtyvien kustannusten kasvu johtaa myös suurempaa rahoituksen siirtymään kunnilta hyvinvointialueille ja mahdollinen lisäleikkaus huomioidaan kuntien valtionosuudessa vuodesta 2024 lukien. Ennakoarvion mukaan vaikutus olisi Kankaanpäälle noin 300 000 euroa, mutta tätäkin suurempi riski sisältyy PoSan ja Sairaanhoidopiiriin vuoden 2022 toteumaan, joka vaikuttaa tulevien vuosien valtionosuuteen.

Kuntien talouden tunnusluvut muuttuvat olennaisesti sote-uudistuksen johdosta. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kiinteistöt ja niihin kohdistuvat velat jäävät edelleen kuntien taseeseen. Hyvinvointialue vuokraa kunnilta kyseiset toimitilat siirtymäajaksi.

Kuntayhtymäosuuskien ja irtaimiston poistuminen kunnan taseesta katetaan ilman tulosvaikutusta kirjanpidollisesti kunnan peruspääomaa alentamalla. Peruspääoman oikaisuna käsitellään myös siirtyvää lomapalkkavelkaa. Sairaanhoidopiiri palauttaa peruspääomaa rahana noin 1,1 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana, mutta sillä ei ole suoraa tulosvaikutusta.

Suunnitelmakauden rahoitukseen sisältyy kokonaisuutena paljon epävarmuutta.

(Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, Valtiovarainministeriö ja Sisäministeriö: Sosiaali- ja terveydenhuolon ja pelastustoimen uudistus www.soteuudistus.fi.)

TE-palvelut 2025 vaikutukset suunnitelmavuotena 2025

TE-palvelujen siirtoa on valmisteltu yhteistyössä ministeriöiden, TE-palvelujen, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä on tehnyt linjauksia valmistelun edetessä. TE-palvelujen siirtoa on valmisteltu yhteistyössä ministeriöiden, TE-palvelujen, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä on tehnyt linjauksia valmistelun edetessä.

TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 6.10.2022. Kunnille palveluiden järjestämistä vastuu siirtyisi 1.1.2025.

TE-palvelut 2024 -uudistuksessa kuntien vastuuta työttömyysturvan rahoituksesta laajennetaan. Laajeneva rahoitusvastuu kompensoidaan kunnille erillisellä valtionosuuden lisäyksellä. Kompensaation taso vastaa kunnille siirtyvän rahoitusvastuun kokonaiskustannusta ja se kohdennetaan kunnille suhteessa työikäiseen väestöön. Kankaanpään Muutoksen vaikutuksia ei ole sisällytetty Kankaanpään taloussuunnitelman 2025 lukuihin.

Lisäksi kuntien järjestämistä vastuulle siirtyvien työvoimapalveluiden rahoitus viedään osaksi kuntien peruspalveluiden valtionosuutta. Työvoimapalveluista muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, joihin määrätään täysmääräinen rahoitus. Rahoitus kohdentuu kunnittain työikäisen väestön, työttömyyden ja vieraskielisyyden perusteella.

1.3 Kankaanpään kaupungin talous

Kankaanpään 2021 tilinpäätös

Honkajoen kunta liittyi Kankaanpään kaupunkiin vuoden 2021 alussa. Tämä aiheutti toiminnallisia muutoksia ja muutoksia tehtiin myös hallintosääntöön. Tilikaudella 2021 siirryttiin kymmenen tulosalueen malliin.

Tilikauden tulos muodostui 4,3 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kaupunki täytti vahvistuvan talouden tunnusmerkit toisena vuotena peräkkäin. Tulokseen vaikuttivat merkittävästi kuntaliitosavustus 1,4 milj. euroa ja valtion korona-avustukset 2,3 milj. euroa. Tilikauden alussa Kankaanpäällä ja Honkajoella oli kattamatonta alijäämää yhteensä 2,1 miljoonalla eurolla. Alijäämä katettiin kuitenkin vuoden 2021 aikana ja kertynyttä ylijäämää oli tilikauden lopussa 2,27 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 kaupungin toimintamenot kasvoivat 1,1 prosenttia ja toimintakate kasvoi 1,5 %:ia verrattuna edellisen vuoden Kankaanpään ja Honkajoen yhteenlaskettuihin lukuihin. Luvut eivät kaikilta osin ole vertailukelpoisia johtuen mm. liitoskuntien välisestä laskutuksesta 2020. Matalaa toimintakateen kasvua selittää osittain koronakorvausten kohdistuminen pääosin Posan ja Satasairaalaan koskeviin toimintamenoihin, kun koronakorvaukset kohdennettiin vuonna 2020 valtionosuuksiin.

Tilikauden aikana toteutui kaksi merkittävämpää toiminnallista muutosta. Musiikkiopiston toiminta siirtyi Kankaanpään Opistolle ja Tapalan keittiö siirtyi puolestaan Kankaanpään kaupungille. Lisäksi Niinisalon koulu siirtyi museon tiloihin. Tilikaudella valmisteltiin katuvaloverkon myymistä ja myynti sai lainvoiman alkuvuodesta 2022.

Koko maassa kuntien verotulot kasvoivat 6,7 prosenttia vuonna 2021 ja Kankaanpäässä 8,5 prosenttia. Kaupungin tuloveroprosentti 21,75 oli sama kuin Kankaanpäässä vuonna 2020. Honkajoen tuloveroprosentti vuonna 2020 oli 22,50. Koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin kertaluonteisesti 10 prosenttiyksiköllä, jonka vaikutus kaikille kunnille oli 610 milj. euroa ja Kankaanpäälle noin 1,1 miljoonaa euroa.

Tilikaudella tehtiin merkittävät kertaluonteiset arvonalennukset, joita tehtiin Honkajoen rakennuksiin sekä Torikadun päiväkotiin ja Niinisalon kouluun yhteensä 0,8 milj. eurolla. Lisäksi poistosuunnitelmaa tarkennettiin valtuuston päätöksellä 14.3.2022. Poistot ylittivät talousarvion siten lähes miljoonalla eurolla.

Kaupungin investoinnit olivat yhteensä 7,4 milj. euroa. Merkittävänä investointeina voidaan mainita mm:

- Liikuntakeskuksen palloiluhallin peruskorjauksen aloittaminen (2,9 milj. euroa)
- Tapalan peruspalvelukeskuksen päivystyspoliklinikan peruskorjaus (2,0 milj. euroa)

- Honkajoen yhteiskoulun valmistuminen (0,5 milj. euroa)
- Liikenneväylien kunnostaminen (0,5 milj. euroa)
- Vesihuollon investoinnit (0,6 milj. euroa)

Kankaanpään 2022 talousarvio

Vuoden 2022 talousarvio perustui samoihin veroprosentteihin kuin vuonna 2020 ja 2021. Tuloveroprosentti on 21,75 % ja kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat: yleinen 1,20, vakituisten asuinrakennusten 0,45 %, muiden asuinrakennusten 1,05 %, voimalaitosten 3,10 % ja rakentamattomien rakennuspaikkojen 4,00 %. Veroprosenteista valtuusto teki päätöksen kokouksessaan 15.11.2021. Verotulojen kasvuksi on edellisvuodesta arvioitu -1,2 % eli -0,6 milj. euroa.

Valtionosuudet on laskettu tiedossa olevien tekijöiden ja valtiovarainministeriön ennakkolaskelmien mukaan. Valtionosuudet kasvavat vuoden 2021 talousarviosta + 1,7 % eli 0,6 milj. euroa.

Toimintakatteen muutos vuoden 2021 muutetusta talousarviosta oli alkuperäisessä talousarviossa + 2,0 % eli 1,6 milj. euroa. Vuosikatteen muodostuu 4,9 milj. euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui + 0,5 milj. euroa. Investoinnit ovat nettomäärältään 9,2 milj. euroa. Koska vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, lainamäärä lisääntyy 4,4 milj. euroa.

Tilikauden ylijäämä on syyskuun lopussa 7,9 miljoonaa euroa. Koko vuoden muutetun talousarvion ylijäämäksi on arvioitu 2,75 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin vastaavan ajankohdan ylijäämä oli 4,6 miljoonaa euroa. Tämä sisälsi 1,4 miljoonaa euroa kuntaliitosavustusta, kun tämän vuoden kuntaliitosavustus on 1,05 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 28.2.2022 § 18 muuttaa vuoden 2022 talousarviota siten, että satunnaisiin tuottoihin lisättiin valoverkon myyntituottoa 1,7 miljoonaa euroa, joka toteutui alkuvuoden aikana.

Elokuussa yhteisöveron tuoton arviota nostettiin +500 000 euroa, joka parantaa vastaavasti tilikauden tulosta 2,75 miljoonaan euroon.

Investointien määrä kasvoi elokuussa 3,1 miljoonaa euroa koostuen pääosin Petäjäisen päiväkodin ostosta (3,5 miljoonaa euroa). Investoinnit ovat yhteensä 13,3 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen alaisten tulosalueiden osalta perusterveydenhuollon käyttösuunnitelma on laadittu valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisena. Posan yhtymävaltuuston 21.12.2021 § 36 hyväksymässä talousarviossa Kankaanpään maksuosuus on 31 488 336 euroa. Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio Posan kustannuksiin on 30 887 300 euroa. Näiden välinen ero on siten 601 036 euroa. Posan ennakkolaskutus perustuu kuitenkin kaupungin varaamaan määrärahaan. Alkuvuoden toteuman perusteella toteumaan liittyy lisäksi ylityspainetta ja kaupungille on tulossa Posan tekemän laskelman mukaan lisälaskua noin 1,4 miljoonaa euroa.

Teknisen lautakunnan päätöksen 16.11.2022 §147 mukaan Rakennetun ympäristön lisämäärärahan tarpeeksi on arvioitu 1-9/2022 toteumaan ja kustannusarvioihin perustuen noin 310 000 euroa.

Tiedossa olevista ylitysuista huolimatta tilikauden tuloksen ennakoidaan talousarvion 2023 laadintahetkellä olevan talousarvion (2,75 milj. euroa) mukainen.

Kankaanpään talouden kehitys ja suunnitelmavuodet

Kankaanpään ja Honkajoen kunnat yhdistyivät vuoden 2021 alussa. Vuoden 2023 talousarvio on siten kolmas uuden kunnan talousarvio. Vertailutietojen saamiseksi kerättiin talousarvioon 2022 ja 2023 kuntien tilinpäätöksistä 2017-2021 avainlukuja talouden kehityksestä. Lähtötilanne kuntien yhdistymispäätöksen aikaan oli taloudellisesti erittäin huono, olihan kunnilla kertynyttä alijäämää yhteensä 5,7 miljoonaa euroa. Talousarvion 2021 laadintahetkellä arvioitiin, että vuoden 2022 lopussa tilanteen arvioitiin kääntyvän noin 2,5 miljoonaa euroa positiivisen puolelle. Talousarvion 2023 laadintahetkellä arvioidaan, että vuoden 2022 lopussa olisi kertynyttä ylijäämää yhteensä 5 miljoonaa euroa. Tämä kasvaisi vuonna 2023 noin 7,7 miljoonaan euroon. Taloussuunnitelmavuosien osalta uhkana on, että tämä kutistuisi merkittävästi suunnitelmakauden aikana.

Ylijäämän tarkastelussa ja sen soveltamisessa tulevaisuuden tulkinnassa on kuitenkin huomioitava, että se sisältää vuoden 2023 lopussa merkittävän määrän kertaluonteisia eriä. Vuosiin 2021-2023 sisältyy yhteensä 3,5 miljoonaa euroa yhdistymisavustusta ja 1,7 miljoonaa euroa kertaluonteista valoverkon myyntivoittoa.

Lisäksi erityisesti verotulojen ja valtionosuuksien osalta viime vuodet sisältävät koronaepidemiaan liittyvää valtion kompensatiota. Tulevaa valtionosuutta tullaan tarkentamaan vuosien 2021 ja 2022 hyvinvointialueelle siirty-

vien kustannusten perusteella. Tämän hetken tiedon mukaan valtionosuuksien korjaus tehtäisiin vuoden 2024 aikana, mikä näkyy ennakoidusti vuosien 2023 ja 2024 välisenä tuloksen jyrkkänä heikentymisenä. Tämä johtuu sote-kustannusten noususta niin Posan kuin koko maan osalta

Talouden ennustettavuus suunnitelmakaudella on vieläkin haastavampaa, johtuen epävarmuudesta liittyen pelkästään hyvinvointi uudistuksen lopullisiin taloudellisiin vaikutuksiin 2023 alkaen sekä TE-uudistuksen vaikutuksiin 2025 alkaen. TE-uudistuksen vaikutuksia ei ole huomioitu suunnitelmavuoden 2025 taloussuunnitelmassa. Näiden lisäksi talouden ja maailman tilanne tuo kustannusten ennakoimiseen poikkeuksellista hankaluutta.

Ukrainasta tulleiden lasten osalta perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen sisältyy merkittäviä kustannusvaihteluja. Toisaalta esimerkiksi perusopetuksen valmistavan opetuksen valtionosuudet vaikuttavat merkittävästi vasta vuosien 2025-26 valtionosuuksiin, koska ne huomioidaan viiveellä.

Oheisen tarkastelun perusteella toimintatuottojen osuus ei ole käytännössä lainkaan kasvanut vuodesta 2017 vuoteen 2022, vaan hieman jopa laskenut huolimatta vuoden 2022 sisältämästä 1,05 miljoonan euron valtionavustuksesta. Vuonna 2022 toimintatuottojen sisältämä valtionavustus pieneni 0,35 miljoonaa euroa. Vuosien 2021 ja 2022 vertailua kannattaa suorittaa toimintakatteen tasolla. Toimintakatteen kasvuksi on arvioitu 5,2 %.

Toimintakatteen kasvu vuodesta 2017 alkaen on ollut lähes 6,9 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kehittyivät negatiivisesti ja verotulojen on arvioitu vastaavalla ajanjaksolla kasvavan vain 2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Vuoden 2022 osalta ennakoidaan kuitenkin marraskuun ennusteen mukaan nousevan lähes 50,7 miljoonaan euroon. Tämä tulee jäämään ainakin toistaiseksi kaupungin historian suurimmaksi kertymäksi, kun vuoden 2023 verotulot kertyvät merkittävästi pienemmällä prosentilla.

Kaupungin talouden tilaan vaikuttaa erittäin merkittävästi valtionosuuksien taso. Niiden merkitys tulee olemaan olennainen myös hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Niiden lopullinen tuleva taso vaikuttaa merkittävästi kaupungin talouden tasapainotilaan. Valtionosuudet ovat kasvaneet noin 5,9 miljoonaa euroa vuoden 2017 tasosta vuoteen 2022. Kasvu on 18,5 %, mikä ylittää merkittävästi toimintakatteen 9,3 %:n kasvun.

Taulukosta voi havaita, että valtionosuuksien merkittävin kasvu on tapahtunut koronavuotena 2020.

Kankaanpää ja Honkajoki, ulkoinen tuloslaskelma.

Avainlukuja 2017-23 ja yli/alijäämän kehittyminen (1 000 €)

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	MTA 2022	Muutos 17-22	TAE 2023
Toimintatuotot	15 484	15 934	15 417	15 056	15 168	15 318	-166	15 378
Kasvu- %		2,9 %	-3,2 %	-2,3 %	0,7 %	1,0 %	-1,1 %	0,4 %
Toimintakulut	-89 822	-93 159	-93 105	-91 195	-92 204	-96 501	-6 679	-46 379
Kasvu- %		3,7 %	-0,1 %	-2,1 %	1,1 %	4,7 %	7,4 %	-51,9 %
Toimintakate	-74 202	-77 133	-77 681	-76 132	-77 036	-81 069	-6 867	-30 892
Kasvu- %		3,9 %	0,7 %	-2,0 %	1,2 %	5,2 %	9,3 %	-61,9 %
Verotulot	45 847	45 053	45 374	46 292	49 834	48 365	2 518	28 191
Kasvu- %		-1,7 %	0,7 %	2,0 %	7,7 %	-2,9 %	5,5 %	-41,7 %
Valtionosuudet	31 664	31 797	32 268	36 902	36 011	37 529	5 865	9 881
Kasvu- %		0,4 %	1,5 %	14,4 %	-2,4 %	4,2 %	18,5 %	-73,7 %
Vuosikate	4 249	574	869	7 899	9 559	5 425	ka. 4189	7 447
Poistot ja arvonalentumiset	4 233	4 896	3 949	4 258	5 310	4 399	167	4 761
Tilikauden yli/alijäämä	22	-4 317	-3 075	3 647	4 362	2 725	ka. 140	2 686
Kumulatiivinen ylijäämä	1 652	-2 664	-5 739	-2 091	2 271	4 996	3 344	7 682

Suunnitelmakauden rahoitukseen sisältyy kokonaisuutena paljon epävarmuutta, lisäksi kustannuskehityksessä on huomioitavia asioita.

Talousarvion valmisteluun vaikuttaa merkittävästi myös kesällä 2022 syntynyt palkkaratkaisu. Kuntaliiton pääekonomistin tekemän laskelman mukaan kunta-alan palkkaratkaisun sopimuskorotukset nousevat kolmen vuoden aikana 8,50 prosenttiin ja työnantajille niiden työvoimakustannuksia korottava vaikutus on korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Kuntaliiton laskelman mukaan vuonna 2022 kustannusten nousu edelliseen vuoteen verrattuna keskimäärin 1,76 prosenttia ja vuonna 2023 kustannukset nousevat keskimäärin vähintään 3,05 prosenttia. Talousarvio ja suunnitelmavuodet perustuvat lähtökohtaisesti oli laskettu näihin oletuksiin.

Erityisesti energian, raaka-aineiden ja elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet vuoden 2022 aikana merkittävästi ja niiden ennakoidaan nousevan edelleen. Loppukesän aikana näkyi kuitenkin merkkejä myös inflaatiiovauhdin lievästä tasaantumisesta eräiden hyödykkeiden osalta, osin myös korkotason merkittävän nousun seurauksena.

Syksyn 2022 aikana inflaatiokuva on synkentynt edelleen merkittävästi. Euroalueen inflaatio oli lokakuussa noin 10 % ja energiakorjattunakin noin 5 %. 31.10.2022 tilastojen mukaan euroalueen inflaatio kiihtyi lokakuussa 10,7 prosenttiin edelliskuun 9,9 prosentista. Pohjainflaatio niin ikään kiihtyi ja oli ennakkotilaston mukaan 5,0 prosenttia oltuaan edelliskuussa 4,8 prosenttia. Yleisesti kustannusten ennakoidaan edelleen nousevan. Myös korkotaso tulee jatkossa olemaan merkittävästi aiempaa korkeampi.

Talousarvion tekniset muutokset 2022

- Perusturva ja erikoissairaanhoidon tulosalueet poistuneet
- Lisäksi poistuvat muut hyvinvointialueelle siirtyvät tehtävät
- Rakennettu ympäristö muutokset vuokriin ja palo- ja pelastustoimeen, jolloin toimintakate muuttunut merkittävästi. Hyvinvointialueen vuokria vastaavat menot rahoituskuluissa ja poistoina, ei toimintakatteessa.
- Kaupunginhallituksen alaisilla tulosalueilla oli raamit
- Uusi tulosalue Ympäristöpalvelut
- Uudet palvelukokonaisuudet Esiopetus ja Aamu- ja iltapäivätoiminta (hallintosäännön muutos talousarvion käsittelyn yhteydessä)

HYTE-kerroin

Kunnille otetaan vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määrääjain, eivätkä ne tule olemaan aina samoja. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: prosessi-indikaattoreista ja tulosindikaattoreista. Yhteensä indikaattoreita on 21.

Suunnitelmien mukaan HYTE:n jaettava summa olisi noin 100 miljoonaa euroa, eli Kankaanpään kokoisen kunnan keskimääräinen jaettava summa olisi noin 100 000 euroa.

Valtuusto on hyväksynyt hyvinvointisuunnitelman 14.3.2022 § 26, jossa on kuvattu tavoitteita ja indikaattoreita.

Valtuusto asettaa tähän perustuen sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2023:

1. Liikkumattomuuden vähentäminen
2. Asukkaiden kokeman hyvinvoinnin parantuminen

Tavoitteiden toteutumista mitatetaan valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman indikaattorien avulla

Talousarviossa ei ole asetettu yksittäisiä muita sitovuustason HYTE-tavoitteita. HYTE-ketoiimeen vaikuttavat tekijät ja valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman tavoitteet tulee kuitenkin huomioida 2023 toiminnan järjestämisessä, kun sitovuustason päätöksistä johdetaan käytösuunnitelman tavoitteet.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosaa määriteltäessä käytettävät kunnan toimintaa kuvaavat indikaattorit

- 1) Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastaminen kolmen vuoden välein.
- 2) Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa
- 3) Koulussa pitkät liikuntavälitunnit.
- 4) Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.
- 5) Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin.
- 6) Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen.
- 7) Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa.
- 8) Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella
- 9) Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä.
- 10) Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.
- 11) Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
- 12) Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.
- 13) Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja.
- 14) Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.
- 15) Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä

Kankaanpään ja Honkajoen investoinnit 2017-22

Rakennusinvestoinnit 2017-2021 (nettomenot 1000 €)							
	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	YHT 2017-22
Liikuntakeskus	1 502	3 224	3 466	168	2 975	3 345	14 680
Tapalan peruspalvelukeskus	179	608	2 174	3 754	2 013	800	9 528
Petäjäisen päiväkoti (kauppa 3,5 me)	0	0	0	0	0	3 560	3 560
Honkajoen yhteiskoulu		11	36	2 311	526	0	2 884
Urheilukentän peruskorjaus	1 354	187	0	0	0	0	1 541
Kankaanpään kirjasto	1 065	267	0	23	11	45	1 412
Tilapalvelun pienet kohteet	276	162	172	152	210	220	1 192
Keskustan koulu	705	30	0	0	0	0	735
Venesjärven päiväkoti	521	0	0	0	0	0	521
Yhteislyseo	147	39	63	48	86	50	433
Taidekoulu	107	102	0	0	29	85	323
Kaupungintalo	158	79	0	0	0	0	237
Muut koulut	63	113	0	0	0	100	276
Muut päiväkodit	47	52	15	0	30	0	144
Pesäpallokenttä	8	34	89	0	0	20	150
Honkala	0	0	0	0	0	130	130
Skeittipuisto	0	0	0	87	0	0	87
Lähiliikuntapaikat	0	0	0	0	45	0	45
Muut Honkajoen rakennukset	39	23	9	-66	0	0	5
Yhteensä	6 171	4 931	6 024	6 477	5 925	8 355	37 884
Kunnallistekniikkainvestoinnit 2017-2021 (nettomenot 1000 €)							
Liikenneväylät	697	701	493	494	507	730	3 622
Hulevesijärjestelmä	109	67	62	92	62	150	542
Katuvalaistus	63	108	126	66	0	0	364
Pesämaän asfaltointi	0	0	0	0	0	340	340
Puistot ja muut yleiset alueet	29	127	45	17	49	40	307
Muu yhdyskuntatekniikka	17		16	31	24	0	88
Yhteensä	915	1 003	742	700	642	1 260	5 262
Vesihuollon investoinnit 2017-2022 (nettomenot 1000 €)							
Yhteensä	407	302	463	457	611	2935	5 174
Muut investoinnit 2017-2022 (nettomenot 1000 €)							
Satakunnan sairaanhoitopiiri	102	116	144	216	282	0	860
Kalusto	123	148	181	75	8	111	646
Tietohallinto	56	74	66	45	48	50	339
							0
Yhteensä	280	338	391	336	338	161	1 844
Maan ja osakkeiden hankinta ja myynti							
Osakkeet ja osuudet	27	-43	-42	0	0	0	-58
Maan hankinta ja myynti	-209	75	-540	-50	-50	0	-775
Yhteensä	-182	32	-582	-50	-50	0	-832
Kaikki nettoinvestoinnit 2017-22 (1000 €)							
Yhteensä	7 591	6 606	7 038	7 920	7 466	12 711	49 332

Kankaanpään ja Honkajoen nettoinvestointien yhteismäärä TP 2017- TA 2022 ollut yhteensä noin 49,3 miljoonaa euroa ja vastaavan ajan vuosikate yhteensä noin 28,7 miljoonaa.

Lainamäärä on kasvanut noin 44 miljoonasta eurosta noin 60 miljoonaan euroon. Korkotason nousua varalle on tehty korkosuojaus 40 me:lle, lisäksi on kiinteitä korkoja. Korkosuojat astuivat sopimuksen mukaan voimaan vuonna 2022. Tämä nostaa vuodesta 2022 lähtien korkokuluja, mutta tavoitteena on korkokustannusten riskienhallinta pitkällä aikavälillä. Investoinnit näkyvät myös pysyvissä vastaavissa ja erityisesti niiden aineellisissa hyödykkeissä. Tämä nostaa jatkossa myös poistojen tasoa.

Tase 2017-20	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Pysyvät vastaavat	63 929	65 722	69 306	71 098	84 093
Aineelliset hyödykkeet	48 382	53 834	53 834	55 452	65 127
Lainakanta	41 729	43 759	53 165	55 640	58 293

Investointien taloudelliset vaikutukset

Lainarahoituksen kokonaiskustannukseen vaikuttaa merkittävästi sekä korkotaso, että koko kaupungin talouden tasapaino. Lainojen lyhentämisen edellytyksenä on, että investointien määrä alittaa kaupungin vuosikatteen. Kankaanpään ja Honkajoen yhteenlaskettu vuosikate vuosien 2017-21 aikana on ollut 23,2 milj. euroa. Vastaa- van ajankohdan nettoinvestoinnit 36,6 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat olleet siten 13,3 milj. euroa suuremmat kuin vuosikate. Yhteenlaskettu lainakanta on noussut vastaavana ajankohtana 13,4 milj. euroa.

Lainakanta 2021 vuoden lopussa oli 58,2 miljoonaa euroa. Kaupungin lainasalkku on suojattu korkojen nousua varten nykyhetkellä noin 60 milj. euron tasoon. Nykyisten korkosuojausten suojausaste laskee tulevaisuudessa, pysyen kuitenkin yli 40 miljoonassa eurossa vuoteen 2032 saakka.

Vuosikatteen ylittävät investoinnit tulevat kasvattamaan siten edelleen sekä lainakantaa että korkokuluja. Lisäin- vestoinnit kasvattavat myös vuosittaisia poistojen määrää tuloslaskelmassa.

Mikäli esimerkiksi kolmen miljoonan euron taloinvestointi, joka ylittäisi kokonaan vuosikatteen jouduttaisiin katta- maan kokonaan lainarahoituksella tulisi siitä jatkossa tuloslaskelmaan kuluja sekä poistojen kautta että korkoku- luina. Tuloslaskelmassa poistoja tulisi 30 vuoden poistoajalla 100 000 euroa vuodessa.

Korkokustannuksiin vaikuttaa merkittävästi koko kaupungin lainanlyhennystahti. Mikäli investointitaso ylittää vuosikatteen ja lainakanta ei lyhene, tulee esimerkin 3 miljoonan lainasta 2 %:n korkotasolla pysyvät noin 60 000 euron vuosikustannukset. Mikäli korkotaso nousee 4 %:iin on vastaava kustannus 120 000 euroa. Mikäli laina pystytään maksamaan 10 vuodessa ovat korkokulut yhteensä 330 000 (2 %) ja 630 000 (4%). Vuosittaiset vaiku- tukset korkokuluista tuloslaskelmaan olisivat siten noin 33 000 -63 000 euroa.

Mikäli laina lyhenee 20 vuodessa ovat vastaavat korkokustannukset yhteensä 20 vuodessa yhteensä 630 000 euroa (2 %) ja 1,26 milj. euroa (4 %). Kaupungin korkosuojien taso on 1,355 %-1,513 % + lisäksi maksetaan marginaali, joka on syksyn 2022 tasossa kaupungille noin 0,35 %.

Vuosikatteen ja investointien välisellä suhteella on olennainen merkitys kaupungin taloudelle, mikä korostuu kor- kotason noustessa. Mikäli vuosikate ylittää investointitason, pystytään lähtökohtaisesti lainakantaa lyhentämään, mikä vähentää tulevien vuosien korkomenoja.

1.5 Talouden tasapainottaminen

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä Kankaanpään kaupungin ja Honkajoen kunnan taseissa oli yhteenlaskettuna alijäämää 2,09 miljoonaa euroa. Vuosi ennen kuntaliitoksen tekoa (TP 2019) kumulatiivista alijäämää oli Kan- kaanpään ja Honkajoen taseissa noin 5,7 miljoonaa euroa.

Kuntalain mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpää- töksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kankaanpään kaupungin osalta kertynyttä alijäämän laskeminen alkoi vuoden 2018 tilinpäätöksestä, joka vahvistettiin kesällä 2019. Kankaanpään osalta alijäämä tuli siten kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Tilikauden 2021 ylijäämä oli 4,486 miljoonaa euroa, jolloin alijää- mä katettiin vuoden 2021 loppuun mennessä.

Kertynyttä ylijäämää oli tilikauden 2021 lopussa 2,27 miljoonaa euroa. Muutettu talousarvio vuodelle 2022 on yhteensä 2,75 milj. euroa positiivinen. Mikäli tilikauden ylijäämä on talousarvion mukainen, on taseessa kerty- nyt ylijäämää noin 5 miljoonaa euroa.

Kankaanpään kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.12.2019 olleessa kokouksessaan talouden tasapainottamisohjel- man, joka päättyy vuoteen 2022.

Ohjelmassa määriteltiin yksilöityjä toimenpiteitä talouden tasapainottamiseen. Päätöksen mukaan tasapainot- tamisohjelman toteutumista seurataan kaupungin talousseurannan ja -suunnittelun ohessa. Tilikauden 2021 osalta valtuuston 27.9.2021 päätöksessä § 15 on käyty läpi sopeuttamisohjelman toteutumista. Päätöksen mu- kaisesti hyväksytyn sopeuttamisohjelman 62 toimenpiteestä oli siinä vaiheessa toteutunut yhteensä 34 vuosien 2020 ja 2021 aikana. Näiden euromääräinen vaikutus oli yhteensä 831 000 euroa.

Kaupungin oman tasapainotusohjelman euromääräksi valtuusto asetti noin 2,7 miljoonaa euroa. Tästä merkittävän yksittäinen toimenpide oli valaistusverkon myynti, joka toteutui vuoden 2022 alussa. Toimenpideohjelmassa myyntivoitoksi oli arvioitu 1,195 miljoonaa euroa. Lopullinen myyntivoitto oli noin 1,7 miljoonaa euroa. Tällöin myynnin jälkeen tasapainottamisohjelman Kankaanpään toimenpiteistä toteutunut yli 2,4 miljoonaa euroa. Merkittävä vuodelle 2022 asetettu tavoite oli hyvinvointialueen käyttöön siirtyvien vuokrien tarkistaminen, joka nostaa merkittävästi kaupungin saamia konsernin ulkopuolisia vuokria. Tasapainotusohjelman muiden vuoden 2022 toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan tilinpäätöksen 2022 yhteydessä.

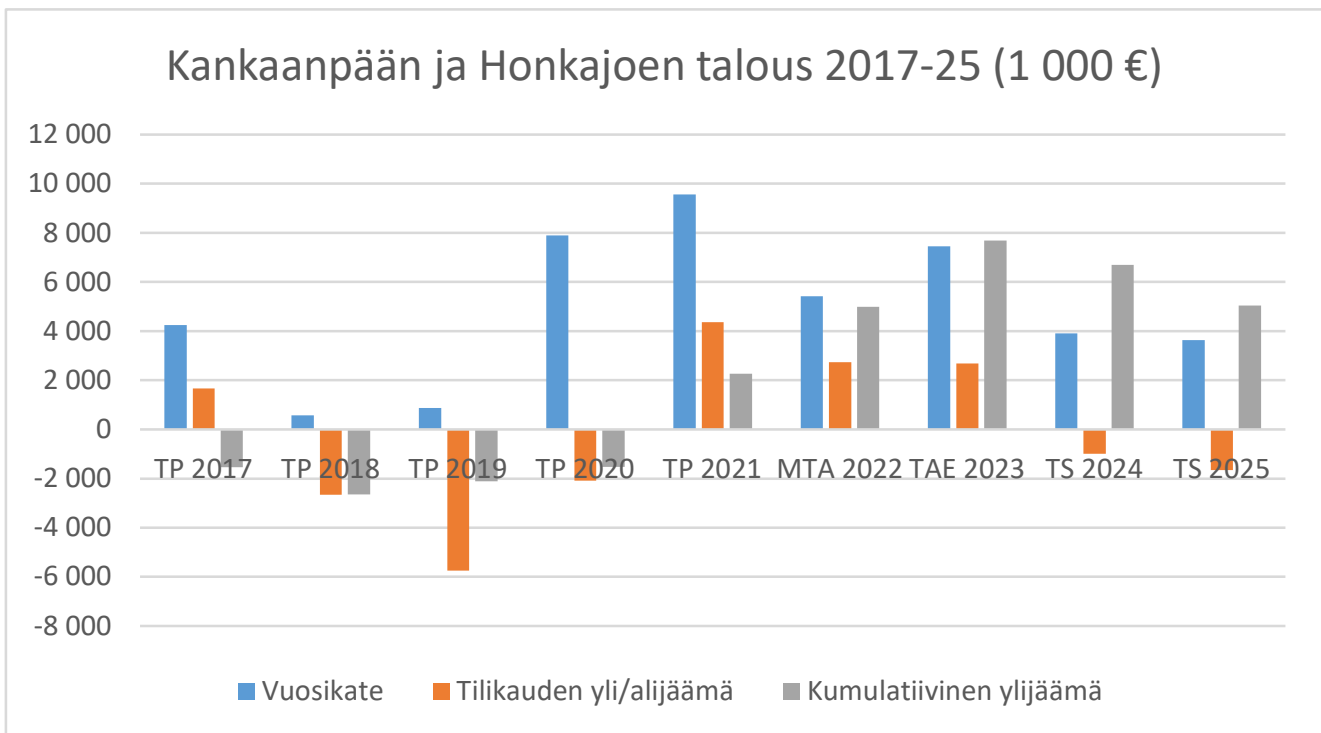
Yhteensä ohjelman 5,182 miljoonan euron sopeutuksista PoSa:n osuus oli 2,246 miljoonaa euroa. PoSa:lle asetettu kustannusten alentamistavoite ei toteutunut ohjelman mukaisesti.

Talouden tasapainottamiseen vaikuttaa merkittävästi myös Valtioneuvoston myöntämä kuntaliitoksen yhdistymisavustus yhteensä 3,5 miljoonaa euroa. Tästä 1,4 miljoonaa euroa maksettiin vuonna 2021, vuosien 2022 ja 2023 maksetaan molempina 1,05 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 talousarvioon ja erityisesti suunnitelmavuosiin 2024-25 liittyy merkittävää epävarmuutta erityisesti hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisen jälkeiseen rahoitukseen, inflaatiokehitykseen sekä talouden taantumisen uhkaan. Myös verorahoituksen ennustetaan vähentyvän noin miljoonalla eurolla, kun hyvinvointialueuudistukseen ja koronarahoitukseen liittyvät nk. verohännät poistuvat.

Kunnan tulee kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla syntynyt alijäämä katetaan. Kaupungilla ei tällä hetkellä ole kattamatonta alijäämää, joten erillistä alijäämän kattamisen suunnitelmaa ei ole tarve laatia. Tasapainoisen talouden vaatimukset eivät ole kuitenkaan tämän myötä poistuneet, vaan tasapainon merkitys korostuu tulovirtojen pienentyessä.

Suunnitelmavuodet 2024-25 tulevat mahdollisesti olemaan merkittävästikin (yhteensä 2,65 milj. euroa) alijäämäisiä ilman sopeuttamistoimia. Talouden tasapainoon tulee kiinnittää erityistä huomiota ja pysyvät kustannukset esimerkiksi lisärekrytointien osalta vaativat huolellista harkintaa.

1.6 Väestö

Kankaanpään väkiluku 31.12.2021 oli 12 662 henkilöä ja syyskuun lopussa 2022 se oli 12 558 henkilöä. Väkiluku on pienentynyt 104 henkilöllä.

Väestöstä alle 15-vuotiaita oli vuoden 2021 lopussa 1766 (vuonna 2020: 1 828), 15-64- vuotiaita 7 181 (7 289) , 65-84- vuotiaita 3 268 (3 225) ja yli 85- vuotiaita yhteensä 447 (416).

Kankaanpään väestökehitystä on analysoitu kuntaliitoksesta laaditussa kuntajakoselvityksessä. Selvityksen mukaisesti alueen väestö ikääntyy, mutta samaan tahtiin kuin verrokkiryhmässä ja koko maassa.

Väestönmuutos on ollut jo merkittävä viimeisen kymmenen vuoden aikana. Nykyisen Kankaanpään alueella oli vuonna 2010 yhteensä 14 015 asukasta. Vajaassa 12 vuodessa väestömuutos on ollut -1 457 henkilöä.

Asukasluvun kehitys ja ennuste

	0 - 14 v.	15 - 64 v.	65 - 84 v.	85 v.-	Yhteensä
2010	2 082	9 128	2 456	349	14 015
2015	2 008	8 306	2 849	401	13 564
2020	1 828	7 289	3 225	416	12 758
2021	1 766	7 181	3 268	447	12 662
2025	1 627	6 448	3 420	503	11 998
2030	1 389	5 932	3 493	569	11 383
2035	1 295	5 520	3 224	783	10 822
2040	1 234	5 311	2 860	930	10 335

Nykyisen Kankaanpään alueen väestökehitys ja väestöennusteet viisivuotisikäryhmittäin

	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44
2010	662	658	762	894	787	755	663	625	814
2015	674	668	666	756	660	735	725	681	626
2020	514	667	647	644	536	594	662	680	653
2021	486	648	632	663	528	588	651	680	642
2025	463	506	658	617	448	484	572	621	652
2030	417	464	508	625	451	453	489	557	603
2035	398	426	471	485	446	468	469	488	556
2040	388	411	435	456	360	458	488	472	492

	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 - 84	85 -
2010	1 045	1 157	1 215	1 173	782	707	527	440	349
2015	803	1 024	1 131	1 165	1 097	715	630	407	401
2020	611	804	1 008	1 097	1 107	1 000	616	502	416
2021	617	758	966	1 088	1 084	1 022	647	515	447
2025	645	630	811	968	1 025	1 004	886	505	503
2030	647	667	648	792	915	938	898	742	569
2035	604	673	689	642	758	849	854	763	783
2040	567	634	700	684	625	712	783	740	930

Tilastokeskuksen väestöennusteissa syksyltä 2021 kaupungin asukasluku vähentyisi 31.12.2021 tilanteesta vuoteen 2030 mennessä 1 279 henkilöllä, josta 664 henkilöä vuoteen 2025 mennessä. Vuonna 2030 kaupungin asukasluku olisi ennusteen mukaan 11 383 henkilöä.

Ikäryhmittäin muutosta tarkasteltaessa 0-14 vuotiaiden määrä on vähentynyt 316:lla vuosien 2010 ja 2021 välillä. Vuoden 2021 lopussa ikäryhmän lapsia oli 1 766. Vuoteen 2025 mennessä 0-14 vuotiaiden määrä vähenee ennusteen mukaan 139 lapsella vuoden 2021 tasosta. Vuoteen 2030 mennessä 0-14 vuotiaiden määrä vähentyisi yhteensä 377 lasta eli keskimääräisesti noin 25 lasta ikäluokkaa kohden.

15-64 vuotiaita oli vuoden 2021 lopussa 7 181 henkilöä, kun heitä vuonna 2010 oli 1 947 enemmän. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan 15-64 vuotiaiden määrä vähentyisi vuoteen 2030 mennessä 1 249 henkilöllä.

65-84 vuotiaita oli vuoden 2021 lopussa 3 268 ja yli 85- vuotiaita 447. Vuoteen 2030 mennessä 65-84 vuotiaiden määrä kasvaisi 225 henkilöllä ja yli 85-vuotiaiden määrä kasvaisi 122.

Ennustetulla väestömuutoksella tulisi olemaan merkittäviä vaikutuksia sekä kaupungin palvelurakenteeseen, palvelujen rahoitukseen sekä tarpeeseen kaupungin pito- ja vetovoiman kasvattamiseen. Työssä käyvien määrä ja sitä kautta verotuotot pienenevät. Lasten määrä vähenee ja ikäihmisten määrä kasvaa. Hyvinvointialueiden toi-

minnan aloitus vuoden 2023 vaikuttaa osaltaan väestömuutoksen vaikutuksiin, kun kasvaneen ikäihmisväestön väistämättä tarvitsemien sote-palvelujen järjestäminen siirtyy pois kuntien vastuulta.

0-12 vuotiaat 31.12. Kankaanpää + Honkajoki

(Lähde Tilastokeskus StatFin-palvelu)

	Yhteensä							
	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yhteensä	14013	13562	13396	13292	13137	12906	12758	12662
0	139	135	122	115	102	92	90	96
1	122	134	142	119	115	99	93	86
2	128	121	134	147	117	109	97	97
3	129	147	122	135	139	117	115	91
4	144	137	147	124	132	140	119	116
5	127	135	137	148	120	129	141	115
6	144	130	132	137	148	122	128	138
7	109	129	128	132	135	148	119	131
8	142	127	127	127	123	133	145	122
9	136	147	130	127	130	124	134	142
10	160	127	139	132	125	129	127	129
11	152	143	128	143	129	126	126	128
12	137	113	142	132	141	128	126	128
	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1-6 vuotiaat	794	804	814	810	771	716	693	643
7-12 vuotiaat	836	786	794	793	783	788	777	780
1-3 vuotiaat	379	402	398	401	371	325	305	274
4-6 vuotiaat	415	402	416	409	400	391	388	369
7-9 vuotiaat	387	403	385	386	388	405	398	395
10-12 vuotiaat	449	383	409	407	395	383	379	385
Yhteensä 0-12	1769	1725	1730	1718	1656	1596	1560	1519

Väestöennuste 2021: 0-12-vuotiaat

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Yhteensä	12433	12282	12137	11998	11866	11741	11619	11501	11383
0	94	92	89	86	84	82	82	80	80
1	98	95	93	91	89	87	84	83	81
2	92	98	95	92	90	88	86	85	83
3	93	91	99	96	93	91	89	87	86
4	96	93	90	98	95	93	90	88	87
5	113	96	92	90	97	94	93	91	88
6	118	112	97	93	91	98	95	92	91
7	139	117	111	95	92	91	97	96	93
8	125	138	116	112	95	91	90	97	94
9	119	127	138	116	112	96	92	90	98
10	146	118	126	137	116	112	97	93	92
11	134	145	120	127	138	117	112	97	92
12	127	134	144	119	126	136	117	111	97
1-6 vuotiaat	610	585	566	560	555	551	537	526	516
7-12 vuotiaat	790	779	755	706	679	643	605	584	566
1-3 vuotiaat	283	284	287	279	272	266	259	255	250
4-6 vuotiaat	327	301	279	281	283	285	278	271	266
7-9 vuotiaat	383	382	365	323	299	278	279	283	285
10-12 vuotiaat	407	397	390	383	380	365	326	301	281
0-12 vuotiaat	1494	1456	1410	1352	1318	1276	1224	1190	1162

1.7 Työllisyys

Kankaanpään työllisyys on kehittynyt vuosien 2021 ja 2022 aikana positiivisesti. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on vähentynyt vuoden 2021 tammikuun 11,8 %:sta syyskuun 2022 lopun 7,7 %:iin. Vuotta aiemmin työttömyys oli syyskuussa vastaavalla tasolla eli 7,6 %.

Vuoden 2020 aikana keskimääräinen työttömyysprosentti oli Kankaanpäässä 13,2 % ja vuonna 2021 se oli 9,7 %. Satakunnan ELY-keskuksen alueella se oli viime vuonna keskimäärin 10,4 % ja koko maassa 11,4 %. Vuoden 2022 yhdeksän ensimmäisen kuukauden keskiarvo oli Kankaanpäässä 8,6 %, kun vuotta aiemmin se oli 10,1 %. Vuoden 2021 aikana on työttömien määrä Kankaanpäässä vähentynyt 62 henkilöllä. Kahdessa vuodessa vähenys on ollut 182.

Pitkäaikaistyöttömiä oli vuonna keskimäärin 141 ja syyskuun loppuun mennessä vastaava luku määrä on 132. Vuonna 2020 pitkäaikaistyöttömiä oli Kankaanpäässä keskimäärin 116 ja Honkajoella 16 eli yhteensä vuoden 2022 tavoin 132.

Kankaanpään, Honkajoen ja Satakunnan keskimääräiset työttömyysprosentit

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	1-9 2022
Kankaanpää	12,3	9,6	9,3	10,4	11,6	12,6	12,2	10,7	9,7	9,9	13,2	9,7	8,6
Honkajoki	9,5	7,8	8,5	9,8	10,9	12,9	11,6	10,7	7,1	8,0	10,3		
Satakunta	10,9	10,2	10,4	11,6	12,7	13,8	13,9	11,8	9,7	9,4	12,5	10,4	9,0
Koko maa	10,0	9,1	9,4	11,3	12,4	13,4	13,2	11,5	9,7	9,2	13,0	11,4	9,6

Kankaanpään ja Honkajoen työvoiman keskimäärä (ml. lomautetut)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	1-9 2022
Kankaanpää	5 868	5 764	5 690	5 537	5 472	5 412	5 383	5 283	5 153	5 095	4 999	5 566	5 225
Honkajoki	897	873	873	865	831	849	838	825	799	747	722		
Yhteensä	6 765	6 637	6 563	6 402	6 303	6 261	6 221	6 108	5 952	5 842	5 721	5 566	5 225

Kankaanpään ja Honkajoen työttömien keskimäärä (ml. lomautetut)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	1-9 2022
Kankaanpää	721	553	527	577	635	682	655	563	498	507	659	539	477
Honkajoki	85	68	75	85	90	109	97	88	57	60	74		
Yhteensä	806	621	602	662	725	791	752	651	555	567	733	539	477

Kankaanpään ja Honkajoen pitkäaikaistyöttömien keskimäärä (= yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleet)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	1-9 2022
Kankaanpää	124	102	84	91	107	129	142	116	93	89	116	141	132
Honkajoki	17	15	15	14	15	21	33	24	13	9	16		
Yhteensä	141	117	99	105	122	150	175	140	106	98	132	141	132

Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys vaikuttaa osaltaan kaupungin talouteen. Kunnat rahoittavat osan työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta. Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Valtio rahoittaa työmarkkinatuen kokonaan ensimmäisen 300 päivän osalta. Sen jälkeen valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat työttömyyden ajalta maksetun työmarkkinatuen puoliksi 1 000 päivää saakka. Sen jälkeen kotikunnan rahoitusosuus suurenee 70 %:iin.

Oheisessa tilastossa on tarkasteltu reilun 10 vuoden ajalta Kankaanpään ja Honkajoen työllisyyden kehitystä. Vuosittaisia vaihteluja selittävät monet tekijät, kuten vuoden 2020 pandemian vaikutukset. Pääosin Kankaanpään työttömyysaste on ollut koko maan ja Satakunnan tasossa tai jopa sen alapuolella. Honkajoen työttömyysaste oli koko tarkastelujakson Satakunnan ja koko maan tasoa pienempää.

Työvoiman määrä on vuodesta 2010 vähentynyt nykyisen Kankaanpään alueella 1540 henkilöllä. Työvoimaan luetaan kaikki henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä. Vastaavana ajankohtana alueen asukasluku on vähentynyt 1457 henkilöllä.

Työikäisten määrä putoaisi ennusteiden Kankaanpäässä vuoteen 2030 mennessä vielä noin 900 henkilöllä. Kankaanpään tulevaisuuden haasteena onkin siirtää vuotta 2020 lukuun ottamatta melko positiivinen työllisyyskehitys ja työpaikkaomavaraisuus myös väestönkehitykseen.

Lähteet: Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsaukset ja Tilastokeskuksen Työnvälitystilasto (TEM) ja Kela (työmarkkinatuki) sekä Tilastokeskuksen väestöennuste.

2. Strategia

”Äly, taide ja hyvinvointi asuvat meillä”

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.6.2022 § 43 päivitetyn strategian.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
3. kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetty palvelutavoitteet
4. omistajapolitiikka
5. henkilöstöpolitiikka
6. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Talousarvion 2023 tavoitteet on johdettu strategisista päämääristä huomioiden strategian tavoitteet ja arvot.

Strategiset päämäärät

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

Mukava arki

Kestävä ja ketterä kaupunki

Toimintaamme ohjaavat arvot

Vastuullisuus

Yhdenvertaisuus

Yhteisöllisyys

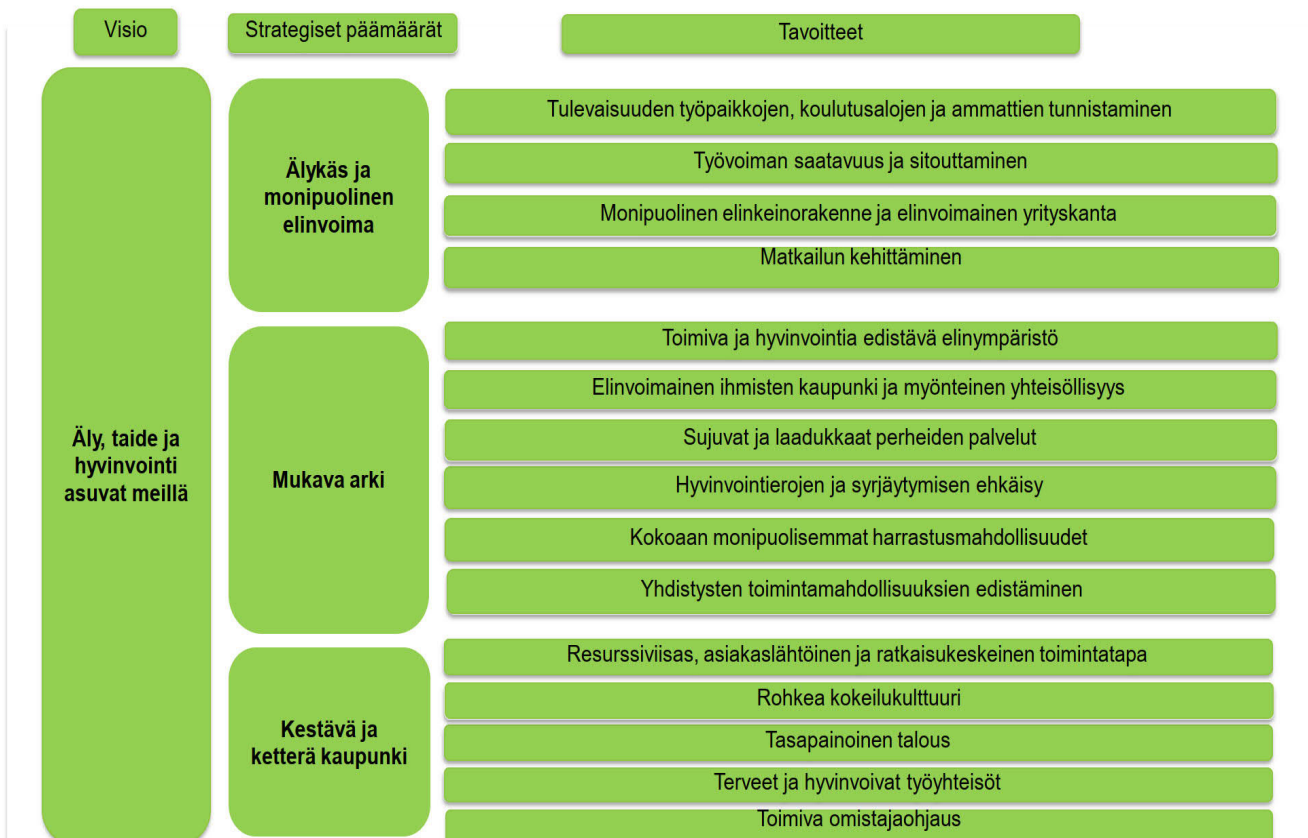
Rohkeus

Mukavuus

Kaupunkistrategian seuranta ja arviointi

- Talousarvion tavoitteet asetetaan strategian mukaisina ja niitä seurataan talousarvioseurannan yhteydessä
- Kaupunginvaltuusto ja –hallitus arvioivat strategian toteutumista tilinpäätösten yhteydessä.
- Kaupunkistrategian ja siihen liittyvien toimeenpano-ohjelmien seuranta toteutetaan tarvittaessa osavuositarkastusten yhteydessä.
- Kaupunkistrategian ja siihen liittyvien ohjelmien operatiivinen johtaminen on kaupungin johtoryhmän vastuulla.
- Tarkastuslautakuntatasoinen seuranta toteutetaan kerran vuodessa.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimeenpano
1. Älykäs ja monipuolinen elinvoima	- Tulevaisuuden työpaikkojen, koulutusalojen ja ammattien tunnistaminen - Työvoiman saatavuus ja sitouttaminen - Monipuolinen elinkeinorakenne ja elinvoimainen yritys-kanta - Matkailun kehittäminen	- Tiivistämme ja koordinoimme työnantajien, oppilaitosten ja opiskelijoiden yhteistyötä - Toteutamme kampanjoita, tietoisuuksia ja viestintää - Verkostoidumme aktiivisesti ja autamme muita verkostoitumaan - Lisäämme kaupungin tunnettua taidekaupunkina ja luontomatkailukohteena (Geopark, Taidekehä, taidekoulu, yhdistykset)
2. Mukava arki	- Toimiva ja hyvinvointia edistävä elinympäristö - Elinvoimainen ihmisten kaupunki ja myönteinen yhteisöllisyys - Sujuvat ja laadukkaat perheiden palvelut - Hyvinvointierojen ja syrjäytymisen ehkäisy - Kokoaan monipuolisemmat harrastusmahdollisuudet - Yhdistysten toimintamahdollisuuksien edistäminen	- Kehitämme ja ylläpidämme rakennettua ympäristöä - Osallistamme kuntalaisia ja saatamme toimijoita yhteen - Ymmärrämme hyvinvointiin vaikuttavan kokonaisuuden - Edistämme kuntalaisten kykyä vastuunottoon omista elintavoistaan - Hyödynnämme hyvinvointisuunnitelma- ja kertomustyötä - Hyödynnämme yhdistysfoorumia ja päivitämme yhdistysohjelman
3. Kestävä ja ketterä kaupunki	- Resurssiviisas, asiakaslähtöinen ja ratkaisukeskeinen toimintatapa - Rohkea kokeilukulttuuri - Tasapainoinen talous - Terveet ja hyvinvoivat työyhteisöt - Toimiva omistajaohjaus	- Tunnistamme ja ennakoimme yhdyskunta- ja palvelurakenteen muutosten vaikutukset - Tuemme kokeiluja - Ennakoimme investointitarpeet - Kehitämme kokonaisvaltaisesti työhyvinvointia

3. Konserniohjaus ja konserniin kuuluville tytäryhtiöille ja kuntayhtymille asetettavat tavoitteet sekä konsernivalvonta

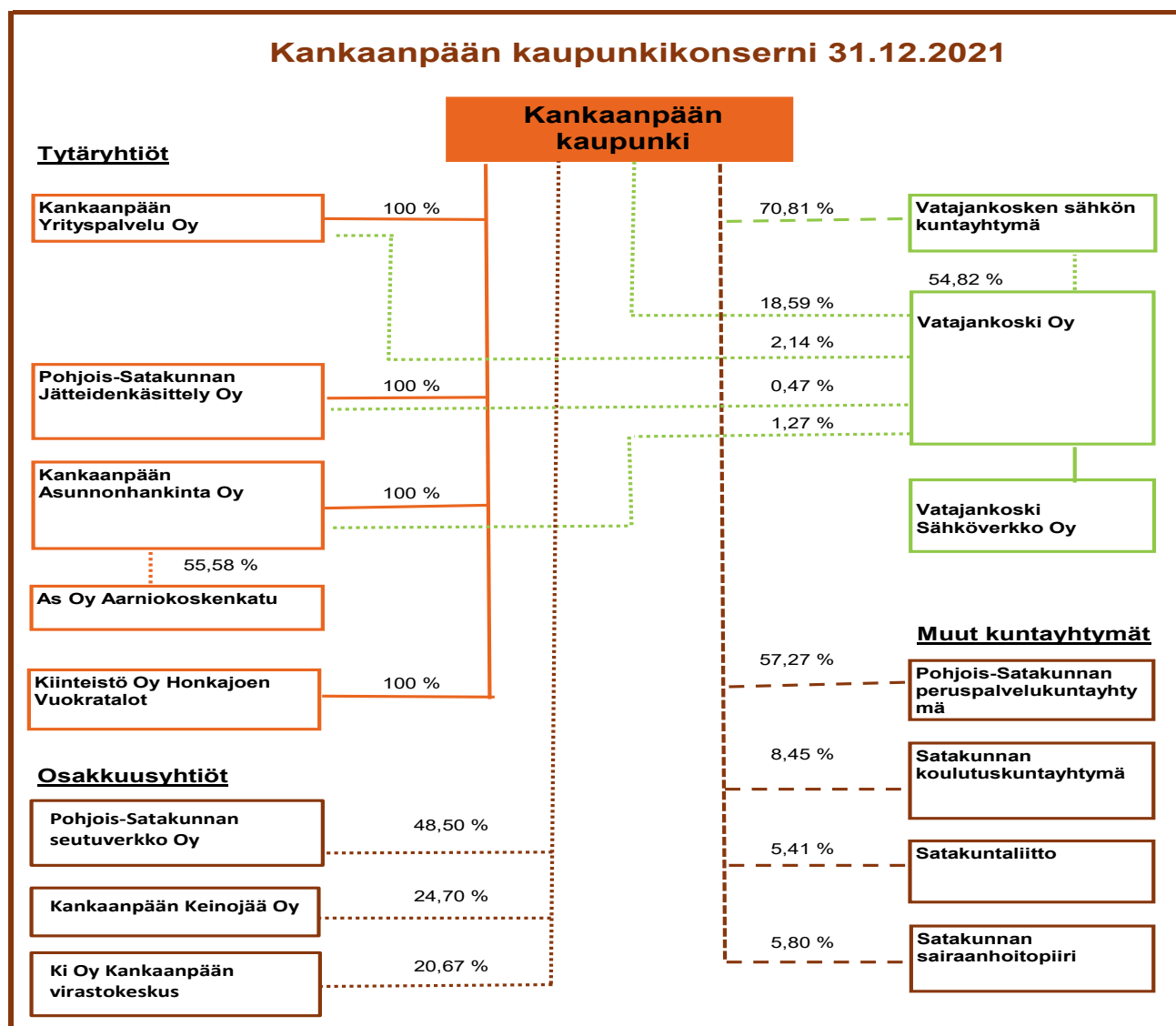
Uuden kuntalain (410/2015) omistaja- ja konserniohjausta koskevat pykälät ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Uusi konserniohje on hyväksytty valtuustossa 13.11.2017. Konserniohjeessa on määritelty konserniohjaukseen – ja johtamiseen liittyvät vastuut.

Konserniohjeessa määritellään talouden hoidosta ja rahoituksesta siten, että konserniyhteisöt informoivat etukäteen kaupunginjohtajaa 100 000 euroa ylittävistä investointisuunnitelmista ja niiden rahoitussuunnitelmista sekä tarvittavista vakuusjärjestelyistä, mikäli hanketta ei voida rahoittaa kokonaisuudessaan yhtiön tulo-rahoituksella. Konserniyhteisöt eivät anna avustuksia, kannatusilmoituksia tai muita hyväntekeväisyyslahjoituksia ilman kaupunginjohtajan hyväksyntää. Tytäryhteisön tai alakonsernin on jo valmisteluvaiheessa haettava omistajan ennakokäsitys tehdessään päätöstä konserniohjeessa määritellystä merkittävästä asiasta.

Konserniohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulle. Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan.

Konsernijohdolle eli kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle toimitetaan vuosittain tammikuun loppuun mennessä kuluva vuosi koskevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat. Tämän lisäksi tytäryhteisön hallituksen on konserniohjeen mukaan raportoitava viipymättä kaupunginjohtajalle, jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoituminen on todennäköistä.

Kaupungin tytäryhtiöistä on laadittu omat tuloskortit, jotka sisältyvät kaupungin talousarvioon. Tulokorteissa määritellään valtuustotasolla sitovat tavoitteet kyseisille tytäryhtiöille sekä esitetty toimintaa kuvaavia tunnuslukuja.

Omistajaohjauksena kaupunginhallitus seuraa ja ohjaa konsernin tytäryhteisöjä strategian mukaiseen toimintaan.

Osakkuusyhteisöille ei talousarviossa aseteta omia tavoitteita. Osakkuusyhteisöistä merkittävin on Pohjois-Satakunnan seutuverkko Oy. Pääsääntö osakkuusyhtiöiden toiminnassa ja seurannassa kuitenkin on, että yhtiöt toteuttavat yhtiöjärjestyksen mukaista tehtäväänsä ja niiden taloutta hoidetaan huolellisesti.

Kuntayhtymien osalta tavoitteet on asetettu kuntayhtymien omissa taloussuunnitelmissa ja -arvioissa. Kaupunki seuraa kuntayhtymien tavoitteiden toteutumista. Näiden osalta konsernirakenne muuttuu merkittävästi 2023, kun Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä PoSa puretaan toiminnan siirtyessä hyvinvointialueelle. Lisäksi sairaanhoitopiiriin toiminta siirtyy hyvinvointialueelle.

Tytäryhtiöiden tulokortit ja niille asetetut tavoitteet, tulokortit päivitetään 28.11. kokoukseen, nyt TP 21 luvut

Kankaanpään Asunnonhankinta Oy

Yhtiö on perustettu vuonna 1967. Yhtiön päätoimintana Kankaanpään kaupungin alueella tapahtuva asuntojen vuokraaminen sekä kolmen asunto- ja kiinteistöosakeyhtiön isännöinti.

Vuokrattavia asuntoja yhtiöllä on omistuksessaan yhteensä 544 kpl, asuinpinta-ala yhteensä 31.294 m². Lisäksi muita vuokrattavia ja isännöitäviä asuntoja yhteensä 169 kpl. Honkajoen kunnalta siirtyy 43 asuntoa. Kiinteistö Oy Honkajoen Vuokratalot tullaan sulauttamaan vuoden 2023 alussa Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:hyn, joten sille ei aseteta omia erillisiä tavoitteita.

Tavoitteet 2023:

- yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan rahoituskulut ja vuosittaiset tavanomaiset vuokra-asuntojen peruskorjauskulut
- toiminnallinen käyttöaste vähintään 92 %
- sijoitetulle pääomalle ei vaadita tuottoa

Kankaanpään Asunnonhankinta Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP2019	%	TP2020	%	TA2021	%	TP 2021	%
Liikevaihto	2 374		2 302		2 335		2 295	
Tase	7 322		6 998		7 150		6 791	
Henkilöstö	5		5		5		5	
Kannattavuus								
Nettotulos	127		117		2		141	
Kokonaistulos	127		117		2		141	
Sijoitetun pääoman tuotto		2,0 %		9,9 %		2,0 %		11,7 %
Vakavaraisuus								
Omavaraisuusaste %		29,6 %		38,0 %		34,0 %		41,7 %
Nettovelat	4 459		4 035		3 539		3 599	
- rahalaitos	4 459		4 035		3 539		3 096	
- kaupunki	0		0		0		0	
- pääomalaina	0		0		0		0	

Kiinteistö Oy Honkajoen Vuokratalot

Kasvu	TP2020	%	TA2021	%	TP 2021	%
Liikevaihto	217		238		209	
Tase	1 721		1 690		1 667	
Henkilöstö	0		0		0	
Kannattavuus						
Nettotulos	0		0		0	
Kokonaistulos	0		0		0	
Sijoitetun pääoman tuotto		0,9 %		0,9 %		0 %
Vakavaraisuus						
Omavaraisuusaste %		11,6 %		15,0 %		11,9 %
Nettovelat	1 492		1 422		1 422	
- rahalaitos	1 492		1 422		1 422	
- kaupunki	0		0		0	
- pääomalaina	0		0		0	

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy

Yhtiö on Kankaanpään kaupungin 100 %:sti omistama, ensisijaisesti toimitilapalveluja tarjoava osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Kankaanpään elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittäminen. Yhtiö voi vuokrata tai myydä omistamiaan toimitiloja sekä vuokrata edelleen itse vuokraamiaan toimitiloja. Lisäksi yhtiö omistaa Vatajankosken sähkön osakkeita, joissa kaupungin antolainan vakuutena on ko. osakkeet. Tilikauden 2022 aikana yhtiö myi kaupungille Petäjäisen päiväkodin, mikä selkeytti yhtiön rakennetta,

Yhtiön hallinnassa oli vuoden 2021 lopussa asiakkaille edelleen vuokrattavaa toimitilaa 27 759 m², josta teollisuustilaa 25 128 m². Petäjäisen päiväkodin kaupan myötä muut toimitilat vähenevät vuoden 2023 alkuun mennessä.

Tavoitteet 2023:

- yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan toimintamenot
- yhtiön tulee tehdä ylijäämäisiä tilinpäätöksiä
- sijoitetulle pääomalle ei vaadita tuottoa

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP 2019	%	TP2020	%	TA2021	%	TP 2021	%	TA 2022	%	TA 2023	%
Liikevaihto	823		834		790		819		790		601	
Tase	14 792		14 686		14 000		15 427		14 686		11 656	
Henkilöstö	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Kannattavuus												
Nettotulos	93,0		83,9		45,0		96,0		95,0		5,0	
Kokonaistulos	93,0		82,9		45,0		96,0		95,0		5,0	
Sijoitetun pääoman tuotto		1,50 %		1,21 %		1,00 %						
Vakavaraisuus												
Omavaraisuusaste %		19,5 %		20,2 %		20,7 %		19,9 %		19,9 %		25,8 %
Nettovelat	11 154		11 649		11 022		12 269		12 194		8 293	
- rahalaitos	9 682		9 086		9 623		9 207		8 486		4 694	
- kaupunki	1 472		2 563		1 399		3 775		3 708		3 599	
- pääomalaina	0		0		0		0		0		0	

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy

Yhtiön tehtävänä on tuottaa kaupungin vastuulle kuuluvat jätehuoltopalvelut siltä osin, kun se ei edellytä julkisoikeudellisen vallan käyttöä. Lisäksi yhtiö tuottaa jätehuoltopalveluita ympäristökunnille ja paikallisille yrityksille. Jäteyhtiö ylläpitää Kooninkeitaan jäteasemaa ja kaupungin alueella sijaitsevia hyötyjätteen erilliskeräyspisteitä sekä rahoittaa Kankaanpään kierrätyskeskuksen toimintaa ostamalla kierrätyspalvelua Kankaanpään aikuiskoulutussäätiön Valtti-työpajalta. Yhtiö vastaa jäteneuvonnasta, jätemaksujen laskutuksesta ja jäterekisterin pidosta sekä osallistuu jätehuoltoviranomaisen päätösten valmisteluun.

Tavoitteet 2023:

Yhtiön toiminnan tavoitteena on tuottaa alueen asukkaille ja yhteisöille jätelain tavoitteiden mukaisia jätehuoltopalveluja kestävästi ja kustannustehokkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP2019	%	TP2020	%	TP 2021	%	TA 2022	%	TA 2023	%
Liikevaihto	1 169		970		964		990		1 126	
Tase	1 103		1 172		1 138		1 170		1 180	
Henkilöstö	1		1		1		1		1	
Kannattavuus										
Nettotulos	122,0		51,0		33,0		60,0		6,0	
Kokonaistulos	122,0		51,0		33,0		60,0		6,0	
Sijoitetun pääoman tuotto		20,90 %		8,21 %		4,00 %		12,10 %		0,7 %
Vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste %		66,7 %		67,3 %		72,1 %		70,0 %		66,0 %
Nettovelat										
- rahalaitos	0		0		0		0		0	
- kaupunki	0		0		0		0		0	
- pääomalaina	0		0		0		0		0	

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä

x 1.000 €

Kasvu	TP2019	%	TP2020	%	TP2021	%	TA 2022	%	TA 2023	%
Liikevaihto = toimintatuotot	137		138		138		138		24	
Tase	6 841		6 262		5 800		5 610		4 933	
Henkilöstö										
Kannattavuus										
Nettotulos	324		309,0		401,0		668,0		273,0	
Kokonaistulos	324		309,0		401,0		668,0		273,0	
Sijoitetun pääoman tuotto		4,21 %		4,93 %		6,91 %		11,91 %		5,53 %
Vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste %		100 %		100 %		100 %		100 %		100 %
Nettovelat										
- rahalaitos										
- kaupunki										
- VSO										
Tuloutus kunnille										
Kankaanpää	640		628		613		605		673	
Karvia	264		259		253		250		277	
Korko- ja rahoituskulut										
Tuloverot	8		8		15		25		10	
Tuloutus kunnille yht	904		887		866		855		950	

Tytäryhtiöiden lisäksi Kankaanpään kaupungilla on merkittävä omistus Vatajankoski Oy:stä sekä suoraan, että Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän kautta. Kankaanpään osuus kuntayhtymästä on 71,81 %. Kuntayhtymä omistaa Vatajankoski Oy:n osakkeista yhteensä 54,8 % (äänivallasta 57,9 %), Kankaanpään kaupunki tytäryhteisöineen lisäksi n. 22,9 %, Vatajankosken Sähkö Oy:n nimi vaihdettiin kevään 2021 yhtiökokouksessa Vatajankoski Oy:ksi.

Kankaanpään kaupunki ei aseta kuntayhtymälle erillisiä tavoitteita, mutta tavoittelee omistuksellaan, että Vatajankosken konserni toimii kannattavasti, jolloin sen tuloutus kaupungille olisi nykyisen 2018-24 sopimuksen mukaista. Lisäksi tavoitellaan, että yhtiön toiminta osaltaan tukee osaltaan kaupungin strategisten päämäärien saavuttamista.

4. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet

Kaupungin sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista.

Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon ja toiminnassa noudatetaan lakeja, ohjeita ja päätöksiä. Tavoitteena on myös omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus ja vastuut on määritelty:

- kuntalaissa
- hallintosäännössä (valtuusto, päivitys voimaan 27.9.2021)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (valtuusto 15.12.2014 § 89.)
- konserniohjeessa (valtuusto 13.11.2017)
- muissa ohjeissa (hallitus, henkilöstöjaosto, johtoryhmä)
- delegointipäätöksissä (toimielimet, viranhaltijat) ja tehtäväkuivissa

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle.

Valtuuston hyväksymän ohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja työnjako Kankaanpään kaupunkikonsernissa ovat:

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostavat toimivan ja kattavan kokonaisuuden.

Toimielimet vastaavat omalla hallinnonalallaan, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet tulevat täytetyiksi; viranhaltijaorganisaation tehtävänä on luoda ja ylläpitää konkreettiset muodot ja toteuttamisvälineet sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle.

Kaupungilla ei ole erikseen sisäisen tarkastuksen yksikköä, mutta ulkoisen tarkastuksen yhteydessä on suoritettu myös sisäistä tarkastusta tukevia toimenpiteitä.

Keskeiset valvontatoimenpiteet 2023

Sisäinen valvonta koostuu sisäisestä tarkkailusta, seurannasta ja sisäisestä tarkastuksesta. Sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa, mitä eivät suorita erityiset valvontaelimet vaan koko toteuttajaorganisaatio.

Talousarvion toteutumista raportoidaan neljännesvuosittain kaupunginvaltuustolle ja kuukausittain kaupunginhallitukselle. Lautakunnissa talouden toteumaa seurataan vähintään neljännesvuosittain. Tulosaluiden ja palvelukokonaisuuksien vastuuhenkilöillä on mahdollisuus seurata kirjanpidon toteutuma- ja tapahtumatietoja ajantasaisesti.

Kaupunginhallitus seuraa lautakuntien päätöksentekoa esityslistojen ja pöytäkirjojen sekä kaupunginhallituksen lautakunnissa olevien edustajien välityksellä. Tarvittaessa lautakuntien alaisia johtavia viranhaltijoita kuullaan kaupunginhallituksen kokouksissa.

Sisäistä valvontaa helpottavat asianhallinnan ja ostolaskujen käsittelyn sähköiset tietojärjestelmät, jotka varmentavat dokumentointia niin päätöksenteossa kuin laskuliikenteessä. Myös vaarallisten työyhdistelmien välttämiseen on kiinnitetty huomiota mm. taloushallinnon prosessien osalta.

Palkkojen osalta käytössä on esihenkilöiden sekä henkilöstöhallinnon suorittamia varmennuskontrolleja.

Tulosalueet vastaavat sopimusten ja niihin liittyvien vastuiden seurannan järjestämisestä. Kaupungin sopimushallintaa sekä asianhallintaa toteutetaan Dynasty -järjestelmällä. Tilikauden 2021 lopussa tuli käyttöön sen uusi versio, mikä osaltaan mahdollistaa nykyistä paremman sopimushallinnan.

Kaupungilla on mittava kiinteistöomaisuus ja sen kuntoa seurataan säännöllisesti.

Konsernivalvonta

Kaupunginjohtaja ja muu konsernijohto vastaavat siitä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty kaupunkikonsernissa. Kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä kunkin yhteisön hallitus vastaa yhteisön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta lainsäädännön ja oman ohjeistuksensa mukaisesti.

Kaupunginhallitus kuulee tarvittaessa tytäryhteisöjen toimivaa johtoa siten kuin valtuuston hyväksymässä konserniohjeessa ohjeistetaan.

Konsernivalvontaa toteutetaan ohjeistamalla kaupungin edustajia tytäryhteisöjen päätöksentekokeleimissa.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet 2023

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta ei ole erillistä sisäisen valvonnan perusteita tarkentavaa ohjetta. Tarkentavan ohjeistuksen laadinta on aloitettu tilikauden 2022 aikana ja vuodelle 2023 asetetaan tavoitteeksi sen hyväksyminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointia sekä suunnittelua on tavoitteena kehittää siten, että käytössä on tuloalueille yhtenäinen suunnitelma- ja raporttirunko.

Sopimushallinnan osalta kehittämistoimenpiteenä on asianhallintajärjestelmän uuden version ominaisuuksien hyödyntäminen ja sitä kautta entistä systemaattisempi sopimusten hallinta.

Riskienhallinnassa korostuvat konsernin riskien hallinta sekä maailmantilanteiden muutoksiin liittyvät toimenpiteet. Konsernin riskit ja niihin vastaaminen raportoidaan säännöllisesti kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallituksen arvio talousarviovuoden 2023 sekä suunnitelmavuosien 2023-24 keskeisimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta

Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat

- 1) strategiset riskit
- 2) taloudelliset riskit
- 3) toiminnalliset riskit
- 4) vahinkoriskit.

Näihin liittyvien riskien hallintaa raportoidaan talousarvion, osavuosiraporttien ja tilinpäätösten yhteydessä. Lisäksi riskiarvioita hyödynnetään muun päätöksenteon yhteydessä.

Strategiset riskit

Kaupunkikonsernin strategisissa riskeissä painottuu vuoden 2022 jälkeen tapahtuvat muutokset, jolloin sote-palvelujen sekä pelastustoimen palvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueen vastuulle. Vuonna 2025 uudistukset jatkuvat TE-palvelujen uudistuksella. Uudistuksien jälkeen kuntien toiminnassa painottuu aiempaa enemmän kunnan elinvoimaisuus.

Elinvoimaisuuteen liittyy keskeisesti väestönkehitys. Kankaanpään, kuten koko maan väestö ikääntyy ja syntyvyys on ollut aiempaa alhaisempaa. Lisäksi riskinä on edelleen maan sisäinen muuttoliike kasvukeskuksiin. Mikäli kaupungin väestökehitys on negatiivinen asettaa se painetta tulevaisuuden palvelujen tuottamiseen.

Kaupungin veto- ja pitovoiman ylläpito ja kehittäminen ovat avainasemassa.

Vuosien 2021 ja 2022 aikana kaupungin työllisyystilanne on kehittynyt hyvin. Kankaanpää on myös työpaikkaomavarainen. Riskejä liittyy kuitenkin riittävän ja osaavan työvoiman saamiseen.

Strategisia riskejä on pyritty hallitsemaan mm. strategian päivityksellä. Strategiatyötä on jatkettu talousarvion valmisteluprosessissa. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on kytketty aiempaa suoremmin päivitettyyn ja tiivistettyyn strategiaan.

Tärkeitä toimia strategisten riskien hallinnassa ovat yhteistyö eri toimijoiden kuten yritysten ja vapaaehtoissektorin kanssa.

Konserninäkökulmasta korostuvat toimivat konserniproessit.

Taloudelliset riskit

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä Kankaanpään kaupungin ja Honkajoen kunnan taseissa oli yhteenlaskettuna alijäämää 2,09 miljoonaa euroa, joka tuli kuntalain mukaan kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Tilinpäätöksessä 2021 on kertynyttä ylijäämää lähes sama määrä 2,1 miljoonaa euroa. Kaupungin alkuperäinen talousarvio 2021 oli laadittu noin 4,0 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi ja lopullinen toteuma ylitti tämän satunnaisen tuoton (1,7 miljoonaa euroa) siirtymisestä vuodelle 2022 ja erityisesti Honkajoen rakennuksiin tehdyistä arvonalennuksista ja poistosuunnitelman muutoksista huolimatta.

Muutettu vuoden 2022 talousarvio on 2,75 miljoonaa euroa positiivinen. Syyskuun lopun toteuma oli noin 7,9 miljoonaa euroa positiivinen, mutta tätä tulosta tulee merkittävästi heikentämään mm. PoSa:n ennakoitua suuremmat kustannukset. Näillä tulee olemaan myös heikentävää vaikutusta tulevien vuosien valtionosuuksiin.

Talouden tasapainoon liittyy kuitenkin tiedossa olevia riskejä

- PoSa:n kustannuskehitykseen liittyvät riskit, jotka vaikuttavat myös tulevien vuosien valtionosuuksiin. Vuoden 2021 muutettu talousarvio ylittyi 0,2 miljoonalla eurolla. Ilman valtion Covid-avustuksia PoSa:n Kankaanpäästä koskeva talousarvio olisi ylittynyt noin 2 miljoonalla eurolla.
- Hyvinvointialueiden käynnistymisen vaikutukset talouteen merkittävät, mutta osin epävarmat.
- Vuosien 2020-23 aikana kertaluonteisia taloutta parantavia eriä, kuten kuntaliitosavustus +3,5 miljoonaa euroa, valoverkon myynti +1,7 miljoonaa euroa sekä valtion korona-aikana noussut rahoitus.
- Vuodelle 2024 poistuu kuntaliitosavustus ja verotulojen ennustetaan pienenevän noin miljoonalla eurolla.
- Inflaatio ja korot ovat olleet voimakkaassa nousussa
- Talouden taantumaa liittyvät riskit ovat nousseet syksyn 2022 aikana, mikä vaikuttaa pidemmällä aikavälillä mm. verotulojen kertymään.

Riskejä on tavoitteena hallita talouden ja sen tasapainon ajantasaisella seurannalla. Korkokulujen osalta korkosuojauksia muutettiin syksyn 2022 aikana. Tämä nostaa kaupungin korkokuluja, mutta pienentää merkittävästi korkojen nousun tuomaa ennakoimattomuutta.

Taloudellista riskiä liittyy myös kaupunkikonsernin rahoitukseen. Yhtenä toimenpiteenä sen osalta oli Petäjäisen päiväkodin kauppa syksyllä 2022, mikä turvasi Kankaanpään Yrityspalvelun rahavirtoja ja toi päiväkotia koskevat lainat kaupungin korkosuojauksen piiriin.

Kaupungin voimakas investointitahti, joka jatkuu vielä tulevinakin vuosina, johtaa velkaantumisen kasvuun. Suurta lainamäärää joudutaan jatkossa hoitamaan entistä pienemmällä tulopohjalla, koska ikärakenteen muuttumisen myötä verotulojen kasvu on hidasta ja merkittävä osa verotuloista ja valtionosuuksista siirtyy hyvinvointialueelle.

Kaupungilla tilinpäätöksessä 2021 lainaa noin 58 miljoonalla eurolla. Kaupungin lainasalkkua on suojattu kahdella korkojohdannaisella, joiden suojausmäärä on yhteensä 40 miljoonaa euroa. Lisäksi kiinteäkorkoista lainaa on siten, että suojausaste on lähes 100 %:ia vuodelle 2023.

Korkojohdannaiset astuivat suunnitelman mukaisesti voimaan huhtikuussa 2022 ja niitä muokattiin syksyn 2022 aikana. Toisessa suojassa maksetaan vuoteen 2027 saakka 1,513 %:n kiinteää korkoa 30 miljoonan euron pääomalle. Toisen korkosuojan (10 miljoonaa euroa) korkotaso on 1,355 %:ia euribor 6 kk 5 % tasolle saakka. Mikäli euribor 6 kk ylittää 5 % on maksettava korko euribor 6 kk – 1 %.

Suuret investoinnit kasvattavat myös poistoja. Nämä molemmat tekijät heikentävät tulosta ja tuovat painetta kasvattaa vuosikatetta.

Tilinpäätöksessä 2021 on lisäksi takauksia 21,9 miljoonalla eurolla. Näistä merkittävimmät olivat takaukset tytäryhtiöiden Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:n Kiinteistö Oy Honkajoen Vuokratulojen, Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n sekä osakkuusyhtiö Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:n lainoille. Näiden takausten yhteismäärä oli 31.12.2021 yhteensä 19,3 miljoonaa euroa. Takausmäärä tulee pienenevän noin 2 miljoonalla eurolla, kun Petäjäisen päiväkotikiinteistö siirtyi kaupungille.

Kaupunki vuokraa merkittävän määrän tiloja hyvinvointialueelle. Tiloihin liittyy merkittävä määrä lainaa sekä taasearvoa. Tilojen vuokrauksella on merkittävä vaikutus kaupungin talouteen.

Kaupungin omistaman Kankaanpään Yrityspalvelun omistamien toimitilojen vuokraustilanne ja elinkeinoelämän kehittyminen heijastuvat yhtiön taloudessa. Kaupunki on myöntänyt yhtiölle lainoja sekä taannut yhtiön lainoja. Yhtiön lainamäärä on edelleen melko suuri liikevaihtoon nähden.

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy antaa koko seutukunnan toimijoille mahdollisuuksia, mutta sen tulee olla myös kilpailukykyinen langattomien ratkaisujen kanssa. Verkon rakentamiseen on sijoitettu merkittävät summat ja kaupungilla on myös isot vastuut yhtiöstä lainojen takausten kautta. Yhtiön liikevaihto on pieni verrattuna lainamäärään, mistä aiheutuu omistajakunnille taloudellista riskiä.

Viimeisen vuoden aikana inflaatio on noussut voimakkaasti, minkä vaikutukset tulevat näkymään myös toimintamenojen kasvuna. Myös korot ovat nousseet voimakkaasti EKP:n koronnostojen kautta. Helmikuun lopussa kärjistynyt Ukrainan sotatilanne vaikuttaa erityisesti energian hinnan kautta inflaatioon, joka on kiihtymässä entisestään tasosta. Pitkittyessään kriisi vaikuttaa edelleen taloudelliseen tilanteeseen.

Toiminnalliset riskit ja niihin vastaaminen

Osaavan henkilöstön saatavuuteen liittyy riskejä. Työvoiman pysyvyydestä ja saatavuudesta huolehditaan mm. pitkäjänteisen henkilöstösuunnittelun, koulutuksen sekä hyvinvoinnin kehittämisen avulla.

Säännöllisten esihenkilöinfojen avulla jaetaan kaupungin esihenkilöille ajantasaista tietoa ja koulutusta. Esihenkilöille on järjestetty mahdollisuus esihenkilövalmennukseen.

Toimivalla sijaistuksen ja varahenkilösuunnittelun avulla pienennetään toiminnallisia riskejä.

Henkilöstön jaksaminen työn kuormittavuuden kasvaessa on haasteena ja riski esim. sairauspoissaolojen kasvaessa. Yhteistyötä on lisätty työterveyshuollon ja Kevan kanssa.

Digitalisaation kattavampaan hyödyntämiseen liittyy sekä toiminnallisia riskejä että mahdollisuuksia. Hyötyjä, riskejä ja mahdollisuuksia on kartoitettu vuoden 2022 aikana digityöryhmän johdolla.

Keskeisenä toiminnallisena riskinä ovat mm. kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuuteen sekä mm. palvelunestohyökkäyksiin liittyvät riskit. Näihin riskeihin vastataan tietojärjestelmien varmistuksella, tietoturva- ja tietosuojaoheistuksella sekä henkilöstön koulutuksella. Kybersuojaukseen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Suurimpana epävarmuustekijänä on ollut tammikuussa 2020 alkanut koko maailmaa koskeva koronavirusepidemia. Koronavirusepidemian vaikutusten heikentyessä on vuoden 2022 aikana merkittävästi voimistunut epävakaa maailmantilanne. Ukrainan sota on aiheuttavat sekä toiminnallisia että taloudellisia riskejä. Esimerkiksi pakolaisten määrän kasvaminen aiheuttaa monen tyyppisiä toiminnallisia haasteita, joihin pyritään vastaamaan integroitumisen kautta. Kaupunkiin on vuoden 2022 saapunut merkittävä määrä ukrainalaisia. Heidän kotouttamisen avuksi päätettiin palkata määräaikainen maahanmuuttokoordinaattori. Ukrainalaisten varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta aiheutuu kuluja, jotka korvataan valtionosuuksissa viiveellä tulevana vuosina.

Ukrainassa käytävä sota on vaikuttanut laajasti myös kuntien energiahuoltoon ja varautumiseen. Energian ja erityisesti sähkön hinta on noussut voimakkaasti vuoden aikana, mihin kaupunki on varautunut kiinnittämällä energian hintaa etukäteen. Kuntien tulee kuitenkin toteuttaa sähköenergian säästämiseen liittyviä toimenpiteitä ja varautua mahdollisiin sähkökatkoihin erityisesti tulevan talven aikana.

Kaupungin palveluilla ja vuoden 2023 alusta aloittavien hyvinvointialueiden palveluilla on monia yhdyspintoja. Kuntalaisten ja asiakkaiden palveluketjujen sujuvan toiminnan kannalta on olennaista, että monialaiset palvelut järjestyvät hyvässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Toiminnallista yhteistyötä on vuoden 2023 aikana mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, työllisyyden ja kotoutumisen edistämisessä, varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, tietohallinnossa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen vuokrauksessa ja niihin liittyvissä investoinneissa.

Vahinkoriskit

Keskeisenä riskinä ovat toimitilariskit, kuten ennakoimattomat sisäilma- ja kosteusongelmat. Tähän on vastattu mm. kaupungin rakennuskannan mittavalla saneerauksella. Muita keinoja ovat mm. kiinteistöjen kuntotutkimukset, ennakoivat korjaustoimenpiteet sekä hulevesien hallinnan parantaminen. Tilikauden 2022 aikana on kartoitettu mm. Kynäjäjärven ja Venesjärven kyläkoulujen tiloihin liittyvät riskit ja niihin vastaamisen vaihtoehdot.

Vedenottokapasiteetin, häiriöttömän talousveden saannin ja jakelun turvaaminen on keskeinen sekä toiminnallisten että vahinkoriskien hallinnan keino. Näiden hallinnassa keskeisenä osana on Hämeenkaan vedenotto-mo. Vesihuollon verkostoa ja jätevedenpuhdistusta koskevan korjausvelan hallinta on myös keskeistä.

Työturvallisuuteen kiinnitetään huomiota mm. riskien arvioinnin avulla.

Lisäksi vahinkoriskien osalta kaupungilla on kattava vakuutusturva Fenniassa.

5. Talousarvion rakenne

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kaupungin talousarvio on laadittu kuntalaissa esitetyllä rakenteella huomioiden Kuntaliiton talousarviosuosituksen. Lisäksi rakenne perustuu yhteisvaltuuston 28.9.2020 § 14 hyväksymään hallintosääntöön ja siinä määriteltyihin tulosalueisiin.

Talousarvio koostuu seuraavista talousarvio-osista:

- A. Yleisperustelut
- B. Käyttötalousosa
- C. Tuloslaskelmaosa
- D. Investointiosa
- E. Rahoituslaskelmaosa
- F. Liitteet

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kaksi näkökulmaa:

- 1) kokonaistalouden näkökulma ja
- 2) toiminnan ohjauksen näkökulma.

Kokonaistalouden näkökulmasta kaupungin kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa. Toiminnan ohjauksen näkökulmasta kaupungin toimintaa ohjataan käyttötalousosan ja investointiosan tavoitteilla ja määrärahoilla.

Yleisperusteluissa esitetään mm. katsaus yleiseen taloudelliseen tilanteeseen sekä kunnallistalouden kehitykseen, kaupungin talouteen, strategia ja strategiset tavoitteet.

Käyttötalousosa sisältää tulosaluekohtaiset talousarviot ja toiminnalliset tavoitteet. Tulosalueiden suunnitelmat sisältävät myös toiminnan kuvauksen sekä palveluajatuksen, toiminnan painopisteet suunnittelukaudella ja toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Tuloslaskelmaosassa esitetään kaupungin kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka kaupungin menot rahoitetaan.

Investointiosassa on esitetty vuoden 2023 ja suunnitelmavuosien 2024-25 investointihankkeet perusteluineen.

Taloussuunnitelma laaditaan kolmivuotiskaudeksi. Tilikauden tulos yksittäiseltä suunnitelmavuodelta voi olla yli- tai alijäämäinen, mutta suunnitelmakaudella tulojen on katettava menot sekä aiempien vuosien alijäämät. Taseeseen kertynyt alijäämä on katettava enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

6. Sitovuus

6.1. Käyttötalousosa

Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa tulosalueittain toimielimille toiminnalliset tavoitteet, niiden toteutumista kuvaavat mittarit ja mittareille tavoitearvot sekä hyväksyy tulosalueelle tulosaluekohtaisen menoarvion ja tuloarvion erotuksena muodostuvan nettomenomäärärahan. Sitovuus valtuustoon nähden on nettomääräinen ts. menojen ja tulojen erotus eli toimintakate (netto) on valtuustoon nähden sitova tulosalueittain. Myös toiminnalliset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia. Palvelukokonaisuuksien tavoitteet eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

6.2. Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa esitetään kunnan kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä suunnitelman mukaiset poistot

Tuloslaskelmaosassa menoarviot ja tuloarviot ovat valtuuston hyväksymällä tasolla bruttomääräisesti sitovia.

6.3. Investointiosa

Investointiosassa esitetään kaupungin investointimenot ja –tulot, jotka talousarviovuoden osalta eritellään hankekohtaisesti.

Investointiosassa valtuusto myöntää menoarvion ja tuloarvion erotuksena muodostuvan nettomenomäärärahan hankeryhmäkohtaisesti. Sitovuus valtuustoon nähden on nettomääräinen ts. menojen ja tulojen erotus eli nettomeno on valtuustoon nähden sitova hankeryhmittäin. Merkittävien rakennusinvestointien osalta sitovuus on hankekohtainen. Sitovuustaso on merkitty investointien koosteeseen.

6.4. Rahoituslaskelmaosa

Rahoitusosassa esitetään tulorahoituksen riittävyyden lisäksi meno- ja tuloarviona pitkäaikaiseen rahoitukseen liittyvät menot ja tulot kuten antolainat, ottolainat ja niiden lyhennykset. Rahoitusosa sisältää rahoituslaskelman.

Rahoituslaskelmaosassa menoarviot ja tuloarviot ovat valtuuston hyväksymällä tasolla nettomääräisesti sitovia.

7. Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaisia tilivelvollisia ovat kaikki valtuustoa alempien toimielinten jäsenet sekä kunkin toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat, joita ovat kaikki toimielinten esittelijät kukin esittelynsä ja asianomaisen toimielimen tehtäviin kuuluvien asioiden osalta. Käyttötaloudessa jokaisen tulosalueen kohdalla on mainittu tilivelvollinen toimielin ja tilivelvollinen viranhaltija, investointiosassa hankkeittain on mainittu tilivelvollinen toimielin. Muiden talousarvion osien osalta tilivelvollinen on kaupunginhallitus.

8. Käyttösuunnitelmat ja seuranta

Talousarvion käyttösuunnitelmilla toimielimet jakavat tulosalueen menoarviot ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin, kustannuspaikkoihin ja toimintoihin. Sen jälkeen, kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion, tulee toimielimen päättää talousarviossa hyväksytyn määrärahan käyttösuunnitelmasta ja sopeuttaa toiminta käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin. Toimielimen tulee myös kesken talousarviovuoden muuttaa käyttösuunnitelmaa, mikäli siihen ilmenee tarvetta.

Käyttösuunnitelmat valmistellaan ja käsitellään lautakunnissa helmikuun 2023 aikana, siten että vuoden 2022 toteutuma on vertailutietona käytettävissä.

Toimielinten tulee tarkastella tulosalueidensa kokonaismäärärahoja ja kohdentaa tarvittaessa uudelleen ottaen huomioon valtuuston asettamat tavoitteet. Käyttösuunnitelmat on laadittava toiminnan osalta siten, että käytettävissä oleva määräraha riittää.

Käyttösuunnitelmat saatetaan tiedoksi ja mahdolliset määrärahasiirrot päätettäväksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle maaliskuussa 2023.

Tarkemmat ohjeet ja aikataulu annetaan talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä ja raportointia koskevissa erillisohjeissa.

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen automaattinen raportointi alkoi vuodesta 2021 lähtien. Tiedot toimitetaan Valtiokonttorille neljännesvuosittain, maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja vuoden lopun tilanteen mukaan. Kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan vastaavassa aikataulussa kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle.

B. Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty kaupungin normaali toiminta tulosalueittain. Tulosalue on toiminnallinen kokonaisuus, jolle valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet ja antaa tavoitteiden toteuttamista varten resurssit. Tulosalueelle annettu menoarvion ja tuloarvion erotus eli nettomenomääräraha vastaa kuntalain "määräraha" käsitettä.

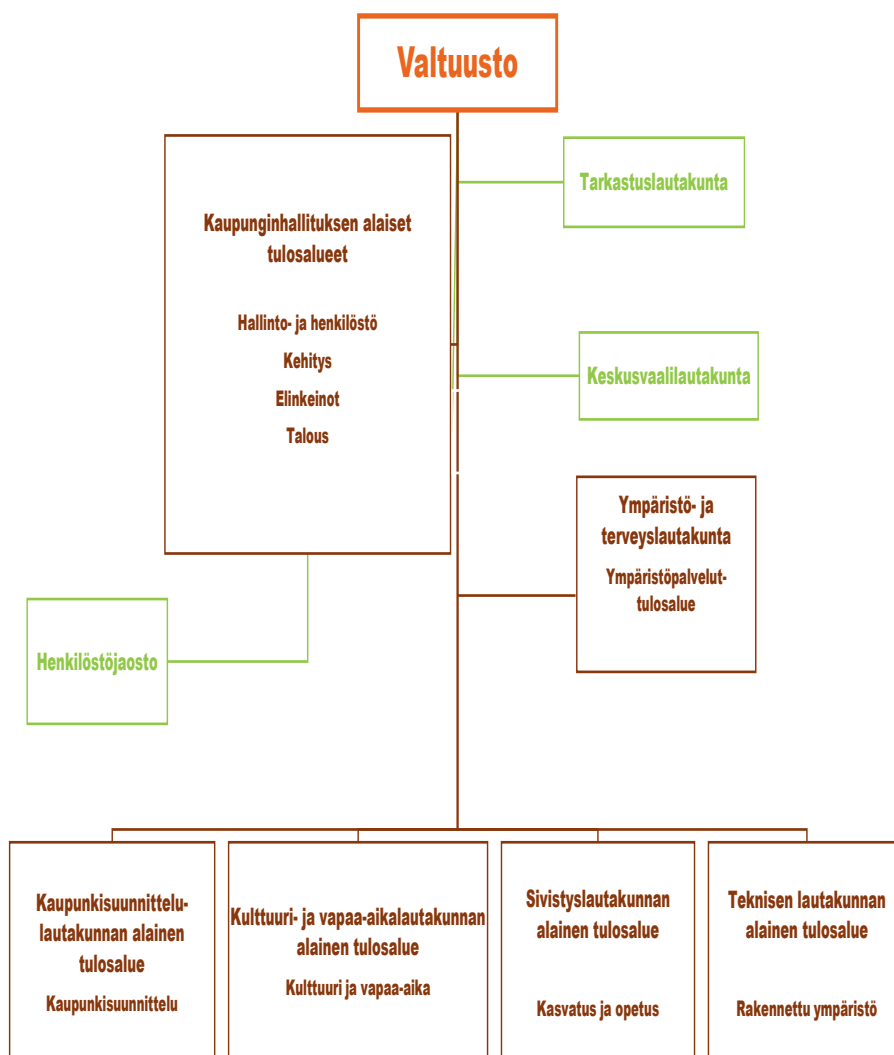
Talousarvion sitovuuspäätöksen mukaan (kohdassa A.6.1.) toiminnalliset tavoitteet ovat valtuuston sitovia tahdonilmaisuja ja niiden toteutumista seuraa valtuuston asettama tarkastuslautakunta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan myös kesken talousarviovuoden tapahtuvissa osavuosisiraporteissa. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista kuvaamaan on asetettu erilaisia mittareita ja tunnuslukuja. Edelleen em. sitovuuspäätöksen mukaan määrärahat ovat tulosaluekohtaisesti sitovia. Valtuuston asettamat alemmat toimitelimet jakavat omilla päätöksillään toiminnalliset tavoitteet ja määrärahat pienempiin osiin talousarvion käyttösuunnitelmissaan, jotka kaupunginhallitus hyväksyy.

Käyttötalousosassa jokaisen tulosalueen kohdalla on nähtävissä hallintosäännön mukainen tulosalue sekä toimitelin ja tämän alainen tilivelvollinen viranhaltija, jotka vastaavat valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamisesta. Edelleen tulosalueittain on ilmaistu palveluajatus, toiminnalliset tavoitteet, niiden toteutumista kuvaavat mittarit sekä kysyntä- ja laajuustiedot.

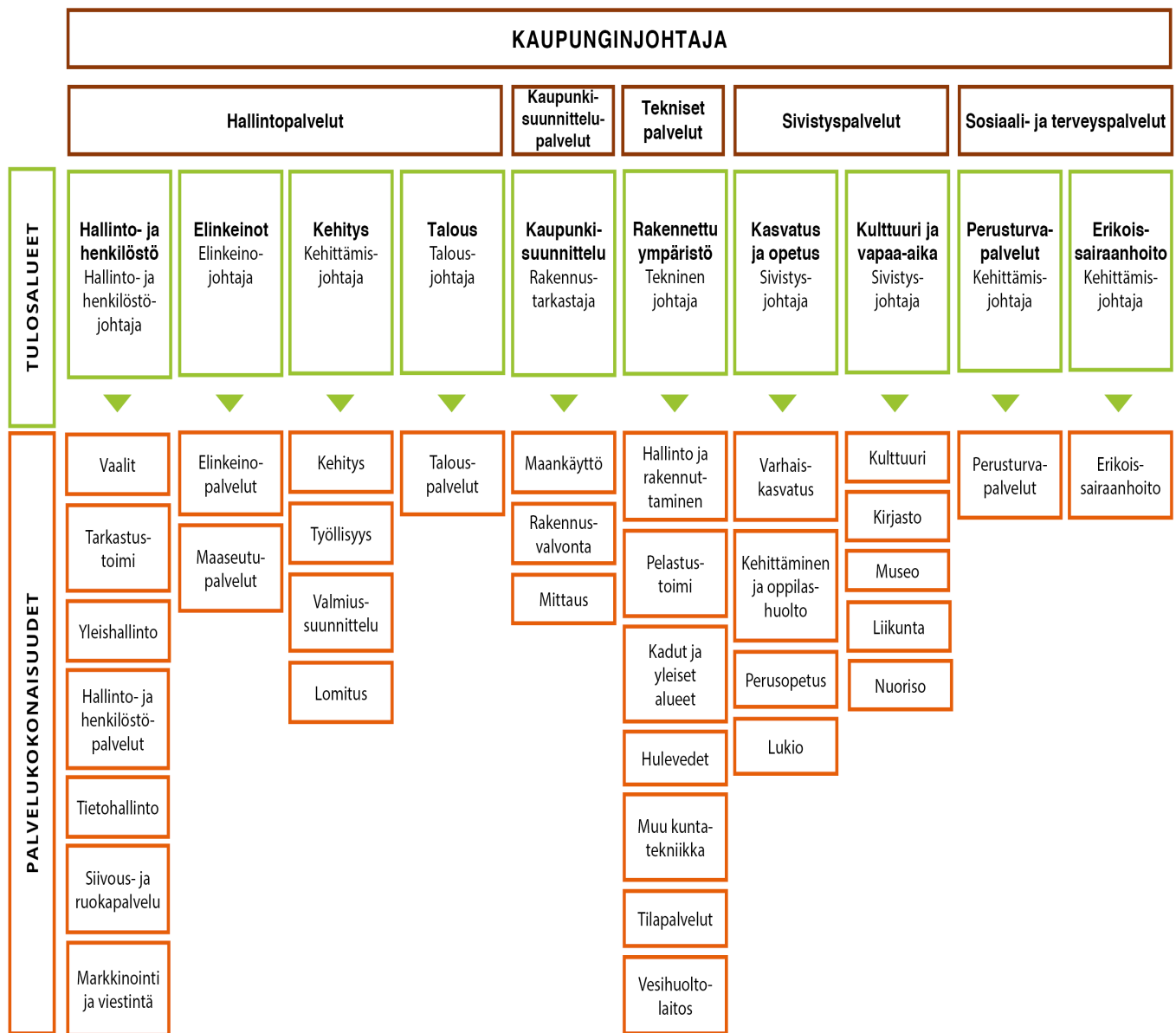
Palvelukokonaisuuksien osalta on esitetty kuvaus ja toiminnan painopisteet sekä olennaisimmat muutokset, mutta ne eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Toimintatuotot ja –kulut esitetään tulo/menolajeittain eroteltuna. Näiden erotuksena muodostuva toimintakate on siis tulosalueelle annettu nettomääräinen määräraha.

Hallintosäännön 2. luvun mukainen toimitelinorganisaatio

Hallintosäännön 3. luvun mukainen henkilöstöorganisaatio 2021

Tilikauden 2023 alussa poistuvat kaksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tulosaluetta ja vastaavasti uusi tulosalue on ympäristö- ja terveyspalvelut tulosalue.

Ympäristö- ja terveyslautakunnan toimialue on Kankaanpään kaupunki, Jämijärven, Karvian, Siikaisten, Merikarvian ja Pomarkun kunnat, joissa palvelun järjestäjänä Kankaanpään kaupunki.

Ympäristö- ja terveyslautakunnan tehtävänä on huolehtia ympäristöpalveluiden järjestämisestä kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Kankaanpään kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana.

- Esitetään päivitettäväksi sivistyspalveluihin uudet palvelukokonaisuudet Esiopetus ja Aamu- ja iltapäivätoiminta

Käyttötalous tulosalueittain

	Kulttuuri									
	Hallinto ja henkilöstö	Kehitys	Elinkeinot	Talous	Kaupunki-suunnittelu	ja vapaa-aika	Kasvatus ja opetus	Rakennettu ympäristö	Ympäristö palvelut	Yhteensä
TA 2023										
Toimintatuotot	3 728 240	4 935 745	204 257	21 520	360 375	350 490	1 914 650	8 964 924	782 996	21 263 197
Valmistus omaan käyttöön								108 000		108 000
Toimintakulut	-6 191 329	-5 291 624	-818 150	-997 973	-835 971	-3 291 123	-25 114 404	-8 469 384	-1 253 727	-52 263 685
Toimintakate	-2 463 089	-355 879	-613 893	-976 453	-475 596	-2 940 633	-23 199 754	603 540	-470 731	-30 892 488

Toimielin	Kaupunginhallitus
Tulosalue	Hallinto ja henkilöstö
Tilivelvollinen	Hallinto- ja henkilöstöjohtaja

Palveluajatus

Hallinto- ja henkilöstö –tulosalue tuottaa yleishallinnon ja henkilöstöhallinnon palvelut keskitetysti koko kaupunkiorganisaatiolle. Tulosalue vastaa myös vaalien järjestämisestä sekä tukipalveluiden osalta siivous- ja ruokahuollosta sekä tietohallinnosta. Kaupunkimarkkinointi ja viestinnän koordinoiti hoidetaan myös hallinto- ja henkilöstö –tulosalueella. Tulosalueen toiminta on tehokasta ja taloudellista. Toimintaa keskitetään sekä hajautetaan tarkoituksenmukaisesti ja asiakaslähtöisesti. Digitalisaation mahdollisuudet käytetään hyväksi turvaten kuitenkin palvelujen saavutettavuus kaikille kuntalaisille.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Kaupungin tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen yrittäjä-, asuin- ja matkailukaupunkina monipuolisten markkinointitoimenpiteiden avulla, Kankaanpää-sovelluksen suunnittelu ja käyttöönotto, taidekaupunki-imagon vahvistaminen.
2. Henkilöstön tietämyksen ja osaamisen sekä verkkoympäristön rakenteen kehittäminen vastaamaan kyberturvallisuuden ylläpidon vaatimuksia.
3. Intran kehittäminen

Mukava arki

3. Siivous- ja ruokahuoltohenkilöstön työkyvyn ylläpito, siivouksen mitoituksen jatkaminen tarpeellisin osin ja laadunseurannan lisääminen ja dokumentointi sähköisesti.
4. Ruokahuollon toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto ja reseptiikan kehittäminen kustannustehokkuus huomioiden. Omavalvonnan automatisointi ja digiaikaan saattamisen aloittaminen.

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Digitalisuuden kehittäminen sisäisiä sekä ulkoisia palveluja sähköistämällä, sähköisten kokouskäytänteiden kehittäminen
6. Eduskuntavaalien toteuttaminen tehokkaasti ja virheettömästi
7. Toimistopalveluyhteistyön kehittäminen
8. Kehityskeskustelujen käyminen 100 %:sti
9. Työkykyjohtamisen kehittäminen yhteistyössä kevan ja työterveyshuollon kanssa

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaisimmat muutokset suunnitelmakaudella
Vaalit	Vaalit- palvelukokonaisuus vastaa vaalien järjestämisestä siltä osin, kuin vastuu on vaalilaissa määritelty kunnille. Vuonna 2023 pidetään eduskuntavaalit. Kustannustehokkuuden lisäksi keskeisenä arvona on, että jokaisella olisi tosiasiallinen mahdollisuus äänestää.	Vaalien hoitaminen tehokkaasti ja virheettömästi.
Tarkastustoimi	Tarkastustoimi –palvelukokonaisuudesta vastaa tarkastuslautakunta, jonka tehtävät on määrätty kuntalain 121 §:ssä Tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. .	Tarkastuslautakunnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu mm. talouden tasapainoituksen toteutumisen arviointi, tarkastus- ja arviointikertomuksen antaminen valtuustolle sekä sidonnaisuusrekisterin pitäminen
Yleishallinto	Yleishallinto -palvelukokonaisuuden talousarvio sisältää määrärahat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston sekä kaupunginjohtajan ja kaupungin johtoryhmän hallinnon tuottamiseen. Palvelukokonaisuuteen on budjetoitu kaupunginjohtajan, johdon sihteerin sekä tiedonhallintasihteerin palkkamenot. Asiahallintajärjestelmän päivittäminen, sähköinen arkistointi sekä mm. sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto ovat lisänneet kuluja.	Kaupungin hyvän hallinnon, päätöksenteon ja tiedonhallinnon kehittäminen ulkoista ja sisäistä viestintää sekä digitaalisia palveluita kehittämällä.
Tietohallinto	Tietohallinto tuottaa tietoteknisten laitteiden, tietoverkkojen ja ylläpitopalveluiden avulla tietoturvallisen digitaalisen toimintaympäristön. Tämä ympäristö mahdollistaa nykyaikaisten ja kustannustehokkaiden palveluiden tuottamisen sekä kuntalaisille että kaupungin sisäisille asiakkaille. Tietohallinto käyttää suureksi osaksi palvelutuotannossaan ulkoisten palvelutarjoajien palveluita. Kaupungin henkilöstöön kuuluu tietohallintopäällikkö. Tietotekniikan ylläpidossa alkaa uusi sopimuskausi 2023 vuoden puolella.	Tietoturvallisen toimintaympäristön kehittäminen. Sähköisten palveluiden kehittäminen.

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut –palvelukokonaisuus pitää sisällään kaupunginkanslian, henkilöstöhallinnon ja palvelupisteen sekä työsuojelun menot. Lisäksi siihen kuuluu mm. vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta sekä henkilöstön terveydenhuolto ja virkistystoiminta. Kaupunginkanslian osalta talousarvioon on budjetoitu hallinto- ja henkilöstöjohtajan, kahden toimistosihteerin sekä lähetin palkkamenot. Lähetinpalveluita myydään myös hyvinvointialueelle. Henkilöstöhallinnossa työskentelee kaksi henkilöstösihteerä ja lisäksi työsuojelupäällikön sekä henkilöstön edustajien palkkiot sekä erikseen määritelty osuus palkasta on budjetoitu hallinto- ja henkilöstöpalveluihin. Palvelupisteen toiminta lakkaa vuoden 2023 alusta ja palveluneuvoja siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen. Työterveyshuollon kustannukset ovat uudelle sopimuskaudelle

Pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu, henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin kehittäminen

Markkinointi- ja viestintä

"Kaupungin markkinoinnin ja viestinnän palvelukokonaisuuteen kuuluu yksi vakituinen työntekijä, markkinointi- ja viestintäpäällikkö. Palvelukokonaisuuden henkilöstöresursseja on tarkoitus vähentää siten, että avoin markkinointiassistentin toimi täytetään ainoastaan määräaikaaisesti vuodeksi 2023 hoitamaan projektiluontoisia tehtäviä. Palvelukokonaisuuden vastualueina ovat markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen, eri viestintäkanavista huolehtiminen, kaupungin strategiaa tukevan päivittäisviestinnän tuottaminen, markkinointisuunnittelu, brändin kehitys ja visuaalinen ilme, tapahtumien koordinointi ja viestintä, mediatyö sekä koko organisaation viestinnän ja markkinoinnin tukena toiminen. Markkinointi ja viestintä - palvelukokonaisuuteen sisältyy myös mm. urheiluseurojen ja muiden yhdistysten kanssa tehdyt markkinointiyhteistyösopimukset. Talousarviossa on huomioitu asumisen markkinoinnin ja elinkeinopalveluiden kanssa toteutettavan yritysmarkkinoinnin kampanjoinnin jatkaminen sekä Kankaanpää-sovelluksen suunnittelu ja käyttöönotto

Henkilöstöresurssi vähenee vuoden 2023 jälkeen, koska markkinointiassistentti on tarkoitus palkata vain vuodeksi 2023 projektiluonteisiin tehtäviin

Siivous- ja ruokapalvelu

Ruokahuolto hoitaa koulujen ja päiväkotien ateriapalvelut koko kaupungin alueella (aamupala, lounas, välipala ja koululaisten maksullinen välipala). Aterioiden valmistus tapahtuu kahdessa valmistuskeittiössä; Pohjanlinnan keskuskeittiö, josta lähetetään kaikkiin kyläkouluihin ja päiväkoteihin sekä Yhteislyseolle. Keskustan koulun keittiössä tuotetaan koulun tarpeisiin ateriat. Tapalan keittiö siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta.

Siivous- ja ruokahuollon kilpailukyvyyn ylläpitäminen, puhtaat toimitilat, laadukas ja ravitsemuksellinen koululounas kilpailukykyisillä hinnoilla.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Ateriahinta koulun ja päiväkodit	2,58		2,39	2,76
Ateriahinta sote-ateriat	5,2		6,95	0
Siivouksen tuntihinta		18,75/22,74	19,05/26,78	19,91/25,41

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Mitoitettu siivousaika h/pvä	112,5	112,5	127,88	140,85
Henkilöstömäärä/henkilötyövuodet	40/37,5	38/37,5	45/44,5	37/32,75
Tuotettujen aterioiden määrä koulut ja päiväkodit		409677	406355	467966
Tuotettujen aterioiden määrä sote		142080	125385	0

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Hallinto ja henkilöstö	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	4 067 312	4 255 363	3 728 240	3 728 240	3 728 240	3 728 240	3 832 192	3 958 258
Myyntituotot	3 935 660	4 105 363	3 553 240	3 553 240	3 553 240	3 553 240		
Maksutuotot	0							
Tuet ja avustukset	130 526	150 000	175 000	175 000	175 000	175 000		
Muut toimintatuotot	1 126							
Kulut	-5 769 556	-6 085 581	-6 191 329	-6 191 329	-6 191 329	-6 191 329	-6 331 038	-6 521 395
Henkilöstökulut	-2 715 889	-2 735 926	-3 005 279	-3 005 279	-3 005 279	-3 005 279		
Palvelujen ostot	-1 942 799	-2 286 798	-2 147 974	-2 147 974	-2 147 974	-2 147 974		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-758 953	-731 596	-674 753	-674 753	-674 753	-674 753		
Avustukset	-10 894							
Muut toimintakulut	-341 020	-331 261	-363 323	-363 323	-363 323	-363 323		
Toimintakate	-1 702 244	-1 830 218	-2 463 089	-2 463 089	-2 463 089	-2 463 089	-2 498 846	-2 563 137

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Vaalit	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	0	14 763	10 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Kulut	-1 597	-52 481	-25 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Toimintakate	-1 597	-37 718	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000

Tarkastustoimi	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	0	41		0	0	0	0
Kulut	-25 532	-33 531	-34 500	-34 440	-34 440	-34 440	-34 440
Toimintakate	-25 532	-33 490	-34 500	-34 440	-34 440	-34 440	-34 440

Yleishallinto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	211	901		0	0	0	0
Kulut	-608 542	-753 312	-688 008	-616 030	-616 030	-616 030	-616 030
Toimintakate	-608 331	-752 411	-688 008	-616 030	-616 030	-616 030	-616 030

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	196 740	238 108	200 771	228 900	228 900	228 900	228 900
Kulut	-881 039	-883 309	-947 904	-1 552 003	-1 552 003	-1 552 003	-1 552 003
Toimintakate	-684 299	-645 201	-747 133	-1 323 103	-1 323 103	-1 323 103	-1 323 103

Markkinointi ja viestintä	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	1 612	66		0	0	0	0
Kulut	-147 458	-226 713	-265 585	-332 838	-332 838	-332 838	-332 838
Toimintakate	-145 846	-226 648	-265 585	-332 838	-332 838	-332 838	-332 838

Tietohallinto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	820 005	828 216	828 771	885 907	885 907	885 907	885 907
Kulut	-859 956	-791 837	-887 532	-914 700	-914 700	-914 700	-914 700
Toimintakate	-39 952	36 379	-58 762	-28 793	-28 793	-28 793	-28 793

Siivous- ja ruokahuolto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	2 656 973	2 985 218	3 215 821	2 598 432	2 598 432	2 598 432	2 598 432
Kulut	-2 599 707	-3 028 373	-3 237 051	-2 711 319	-2 711 319	-2 711 319	-2 711 319
Toimintakate	57 266	-43 155	-21 230	-112 887	-112 887	-112 887	-112 887

Toimielin

Kaupunginhallitus

Tulosalue

Kehitys

Tilivelvollinen

Kehittämisjohtaja

Palveluajatus

Kehitys -tulosalueella tuotetaan lomituspalvelut kymmenen kunnan alueelle. Melan kanssa solmittu toimeksiantosopimus kattaa Kankaanpään, Parkanon, Porin ja Ulvilan kaupungin sekä Jämijärven, Karvian, Kihniön, Merikarvian, Pomarkun sekä Siikaisten kunnan alueet. Kankaanpään lomituspalvelujen yksikkö toimii maatalousyrittäjien lomituspäivälaissa (1231/1996) tarkoitettuna paikallisyksikkönä ja huolehtii edellä mainitun lain sekä maatalousyrittäjien lomituspäivälaissa (1333/1996) mukaisesti paikallisyksikölle kuuluvista tehtävistä.

Tulosalueella hoidetaan myös työllisyyden hoidon, valmiussuunnittelun, kaupunginosatoimikunnan sekä yleisen kehittämisen toimintoja. Maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvät asiat siirtyvät hyvinvointialueiden perustamisen myötä Kehitys -tulosalueelle.

Palveluja pyritään kehittämään kustannustehokkaiksi ja vaikuttaviksi.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Alykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Edistetään ukrainalaisten kotoutumista Kankaanpäähän
2. Osaavan työvoiman turvaaminen laadukkaiden lomituspäivälaisten tuottamiseksi

Kestävä ja ketterä kaupunki

3. Lomituspäivän bruttohinnan alentaminen
4. Luottamuksen parantaminen ja henkilökunnan me hengen -vahvistaminen lomituspäivälaissa

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Kehitys	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	4 949 242	4 868 832	4 945 745	4 935 745	4 935 745	4 935 745	4 002 643	4 132 158
Myyntituotot	3 114 798	3 401 652	3 546 295	3 546 295	3 546 295	3 546 295		
Maksutuotot	285 103	238 500	253 500	253 500	253 500	253 500		
Tuet ja avustukset	1 549 341	1 228 680	1 145 950	1 135 950	1 135 950	1 135 950		
Muut toimintatuotot								
Kulut	-4 738 422	-5 322 845	-5 515 802	-5 471 624	-5 471 624	-5 471 624	-5 383 701	-5 518 587
Henkilöstökulut	-2 659 300	-2 989 858	-3 132 264	-3 108 086	-3 108 086	-3 108 086		
Palvelujen ostot	-724 556	-1 002 374	-1 019 636	-999 636	-819 636	-819 636		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-39 357	-47 950	-61 541	-61 541	-61 541	-61 541		
Avustukset	-1 296 550	-1 220 500	-1 242 560	-1 242 560	-1 242 560	-1 242 560		
Muut toimintakulut	-18 659	-62 163	-59 801	-59 801	-59 801	-59 801		
Toimintakate	210 820	-454 013	-570 057	-535 879	-355 879	-355 879	-1 381 058	-1 386 429

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020 (Hjoki)	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kehitys:				
1. Kotouttamisohjelman päivittäminen aloitetaan v. 2023 (Kyllä/Ei)	-	-	-	aloitetaan
Lomitus:				
2. Henkilökunnan osaamisen vahvistaminen lomituspalveluissa / koulutuksen järjestäminen	koronan vuoksi rajoitetusti	koronan vuoksi rajoitetusti	ka 2 pv	ka 2 pv
2. Maatalousyrittäjien vuosilomapäivien toteutuminen	100 %	100 %	100 %	100 %
2. Maatalousyrittäjien sijaisapupäivien toteutuminen >90%	90 %	90 %	100 %	>90 %
2. Lomituspäivien lukumäärä (pv/vuosi)	14421	12 127	13 850	12 000
4. Kevan työilmapiiirikysely	-	tot.	tot.	tot.
5. Lomituksen päivähinta e/h (brutto) aleneminen	253,41	241,24	<253,41	<241,24

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Kehitys	Kpää+Hjoki			
Työmarkkinatuki – korvatut päivät (kpl/vuosi)	34 005	40 478	35 000	34 000
Työmarkkinatuki – kaupungin maksuosuus (eur/vuosi)	635 370	733 847	693 000	620 000
Työttömät työnhakijat 31.12.	769	534	650	520
Lomitus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Vuosilomaan oikeutettujen maatalousyrittäjien määrä lomituspalveluissa (hlö/vuosi)	358	345	350	320
Vuosilomaoikeuttaan käyttäneet (hlö/vuosi)	344	333	340	310
ja heidän osuus oikeutetuista (%)	96,1	96,5	96,5	96,9
Tilojen määrä lomituspalveluissa	235	227	220	200
Maatalouslomitajien lukumäärä, vakituiset täysi- ja osa-aikaiset	53	53	53	50
Lomituksen hallinnon lukumäärä	5	5	5	4
Lomituspäivien lukumäärä	14 421	12 127	13 850	12 000

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Kehitys	Sisältää kuntaliitoksen yhdistymisavustuksen sekä kaupungin edunvalvontaan liittyviä jäsenmaksuja (esim. Kuntaliitto ja KT). Kehittämisen ja hanketoiminnalla kehitetään kaupungin palveluja ja kokeiluja. Honkajoen kaupunginosatoimikunnalle kehittämistoimintaan on varattu 30.000 euroa ja kaupungin Innovaatio-työryhmälle 20.000 euroa. Kuntaliitoksen yhdistymisavustus 3,5 Me jakautuu kolmelle vuodelle: 1,40 Me (2021), 1,05 Me (2022 ja 2023).	Kotoutumisen ja maahanmuuton edistäminen. Muutokset: Maahanmuuton projektikoordinaattorin palkkaaminen 1.12.2022-30.11.2023. Tehtävät painottuvat pakolaisten kotouttamiseen ja työllistymisen edistämiseen.
Työllisyys	Kaupunki panostaa työllisyyden edistämiseen monialaisessa yhteistyössä elinkeinotoimen, TE-palvelujen ja esim. Kankaanpään aikuiskoulutussäätiön kanssa. Yhteistyökuviot luodaan myös hyvinvointialueen kanssa, jonne siirtyy kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu. Työllistymistä pyritään edistämään myös ukrainalaisten pakolaisten osalta. Kankaanpään aikuiskoulutussäätiö sr. ylläpitää jatkossakin aikuisille ja nuorille suunnattua työpajatoimintaa. Työpajoissa ja ESR-hankkeissa tarjotaan työttömille ja heikossa työmarkkina-asemassa oleville asiakkaille arjen tukea, yksilöllistä palveluohjausta, neuvontaa työllistymistä edistävään suunnitteluun sekä työtoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta. Kankaanpään kaupunki on myös mukana Satakunnan TYP -toiminnassa, jonka järjestämisestä vastaa Porin kaupunki. Työllisyyden palvelukokonaisuuteen sisältyy myös kaupungin osuus työttömyyden hoidon kustannuksiin. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvu on taittunut keväällä 2022. Trendin toivotaan jatkuvan myös ensi vuonna. Työmarkkinatukeen varataan 620.000 euroa vuodelle 2023 (-73.000 euroa / -10,5 %).	Vaikuttavien yhteistyöpolkujen luominen hyvinvointialueelle. Valmistautuminen TE24 uudistukseen (TE-palvelujen siirtyminen kunnille 1.1.2025 alkaen). Palvelujen järjestämisoikeus edellyttää 20.000 työvoimaikäisen eli noin 50.000 asukkaan aluetta). TE-palvelujen järjestämisen tavasta ja siihen liittyvistä kuntien välisestä sopimuksesta on päätettävä viimeistään lokakuussa 2023. Muutoksia: Muutokset kuntouttavan työtoiminnan mallissa ovat mahdollisia palvelun järjestämisvastuun ja valtion tuen (0,12 Me) siirtyessä hyvinvointialueelle. Kuntiin jää vastuu työttömyyden rahoittamisesta. Vaikuttavuutta haetaan soveltuvien yhdyspintojen kautta.
Valmius-suunnittelu	Kunnan varautumisen ja toimintavalmiuksien ylläpitäminen koulutuksen, suunnitelmien päivittämisen	Ei muutoksia

Lomitus

Maatalousyrittäjän lomituspalvelujen avulla kotieläintuotantoa tai turkiseläintuotantoa harjoittava maatalousyrittäjä voi saada sijaisen eläinten hoitamiseen vuosiloman tai esimerkiksi sairastumisen vuoksi. Maatalousyrittäjälle annettavia lomituspalveluja ovat vuosilomalomitus, sijaisapu sekä maksullinen lomitus. Maatalousyrittäjä voi valita paikallisyksikön järjestämän lomituspalvelun tai hän voi järjestää lomituksen itse. Maatalousyrittäjien määrä on jatkanut laskuaan (-3,63 %), samoin lomituspalvelujen piirissä olevien tilojen määrä (-3,20 %). Lomituspäivien määrä vuonna 2021 oli yhteensä 12.127 pv (-15,91 %).

Vuoden 2021 lopussa vuosilomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä oli 345, heistä 333 (96,52 %) käytti vuosilomaoikeuttaan yhteensä 8.039 vuosilomapäivän verran. Sijaisapua tarvitsi 78 yrittäjää 3.442 työpäivän ajan. Itsejärjestetyn lomituksen piirissä oli 36 maatalousyrittäjää ja lomituspäivien määrä 1.676 työpäivää.

Paikallisyksikkö vastaa lomituspalveluiden tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä sekä huolehtii että palvelut tuotetaan asianmukaisesti, ammattitaitoisesti, palveluhenkisesti ja tasapuolisesti koko paikallisyksikön alueella. Kehitetään asiakaspalvelua saadun palautteen pohjalta. Pyritään palveluissa vastaamaan lisääntyvien robotti-tilojen myötä kasvavaan osaavan työvoiman saatavuuden haasteisiin. Muutoksia: Lomituspalvelujen hallinnossa v. 2022 tapahtuneen eläköitymisen myötä työtehtäviä jaettiin uudelleen. Hallinnossa on neljä (4) työntekijää (-1 htv). Melan korvaus hallinnon kustannuksiin on laskennallinen (lomituspalvelujen järjestämiseen korvaus 100 %).

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Kehitys	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	36	1 400 078	1 050 000	1 052 100	1 052 100	1 052 100	1 052 100
Kulut	-87 875	-274 520	-398 679	-470 991	-450 991	-450 991	-450 991
Toimintakate	-87 838	1 125 558	651 321	581 109	601 109	601 109	601 109

Työllisyys	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	100 701	132 007	178 680	77 950	67 950	67 950	67 950
Kulut	-1 009 024	-1 138 676	-1 110 524	-1 227 117	-1 202 938	-1 022 938	-1 022 938
Toimintakate	-908 323	-1 006 669	-1 110 524	-1 149 167	-1 134 988	-1 134 988	-1 134 988

Valmiussuunnittelu	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot			0	0	0	0	0
Kulut			-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Toimintakate			-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

Lomitus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot		3 417 157	3 640 152	3 815 695	3 815 695	3 815 695	3 815 695
Kulut		-3 325 226	-3 632 962	-3 815 695	-3 815 695	-3 815 695	-3 815 695
Toimintakate		91 931	7 190	0	0	0	0

Toimielin Kaupunginhallitus

Tulosalue Talous

Tilivelvollinen Talousjohtaja

Palveluajatus

Taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, rahoituksesta, tilinpäätöksestä ja koko kaupungin raportoinnista vastaaminen. Asuntoviranomaisena toimiminen. Verotuskustannuksista vastaaminen verohallinnolle. Taloushallintopalvelujen tilaajana toimiminen tuottajan suuntaan. Tuottaja on kuntien omistama Sarastia Oy.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Kestävä ja ketterä kaupunki

1. Kaupungin talous tasapainossa
2. Ajantasainen ja kehittynyt raportointijärjestelmä
3. Talousjärjestelmien automatisointi

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TA 2023
Talouden kuukausiraportti edelliseltä kuukaudelta viimeistään seuraavan kuukauden viimeinen päivä (pl. kesäkuun raportti).	toteutuu
Neljännesvuosiraportti huhti-, elo- ja lokakuun lopussa, tilinpäätöksen ennakkotieto tammikuun lopussa	toteutuu
Maksuvalmiisuunnitelma olemassa	toteutuu

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TA 2023
Sarastian tuottamien palvelujen kustannus	403 310	428 000
Verotuskustannukset	290 610	128 175

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Palvelukokonaisuuden kuvaus

Talousspalvelut

Talousspalvelut tuottaa Sarastian palveluja täydentäviä talousprosesseja. Toimii yhdyspintana kaupungin ja Sarastian välillä.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Raportoinnin kehittäminen huomioiden kaupungin toimintaympäristön muuttuminen.

Talouden tasapainoon tähtäävien toimien valmistelu yhdessä tilivelvollisten kanssa: Sarastiann kirjanpitojärjestelmän uudistaminen onnistuneesti.

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Talous	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	12 635	9 912	21 520	21 520	21 520	21 520	22 123	22 853
Myyntituotot	9 555	6 042	21 500	21 500	21 500	21 500		
Maksutuotot	0							
Tuet ja avustukset	3 064	3 870	20	20	20	20		
Muut toimintatuotot	16							
Kulut	-1 064 484	-1 141 450	-997 973	-997 973	-997 973	-997 973	-988 840	-963 156
Henkilöstökulut	-255 635	-258 189	-236 444	-236 444	-236 444	-236 444		
Palvelujen ostot	-774 369	-866 915	-739 711	-739 711	-739 711	-739 711		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 878	-3 980	-5 980	-5 980	-5 980	-5 980		
Avustukset	0							
Muut toimintakulut	-31 603	-12 366	-15 838	-15 838	-15 838	-15 838		
Toimintakate	-1 051 849	-1 131 537	-976 453	-976 453	-976 453	-976 453	-966 717	-940 303

Toimielin

Kaupunginhallitus

Tulosalue

Elinkeinot

Tilivelvollinen

Elinkeinojohtaja

Palveluajatus

Elinkeinot –tulosalue koostuu Elinkeinopalvelut ja Maaseutupalvelut –palveluyksiköistä. Tulosalueen tehtävänä on luoda, ylläpitää ja kehittää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä Kankaanpäässä ja sen lähialueella eri toimialat huomioiden; alkutuotannossa, jalostuksessa ja palvelusektorilla. Toiminnan tarkoituksena on kaupungin elin-, pito- ja vetovoimaisuuden vahvistaminen.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

Elinkeinopalvelut:

1. Yritysten neuvontatarpeisiin vastaaminen asiantuntevin ja joustavin palveluin.
2. Uusien yritysten hankkiminen.
3. Elinkeinojen ja yritysten toimintaympäristön kehitystyö yhdessä sidosryhmien kanssa. Hanketoiminnan toteuttaminen osana kehitystyötä, omat ja yhteistyökumppaneiden hankkeet.
4. Matkailun kehittämistyön jatkaminen ja osana sitä Geoparkin yhä vahvempi hyödyntäminen kaupunkimarkkinoinnin ja alan yritysten voimavaraksi.

Maaseutupalvelut:

5. Hakijoiden neuvonta ja opastus CAP27 sääntöihin

6. Monitoroinnin käytön opiskelu

Mukava arki

Elinkeinopalvelut:

7. Yritysneuvonnan palvelukumppanina toimiminen P-S seutukunnan naapurikunnille.

8. Selvitetään mahdollisuus kutsutaksin käyttöönottoon Kankaanpää-Parkano - välillä sekä Kankaanpään sisäiseen liikenteeseen.

Maaseutupalvelut:

9. Maksatukset ajallaan ja oikein.

10. Palveluiden saatavuus hyvä koko alueella.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Maaseutupalvelut				
Koulutukseen osallistuneiden määrä	150	150	100	300
Tukien maksu(viivepäivien määrä)	0	0	0	0
Elinkeinopalvelut				
Asiakkaiden määrä	366	319	250	200
Osallistumisaste arvio uusien yritysten perustamisessa	30	25	25	25
Asiakastytytyväisyys NPS	-	100	90	90

Kestävä ja ketterä kaupunki

Maaseutupalvelut:

11. Vahinkoarviot viipymättä ja oikeudenmukaisesti.

12. Hallintotehtävät ovat tehokkaasti tuotettu.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

	Palvelualueen kuvaus	
Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut tuottaa neuvontapalveluita yrityksille niiden elinkaaren kaikkiin vaiheisiin. Keskeisiä palveluita ovat yritysneuvonta alkaville yrityksille (yrityksen perustaminen), yritysneuvonta toimiville yrityksille (yritystoiminnan kehittäminen), yritysten sijoittumisneuvonta, hankeneuvonta ja rahoitusneuvonta. Lisäksi tarjoamme toimitilaratkaisuja yrityksille kaupungin tytäryhtiön Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n kautta. Suoraan yrityksille tarjottavien palvelujen ohella elinkeinopalveluiden tehtäväkenttään kuuluu yritysten toimintaympäristön kehittäminen ja laaja-alaisemmin, aluekehityksen ja alueen elinvoiman edistäminen - myös hanketoimintaa ja eri rahoituslähteitä hyödyntäen. Hanketoimintaa harjoitetaan joko itse hankkeita toteuttaen ja hallinnoiden, tai yhteistyökumppaneiden hankkeisiin osatoteuttajana tai palvelukumppanina (osarahoittaja) osallistuen.	1) Satakunnassa käynnistyvän JTF-rahoitushaun tunnetuksi tekeminen ja hakijoiden aktivointi sen hyödyntämiseksi. 2) Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston jatkokehittämisen tukeminen Geopark-oppimiskeskuksen yhteyteen 3) Yhteistyötoimet oppilaitosten, TE-toimiston ja yritysten kanssa työvoiman saatavuuden parantamiseksi. 4) Käynnistyneen TE-palvelut 2024 -uudistuksen seuranta ja toteutukseen osallistuminen.
Maaseutupalvelut	Maaseutupalvelut tuottavat maatalousyrittäjille maaseutuelinkeinojen hallintopalvelut maksajavirastosopimuksen mukaisesti. Kankaanpään kaupunki järjestää yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuelinkeinohallinnon tehtävät alueella, joka käsittää Jämijärven, Kihniön ja Pomarkun kunnat sekä Kankaanpään ja Parkanon kaupungit. Sopimuksen toteutumista ohjaa ja valvoo osapuolten asettama yhteistyöryhmä, joka antaa lausunnon talousarviosta, päättää tarjottavasta palvelusta ja tekee esityksiä toiminnan kehittämisestä.	CAP27 suunnitelman vienti käytäntöön ja viljelijöiden koulutus uuteen suunnitelmaan. Tukioikeuksien poistuminen vapauttaa resursseja mutta GT-kuvien tulkinta (moniterointi) osaltaan lisää työmäärää.

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Elinkeinopalvelut				
Yritysten määrä toimialueella	-	1234	1216	1228
Aloittaneiden yritysten määrä	-	60 (2020)	59	95 (2021)
Hankkeiden lukumäärä, omat ja osall	-	10	12	13
Maaseutupalvelut				
Päätösten määrä	3900	3890	3980	3900
Tilojen lukumäärä	789	785	751	730
Tilojen keskipinta-ala	43	45	47	47

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Elinkeinot	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	289 662	268 476	204 257	204 257	204 257	204 257	209 976	216 905
Myyntituotot	193 350	184 820	204 257	204 257	204 257	204 257		
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	96 312	83 656						
Muut toimintatuotot								
Kulut	-759 092	-851 568	-808 150	-808 150	-818 151	-818 151	-828 287	-852 683
Henkilöstökulut	-499 809	-495 243	-455 626	-455 626	-455 626	-455 626		
Palvelujen ostot	-244 074	-333 337	-331 368	-331 368	-331 368	-331 368		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 965	-6 340	-5 140	-5 140	-5 140	-5 140		
Avustukset								
Muut toimintakulut	-12 245	-16 648	-16 017	-16 017	-26 017	-26 017		
Toimintakate	-469 430	-583 092	-603 893	-603 893	-613 894	-613 894	-618 311	-635 778

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Elinkeinopalvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	67 385	119 497	104 900	12 100	12 100	12 100	12 100
Kulut	-403 474	-469 145	-529 076	-475 467	-475 467	-485 467	-485 467
Toimintakate	-336 089	-349 649	-424 176	-463 367	-463 367	-473 367	-473 367

Maaseutupalvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	203 001	170 166	163 576	192 157	192 157	192 157	192 157
Kulut	-284 479	-289 947	-322 492	-332 684	-332 684	-332 684	-332 684
Toimintakate	-81 478	-119 781	-158 916	-140 527	-140 527	-140 527	-140 527

Toimielin Kaupunkisuunnittelulautakunta

Tulosalue Kaupunkisuunnittelu

Tilivelvollinen Rakennustarkastaja

Palveluajatus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alainen tulosalue luo edellytyksiä hyvään ympäristöön ja kaupungin kehittämiseen tuottamalla alueiden käytön suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä palveluja.

Toimialaan kuuluvat kaavoitus, mittaus- ja kiinteistötoimi sekä rakennusvalvonta.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Turvataan tonttitarjonnalla Kankaanpään kehittymismahdollisuudet ja huolehditaan kaupunkiympäristön laadusta
2. Kaavoituksella edistetään nykyisten ja tulevien yritysten elinvoimaisuutta

Mukava arki

3. Kehitetään rakennusvalvonnan sähköistä luvitusprosessia ja palvelevaa sähköistä arkistointia
4. Kaupunkisuunnittelun asiakaslähtöiset palvelut sujuvasti kuntalaisten saatavilla

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Suoritetaan kaupunkisuunnittelun toimeksiannot kohtuullisessa ajassa
6. Uusiutuvien energiamuotojen edistäminen kaavoituksella ja luvituksella

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Kaavat suunnitteilla / valmistuvia	5/3	6/4	8/5	8/4
Kaavoitetut uudet tontit	24	2	5	5
Rakennuslupien keskeneräisten määrä	262	450	300	300
Rak.lupien erityis-suunnitelmat kunnossa	on	on	on	on
Tonttien rekisteröinti siten, ettei rakennuslupien myöntäminen rekisteröinnistä johtuen viivästy %	100	100	100	100
Lakkaavat määräalat (lkm)		9	10	10

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut	7	14	8	8
Kaavat ja kaavamuutokset (kpl)	4	3	5	4
Rakennusluvut	154	210	160	160
Katselmusten määrä	439	486	450	450
Lohkomiset kpl	9	12	15	15
Tonttijaot kpl	3	3	10	10
Etuoisto-oikeusasiat / kpl	231	313	200	200
Rakennusvalvontamittaukset	34	84	80	80
Tonttien luovutus		2	5	5

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Maankäyttö	Maankäytön palvelukokonaisuuden tehtävänä on toteuttaa kaupungin strategisia päämääriä kaavoituksen ja muun yhdyskuntasuunnittelun keinoin tavoitteena kehittyvä, toimiva, taloudellinen ja viihtyisä kaupunki. Palvelukokonaisuus huolehtii kaavojen ajanmukaisuudesta ja tonttitarjonnan riittävydestä elinkeinoelämän, asumisen, palvelujen ja virkistämisen tarpeisiin.	Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella pohjautuvat talousarvion yhteydessä laadittuun kaavoituskatsaukseen 2022 ja kaavoitusohjelmaan 2023 - 2025.
Rakennusvalvonta	Rakennusvalvonta ohjaa kaavoituksen toteutumista ja rakennetun ympäristön kehittymistä vastaamalla rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta. Sen lisäksi rakennusvalvonta käsittelee ja myöntää rakentamiseen liittyvät luvat. Lainmukaisella lupamenettelyllä varmistetaan, että rakennettavat rakennukset täyttävät lujuuden, paloturvallisuuden ja terveellisuuden vaatimukset. Lupamenettelyä säätelee maankäyttö- ja rakennuslain lisäksi myös kunnan rakennusjärjestys.	Sähköisen Lupapiste palvelun edelleen kehittäminen. Sähköisen arkistoinnin ja lupapistekaupan toimintaan saattaminen. CGI: väestö sovelluksen muutostyöt.
Mittaus	Mittaustoimisto tuottaa maastomittausta talon- ja kunnallistekniikanrakentajien tarpeisiin, pitää kaupungin karttojen ajantasaisuudesta huolen, tekee lohkomistoimituksia rakentajien tarpeisiin, myy asuin-, teollisuus ja liiketontteja, hoitaa kaupungin metsä- ja maaomaisuutta.	Mittaustoiminnan työkaluista täkymetri ja GNSS vastaanotin oheislaitteineen on tarkoitus uudistaa vastaamaan nykypäivän tekniikkaa. Sähköinen lupakäsittely tuo myös uutta tekniikkaa opeteltavaksi koko yksikössä.

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Kaupunkisuunnittelu	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	275 323	356 075	364 375	360 375	360 375	360 375	362 546	374 262
Myyntituotot	51 949	109 800	108 300	108 300	108 300	108 300		
Maksutuotot	110 867	118 200	113 000	113 000	113 000	113 000		
Tuet ja avustukset	4 042	6 000	21 000	17 000	17 000	17 000		
Muut toimintatuotot	108 465	122 075	122 075	122 075	122 075	122 075		
Kulut	-757 477	-840 873	-855 971	-835 971	-835 971	-835 971	-839 188	-864 537
Henkilöstökulut	-590 630	-627 375	-601 884	-601 884	-601 884	-601 884		
Palvelujen ostot	-131 423	-177 541	-211 899	-191 899	-191 899	-191 899		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-8 207	-13 640	-14 030	-14 030	-14 030	-14 030		
Avustukset	0							
Muut toimintakulut	-27 217	-22 317	-28 158	-28 158	-28 158	-28 158		
Toimintakate	-482 154	-484 798	-491 596	-475 596	-475 596	-475 596	-476 642	-490 275

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Maankäyttö	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	8 972	19 756	22 700	16 000	18 000	18 000	18 000
Kulut	-170 798	-182 015	-190 177	-208 710	-188 710	-188 710	-188 710
Toimintakate	-161 826	-162 259	-167 477	-192 710	-170 710	-170 710	-170 710

Rakennusvalvonta	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	76 169	102 298	105 800	120 800	120 800	120 800	120 800
Kulut	-198 005	-234 612	-239 802	-237 259	-237 259	-237 259	-237 259
Toimintakate	-121 836	-132 314	-134 002	-116 459	-116 459	-116 459	-116 459

Mittaus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	206 773	153 269	227 575	227 575	221 575	221 575	221 575
Kulut	-313 183	-340 850	-410 894	-410 002	-410 002	-410 002	-410 002
Toimintakate	-106 410	-187 581	-183 319	-182 427	-188 427	-188 427	-188 427

Toimielin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalue Kulttuuri ja vapaa-aika

Tilivelvollinen Sivistysjohtaja

Palveluajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on tarjota ihmisen elämänkaaren eri vaiheissa korkeatasoisia ja monipuolisia palveluita. Palveluiden tuottajat ovat kirjasto, museo, liikuntapalvelut sekä kulttuuri- ja nuorisopalvelut. Kansalaisopiston palvelut ostetaan Petäjä-opistolta Sastamalan koulutuskuntayhtymästä ja musiikkiopiston palvelut Kankaanpään Opistolta. Aktiiviset toimijat vahvistavat kaupungin hyvinvointia ja viihtyisyyttä.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden monipuolinen verkkosaatavuus; sisältö-, tiedonhaku- ja varaupalvelut
2. Yhteisyö ja yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden ja muiden verkostojen kanssa

Mukava arki

3. Eri ikäryhmille suunnatut nykyaikaiset, mielekkäät kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, joilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia
4. Nuorisovaltuustolla oikeus esittää lautakunnan 20 000 euron käytöstä (perintövarat)
5. Kankaanpääsalin ja koulujen vuokrien tarkastus asiakasystävällisemmäksi tilaisuuksien pitämisen mahdollistamiseksi
6. Selvitetään Honkajoen jääkiekkokaukalon ja tenniskenttien korjauskustannukset
7. Selvitetään latukoneen kunto, uuden latukoneen tarve ja yhteistyömahdollisuudet

Kestävä ja ketterä kaupunki

8. Matalan kynnyksen saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut/tapahtumat
9. Yhteisen lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen
10. Liikuntakeskuksen henkilöstöorganisaatioselvitys

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Kulttuuri- ja vapaa-aika	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	252 303	378 290	350 490	350 490	350 490	350 490	360 304	372 194
Myyntituotot	138 069	258 590	210 790	210 790	210 790	210 790		
Maksutuotot	0							
Tuet ja avustukset	81 320	76 800	96 800	96 800	96 800	96 800		
Muut toimintatuotot	32 914	42 900	42 900	42 900	42 900	42 900		
Kulut	-2 727 258	-3 125 650	-3 355 163	-3 291 123	-3 291 123	-3 291 123	-3 380 680	-3 486 835
Henkilöstökulut	-1 186 936	-1 332 725	-1 382 420	-1 318 380	-1 318 380	-1 318 380		
Palvelujen ostot	-795 024	-957 109	-986 245	-986 245	-986 245	-986 245		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-197 993	-205 883	-203 957	-203 957	-203 957	-203 957		
Avustukset	-5 050	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000		
Muut toimintakulut	-542 255	-624 933	-777 541	-777 541	-777 541	-777 541		
Toimintakate	-2 474 955	-2 747 360	-3 004 673	-2 940 633	-2 940 633	-2 940 633	-3 020 376	-3 114 641

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Sähköisten palveluiden kehittäminen ja ylläpitäminen				Toteutetaan
Yhteistyö ja yhteistyötapojen kehittäminen alueen verkostojen kanssa				Toteutetaan
Nykykaisten ja mielekkäiden kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tuottaminen				Toteutetaan
Matalan kynnyksen ja saavutettavien kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden/ tapahtumien tuottaminen				Toteutetaan
Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen				Toteutetaan

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Kirjasto				
Lainaaajia / asukasluvu %	25,5	21,3	30	30
Fyysiset käynnit	48 864	43 995	70 500	70 500
Lainat/asukas	11,2	12,6	14,5	14,5
Tapahtumat [ja käyttäjäkoulutukset]	17	106		150
Liikuntapalvelut				
Tilat ja alueet lkm	106	106	106	150
Uimahalli, palloiluhalli, kentät; käyttäjät	230000	180000	180000	230000
Uimahalli, palloiluhalli; aukiolopäivät	325	325	325	325
Museo				
Kokoelmat	92 000	92 500	95 000	96000
Kokoelmien digitointi tietokantaan	20 449	23 360	24 000	26500
Tuotetut näyttelyt	2	1	2	2
tilaisuudet	13	2	40	40
Aukiolopäivät	132	137	162/5	170
Kävijämäärä	903	651	1500	1500
kulttuuripalvelut				
Nuorisotoimen tilaisuuksien ja nuorisotilojen kävijämäärät	4220	2865	6500	6500
Nuorisotilojen aukiolopäivät	175	83	220	220
Konsertit, tilaisuudet ym.	4	2	20	25

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Kulttuuri	Kulttuuripalvelut koordinoi ja tuottaa erilaisia kulttuuripalveluja /tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kesken ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä yhdistysten kanssa. Lisäksi tuetaan yhteistyön kautta erilaisia toimijoita. Kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminnot ostopalveluna.	Keskeisenä tavoitteena saada kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvät toiminnot toteutukseen , jotka koskevat ala- ja yläkouluja sekä osaksi varhaiskasvatusta. Pystytään tarjoamaan monipuolista kulttuuritarjontaa kaiken ikäisille.
Kirjasto	Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin ja uudistuviin aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Se edistää lukemista, tarjoaa tietopalvelua, tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.	Vahvistetaan entisestään kirjaston roolia kunnan hyvinvointia edistävässä toiminnassa. Tarjotaan mahdollisuuksia erilaisiin aktiviteetteihin, joilla mielekästä vapaa-aikaa voi viettää. Jatketaan luku- ja digitaitojen vahvistamista. Jatketaan yhteistyön syventämistä eri kouluasteiden ja varhaiskasvatuksen kanssa. Tarjotaan kirjasto alustana monipuoliselle toiminnalle, jolla voidaan edistää niin kulttuurisia kuin osallisuuteen liittyviä tarpeita, ml. kotouttamistoiminta. Kehitetään uusia kokeiluja ja yhteistyötapoja uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Kuntien yhteisen e-kirjaston käyttöönoton valmistelu.
Museo	Museon tehtävänä on ylläpitää ja vahvistaa Kankaanpään kulttuurin, historian ja ympäristön tuntemusta. Museo edistää kulttuuriperintöä ja taidetta koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville. Museo harjoittaa ja edistää tutkimusta, tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museo vastaa esine-, valokuva- ja taidekokoelmista.	Tilaratkaisujen edistäminen; tarveselvityksen käynnistäminen. Kokoelmanhallinta-järjestelmän uusimisen vaihtoehtojen selvittäminen. Kulttuurikasvatussuunnitelman valmistelu ja käyttöönotto. Yhteistyö-tapojen kehittäminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Vuosittaisen vaihtuvan näyttelyn toteuttaminen. Taidekehän kehittäminen.
Liikunta	Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa seutukunnan ihmisille monipuolisia liikuntaa- ja terveyttä edistäviä palveluja. Liikuntatoimi tarjoaa palveluja myös yli kuntarajojen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikuntatoiminnalle, sen parissa tapahtuvalle seuratyölle sekä omaehtoiselle terveyttä edistävälle liikunnanharrastamiselle. Liikuntapalvelut suunnittelee, kehittää ja kunnossapitää liikuntapaikkoja ja alueita sekä ohjaa niiden käyttöä tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.	Yhteistyön käynnistäminen hyvinvointialueelta tulevien eri sidosryhmien kanssa mm. liikuntapalveluissa erityinen huomio "nolla" liikkujiin ja liikunnan palveluketjun käyttöönotto osana tulevaa yhteistyötä. Uudistettujen tilojen ja toimintojen tehokas käyttöönotto. Olosuhteiden kehittäminen (maastopyöräilyreitit, harjoituskenttien valaistus, Kuninkaanlähteen ampumarata)

Nuoris

Nuorisopalveluiden tehtävänä on toimintaan liittyvien palveluiden tuottaminen, tukeminen ja kehittäminen sekä toiminta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi yhteistyössä monialaisten verkostojen kanssa. Tuetaan ja edistetään nuorten kasvua, hyvinvointia, osaamista ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, sekä vahvistetaan nuorten itsenäistymistä. Ehkäisevä päihdetyö ja etsivä nuorisotyö tukevat vahvasti nuoria ja nuoria aikuisia eri elämän vaiheiden tilanteissa.

Lisätään ja kehitetään kouluyhteistyötä yhteisten käytäntöjen yhtenäistämällä sekä molemminpuolisen yhteydenpidon lisäämisellä. Nuorisotilatoiminnassa pyritään lisäämään aukioloaikoja, teemapäiviä sekä ympärivuoden toteutettavia toimintoja. Nuorisopassin käyttö mahdollisuuksien monipuolistaminen. Yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Kulttuuri	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	0	0	51 000	4 500	4 500	4 500	4 500
Kulut	-202 373	-420 113	-480 097	-444 222	-402 222	-402 222	-402 222
Toimintakate	-202 373	-420 113	-429 097	-439 722	-397 722	-397 722	-397 722

Kirjasto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	15 987	41 575	23 290	23 290	23 290	23 290	23 290
Kulut	-473 618	-573 809	-590 778	-594 762	-594 762	-594 762	-594 762
Toimintakate	-457 630	-532 234	-567 488	-571 472	-571 472	-571 472	-571 472

Museo	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	2 940	1 935	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
Kulut	-190 637	-177 137	-234 855	-256 866	-256 866	-256 866	-256 866
Toimintakate	-187 697	-175 202	-232 655	-254 666	-254 666	-254 666	-254 666

Liikunta	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	183 487	145 158	228 400	247 100	247 100	247 100	247 100
Kulut	-1 103 065	-1 307 126	-1 523 405	-1 738 865	-1 716 825	-1 716 825	-1 716 825
Toimintakate	-919 578	-1 161 968	-1 295 005	-1 491 765	-1 469 725	-1 469 725	-1 469 725

Nuoris	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	51 418	63 635	73 400	73 400	73 400	73 400	73 400
Kulut	-225 796	-249 074	-296 515	-320 448	-320 448	-320 448	-320 448
Toimintakate	-174 378	-185 440	-223 115	-247 048	-247 048	-247 048	-247 048

Toimielin Sivistyslautakunta

Tulosalue Kasvatus ja opetus

Tilivelvollinen Sivistysjohtaja

Palveluajatus

Laadukkaiden ja monipuolisten kasvatus- ja opetuspalveluiden tarjoaminen suunnitelmallisesti, tavoitteellisesti ja taloudellisesti.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Osaavan työvoiman rekrytointi ja omatoimisen kouluttautumisen (esim. erityisopetuksen tehtäviin pätevöityminen) tukeminen elinvoiman ylläpitämiseksi tarvittaviin palveluihin.
2. Ympäristökasvatuksella lisätään lasten ja nuorten tietoa lähiluonto- ja Geopark-kohteista. SAMK Taidekoulun ja paikallisten taidetoimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä jatketaan ja lisätään lasten ja nuorten hyvinvoinnin

Mukava arki

3. Varmistetaan säännöllisellä hyvinvointialueyhteistyöllä oppilashuolto- ja perhepalveluiden kehittäminen paikallisiin olosuhteisiin sopivaksi.
4. Lasten ja nuorten oppimiskokemuksen sujuvoittaminen ja yhteisöllisyyden lisääminen osallistamalla asiakkaat, huoltajat ja muut sidosryhmät yhteistyöhön.

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Henkilöstön osallistaminen työhyvinvointia lisäävien kokeilujen ideointiin ja toteutukseen (esim. henkilöstön hyvinvointiryhmä).
6. Tunnistetaan mm. maahanmuuton ja ikäluokkien rakenteen muuttumisen vaikutukset yhdyskunta- ja palvelurakenteeseen ja sopeutetaan toimintaa tulevaan tilanteeseen.

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Kasvatus- ja opetus	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	1 882 715	1 876 233	1 892 580	1 914 650	1 914 650	1 914 650	1 947 820	1 988 008
Myyntituotot	982 704	967 443	867 430	889 500	889 500	889 500		
Maksutuotot	491 253	377 400	397 300	397 300	397 300	397 300		
Tuet ja avustukset	343 956	426 940	584 500	584 500	584 500	584 500		
Muut toimintatuotot	64 802	104 450	43 350	43 350	43 350	43 350		
Kulut	-23 243 406	-24 361 338	-25 166 327	-25 114 404	-25 114 404	-25 114 404	-25 857 475	-26 541 173
Henkilöstökulut	-15 495 782	-16 309 931	-17 055 357	-16 999 634	-16 999 634	-16 999 634		
Palvelujen ostot	-5 306 315	-5 499 015	-5 529 701	-5 543 501	-5 543 501	-5 543 501		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-614 028	-583 210	-635 210	-635 210	-635 210	-635 210		
Avustukset	-482 703	-426 000	-491 000	-491 000	-491 000	-491 000		
Muut toimintakulut	-1 344 578	-1 543 183	-1 455 059	-1 445 059	-1 445 059	-1 445 059		
Toimintakate	-21 360 691	-22 485 105	-23 273 747	-23 199 754	-23 199 754	-23 199 754	-23 909 655	-24 553 165

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Henkilöstön koulutuspäivien määrä, työnhakijoiden määrä ja laatu				
Ympäristökasvatussuunnitelman toteutuminen				
Oppilashuoltohenkilöstön määrä yksiköissä on vähintään lain minimin mukainen ja säännöllinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa toteutuu.				
Kyselyiden (Laatukäsikirjan kysely, asiakastytytyväisyyskyselyt, jne) toteuttaminen ja vastausten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä				
Työhyvinvointikyselyt (esim. Keva, laatukysely)				
Palveluverkon tarkastelu yksiköittäin, täyttö- ja käyttöasteen, oppilasmäärän seuranta				

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAE 2024
Varhaiskasvatus				
Varhaiskasvatuksen nettohinta €/paikka:				
Päiväkodit keskiarvo	60	56	60	58
Perhepäivähoito	60	64	60	64
Varhaiskasvatuspaikkojen täyttö%	99	98	100	98
Varhaiskasvatuspaikkojen käyttö%	71	76	90	85
Alle 7-vuotiaat	725	774	743	688
Esiopetusikäiset	115	138	116	118
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	371	392	420	400
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	103	90	90	90
Päiväkotipaikkojen lukumäärä	313	357	357	345
Ryhmäperhepäivähoitopaikkojen lukumäärä (Honkajoki)	0	8	8	12
Perhepäivähoitopaikkojen lukumäärä	72	71	75	73
Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat yhteensä	385	436	440	430
Palvelusetelipaikat yhteensä	117	96	96	96
Varhaiskasvatuksen henkilöstö yhteensä	105	117	118	122
Kehittäminen ja oppilashuolto				
Kuljetusoppilaiden lukumäärä	344	359	350	350
hankityöntekijät	7	7	8	8
Perusopetus				
Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9.	1219	1237	1187	1175
yhden kustannuspaikan mukaisesti	115	118	114	113
Lukio				
20.9.	60	41	45	44
Vakinaiset viranhaltijat	11	11	11	11

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen kunnallisissa päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa.	Lasten ja perheiden tuen sekä varhaiskasvatuksen kolmitasoisen tuen vahvistaminen henkilöstö-resurssia lisäämällä (varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä perheohjaaja). Toiminnan arvioinnin kehittäminen. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen.
Esiopetus	Esiopetuksen tuottaminen päiväkodeissa. Honkajoella esiopetus toteutuu perusopetuksen alaisuudessa.	Lasten ja perheiden tuen sekä esiopetuksen kolmiportaisen tuen vahvistaminen henkilöstöresurssia lisäämällä (varhaiskasvatuksen erityisopettaja, perheohjaaja sekä kiertävä sijainen). Toiminnan arvioinnin kehittäminen. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen.
Kehittäminen ja oppilashuolto	Palvelukokonaisuus sisältää sivistyspalveluiden hallinnon sekä kehittämistoiminnan määrärahat. Kehittämistoiminnan määrärahoihin kuuluu mm. hankkeiden määrärahavaroja sekä kasvatuksen- ja opetuksen tietotekniikan ohjelmistomaksuja ja täydennyskoulutusvarauksia.	Hyvinvointialue tuottaa opiskeluhuoltopalvelut vuoden 2023 alusta lähtien. Kaupungin vastuulle jää edelleen yhteisöllinen oppilashuolto eli hyvinvointityö. Valtionavustuksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä aktiivisesti.
Perusopetus	Perusopetuksen palvelukokonaisuus sisältää neljä kyläkoulua, kaksi sekä yleisopetusta että luokkamutoista erityisopetusta järjestävää keskustan alueen koulua, Honkajoen yhtenäiskoulun sekä Pohjanlinnan yläkoulun. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat myös erillinen opetusyksikkö (lastensuojelulaitokset), perusopetukseen valmistava opetus, kotikuntakorvaukset, muu oppilashuolto, koululaiskuljetukset sekä Kankaanpääsali.	Vuoden 2023 alusta lähtien oppilashuolto siirtyy hyvinvointialueille. Varmistetaan säännöllisellä hyvinvointialueyhteistyöllä oppilashuolto- ja perhepalveluiden kehittäminen paikallisiin olosuhteisiin sopivaksi. Kouluille laaditun ympäristökasvatussuunnitelman jalkauttaminen (lähiluonto- ja Geopark-kohteet). Varaudutaan valmistavan opetuksen järjestämisen laajentumiseen. Kansallisiin hankkeisiin osallistuminen (mm. tasa-arvohanke). Korona-ajan negatiivisten vaikutusten korjaaminen mm. yhteisöllisyyttä lisäämällä.
Aamu- ja iltapäivätoiminta	Palvelukokonaisuus sisältää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan määrärahat. Toimintaa järjestetään kolmessa yksikössä: Kukonlaulu, Tähtitorni sekä Puukoulu.	Jokaisessa yksikössä on oma vastuuhjaaja. Koordinaattorin tehtävänimike poistui 1.10.2022 alkaen. Painopisteenä on yhteisöllisyys. Tavoitteena on lisätä yksiköiden ja koulujen välistä yhteistyötä sekä yhtenäistää käytänteitä ja toimintatapoja yksiköiden välillä. Sivistyslautakunta lisäys 18.10.2022 § 102: "Talousarvioon varataan kylä- tai vanhempain-yhdistysten järjestämiä iltapäiväkerhoja varten 2000 € / iltapäiväkerho. Varat sisältyvät valmisteltuun talousarvioon ja ne jaetaan kyläyhdistysten anomuksesta."

Lukio

Lukiokoulutuksen palvelukokonaisuuteen kuuluu lukio-opetuksen järjestäminen Kankaanpään Yhteislyseossa, Honkajoen lukiossa ja Sataedun yhdistelmätkinon opiskelijoille. Yhteislyseo järjestää urheiluvalmennusryhmän toiminnan siihen valituille toisen asteen opiskelijoille. Lukiossa on mahdollisuus suorittaa aineopintoja.

Vuonna 2023 oppivelvollisuus laajenee koskemaan kolmatta ikäluokkaa ja syyslukukaudesta alkaen lähes kaikki lukion opiskelijat ovat maksuttoman koulutuksen piirissä. Vuonna 2023 toiminnan painopisteenä on korkeakouluysteistyön kehittäminen (erityisesti SAMK Taidekoulun kanssa), kansainvälisen hanketoiminnan ja yhteistyön jatkuminen sekä ympäristö- ja yrittäjyyskasvatus.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Varhaiskasvatus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	432 083	496 232	357 200	485 900	485 900	485 900	485 900
Kulut	-6 259 716	-7 373 586	-7 339 403	-6 287 246	-6 277 246	-6 026 875	-6 026 875
Toimintakate	-5 827 633	-6 877 354	-6 982 203	-5 801 346	-5 791 346	-5 540 975	-5 540 975

Esiopetus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot				0	0	0	0
Kulut				-1 227 778	-1 213 778	-1 464 149	-1 464 149
Toimintakate	0		0	-1 227 778	-1 213 778	-1 464 149	-1 464 149

Kehittäminen ja oppilashuolto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	399 492	261 749	270 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Kulut	-1 660 714	-1 057 859	-1 038 709	-587 222	-587 222	-587 222	-587 222
Toimintakate	-1 261 222	-796 110	-768 709	-387 222	-387 222	-387 222	-387 222

Perusopetus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	987 645	975 534	1 097 493	1 004 630	1 026 700	1 026 700	1 026 700
Kulut	-10 736 959	-12 755 952	-13 879 211	-14 396 520	-14 368 596	-14 368 596	-14 368 596
Toimintakate	-9 749 314	-11 780 418	-12 781 718	-13 391 890	-13 341 896	-13 341 896	-13 341 896

Aamu- ja iltapäivätoiminta	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot				60 450	60 450	60 450	60 450
Kulut				-325 822	-325 822	-325 822	-325 822
Toimintakate	0			-265 372	-265 372	-265 372	-265 372

Lukio	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	105 930	149 201	151 540	141 600	141 600	141 600	141 600
Kulut	-1 902 530	-2 056 010	-2 104 015	-2 341 740	-2 341 740	-2 341 740	-2 341 740
Toimintakate	-1 796 600	-1 906 809	-1 952 475	-2 200 140	-2 200 140	-2 200 140	-2 200 140

Toimielin	Tekninen lautakunta
Tulosalue	Rakennettu ympäristö
Tilivelvollinen	Tekninen johtaja

Palveluajatus

Rakennettu ympäristö-tulosalueen tavoitteena on kehittää ja ylläpitää kestävä, turvallista, terveellistä ja hyvinvointia edistävää rakennettua kaupunkiympäristöä, joka palvelee toiminnallisesti hyvin kaupungin yhdyskuntarakennetta, asukkaita ja elinkeinoelämää. Palvelut pyritään järjestämään tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.

Tulosalue vastaa kunnallistekniikan ja vesihuollon suunnittelusta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta sekä niiden yllä- ja kunnossapidosta. Tulosalue vastaa myös kaupungin omistamien kiinteistöjen ja toimitilojen investointihankkeiden suunnittelun ohjauksesta ja rakennuttamisesta. Tilapalveluyksikkö vastaa kaupungin omistamien toimitilakiinteistöjen ja -tilojen sekä ulkoa vuokrattujen tilojen isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta sekä vuokraamisesta kaupungin palvelukeskuksille ja ulkopuolisille toimijoille.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Sähköisten palveluiden kehittäminen
 2. Eri lähteistä saatavan tiedon kerääminen (omaisuus-, mitattu ja avoin data, paikkatieto) ja hyödyntäminen toiminnan ylläpidossa, suunnittelussa, päätöksenteossa ja kehittämisessä.
 3. Palveluiden ja toiminnan sopeuttaminen toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.
- Mukava arki**
4. Rakennetun kaupunkiympäristön ylläpitäminen ja kehittäminen kestäväällä tavalla tavoitteena hyvin toimiva, turvallinen, terveellinen, viihtyisä ja hyvinvointia edistävä elinympäristö.
 5. Liikenneturvallisuuden parantaminen rakenteellisin toimenpitein ja liikennejärjestelyin sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen liikenneväyliä parantamalla ja uusi yhteyksiä rakentamalla.
 6. Vesihuollon toimintavarmuus ja hyvälaatuisen talousveden häiriötön jakelu asiakkaille. Viemäriverkoston toimivuus ja ympäristövaikutusten minimoiminen.
 7. Rakennusten turvallisuus, terveellinen sisäilma ja hyvin toimivat tilat
 8. Kuntalaisten ja asiakkaiden tarpeiden huomioiminen ja kuntalaisten osallistaminen.
 9. Varautuminen rakennetun infran ylläpidossa, kunnossapidossa ja suunnittelussa ilmastonmuutokseen ja sen tuomiin säänvaihteluihin.
- Kestävä ja ketterä kaupunki**
10. Teknisten palveluiden tuottaminen resurssiviisaasti (talous-, henkilöstö, energia-, henkilöstä ja materiaaliressurit).
 11. Rakennetun omaisuuden ylläpito- ja kunnossapito kestävästi ja ennakoivasti. Omaisuuden korjausvelan pienentäminen.
 12. Kaupungin ilmastotyö ja hiilineutraaliutta edistävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen: ilmasto-ohjelman ja energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukaiset toimenpiteet.

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Rakennettu ympäristö	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	7 391 253	7 597 741	8 964 924	8 964 924	8 964 924	8 964 924	9 148 989	9 371 997
Myyntituotot	3 241 217	3 304 054	3 140 440	3 140 440	3 140 440	3 140 440		
Maksutuotot	0							
Tuet ja avustukset	110 314	94 131	66 700	66 700	66 700	66 700		
Muut toimintatuotot	4 039 723	4 199 556	5 757 783	5 757 783	5 757 783	5 757 783		
Valmistus omaan käyttöön		113 000	108 000	108 000	108 000	108 000	111 024	114 688
Kulut	-9 146 777	-9 200 822	-8 541 331	-8 469 384	-8 469 384	-8 469 384	-8 682 651	-8 938 705
Henkilöstökulut	-1 832 001	-2 067 050	-2 168 997	-2 107 050	-2 107 050	-2 107 050		
Palvelujen ostot	-3 578 437	-3 707 387	-2 756 205	-2 756 205	-2 756 205	-2 756 205		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 387 145	-2 030 079	-2 565 812	-2 565 812	-2 565 812	-2 565 812		
Avustukset	-28 473	-61 000	-136 000	-126 000	-126 000	-126 000		
Muut toimintakulut	-1 320 723	-1 335 306	-914 317	-914 317	-914 317	-914 317		
Toimintakate	-1 755 524	-1 490 081	531 593	603 540	603 540	603 540	577 362	547 980

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Kadut ja yleiset alueet				
Uusia katuja ja kevyen liikenteen väyliä, jm	570	165	120	600
Katujen perusparannus, jm	470	670	610	700
Päällysteiden uusiminen, m2	13529	14764	10000	6000
Tilapalvelut				
Tilojen täyttöaste %	95,7	95,3	95	97
Kiinteistöjä kaukovalvonnassa kpl	21	25	26	26
Vesihuoltolaitos				
Verkostoon pumpattu vesimäärä 1000m3	1700	2162	1800	2000
Vesijohtoverkoston vuotovesimäärä %	10 %	23 %	< 13 %	< 13 %
Käsitelty jätevesimäärä 1000 m3	1000	1160	1085	1085
Jäteveden vuotovesimäärä %	35 %	50 %	< 35 %	< 35 %
Vesijohtoverkoston uusiminen/ saneeraus jm	470	360	1800	1650
Jätevesiverkoston saneeraus/uusiminen jm	1270	330	500	400
Putkirikkojen määrä kpl	8	9	< 10	< 10

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Rakennettu ympäristö				
Henkilöstö, vakituiset		31	32	35
Ostettu energia / koko kaupunki (sähkö, MWh)	7 802	9 182	7 350	7 350
Kadut ja yleiset alueet				
Pää- ja kokoojakadut, km	46,5	46,5	46,5	46,5
Tonttikadut, km	38,3	48,5	48,6	48,5
Kevyen liikenteen väylät, km	39,2	40,0	40	41
Katu- ja puistovalistus, kpl	3297	3590	3278	
Leikkialueet	23	26	28	28
Puistot, ha	27	27	27	27
Koirapuisto, kpl	1	1	1	1
Koirauimaranta	1	1	1	1

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Hallinto ja rakennuttaminen	Teknisen lautakunnan hallinto ja kehittäminen, kaupungin infran ja talokohteiden rakennuttaminen, suunnittelu ja valvonta sekä keskusvaraston toiminta. Tekninen lautakunta vastaa kaupungin kadunpidosta ja on jätehuoltoviranomainen.	Palveluiden tuottaminen kestävästi ja asiakaslähtöisesti sekä palveluiden kehittäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Rakennetun infran investointihankkeiden suunnittelun johtaminen ja rakennuttaminen suunnitelmallisesti hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi. Digitalisaatio: omaisuustiedon hallinnan kehittäminen, tiedollajohtaminen ja tietojärjestelmien synkronointi.
Kadut ja yleiset alueet	Palvelukokonaisuuteen kuuluvat: kadut, katuviheralueet, kauppatori, puistot ja leikkialueet. Katu- ja aluesuunnittelu, infran yllä- ja kunnossapito sekä rakentaminen.	Liikenneväylien korjausvelan pienentäminen: rakenteellinen perusparannus, kuivatus ja päälysteiden uusiminen. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen: turvallisuus, kulkuyhteyksien jatkuvuus ja esteettömyys; uusien jalankulku-pyöräteiden rakentaminen. Liikennejärjestelyjen kehittäminen ja turvallisuuden parantaminen. Uusien liikenneväylien rakentaminen tonttitarpeen ja toiminnallisten tarpeiden edellyttämällä tavalla. Kaupunkiympäristön kehittäminen (puistot, leikkialueet, taidekehä) ympäristön esteettömyys, turvallisuus, viihtyisyys ja toiminnallisuus huomioonottaen.
Hulevedet	Palvelukokonaisuuteen kuuluu kaupungin hulevesijärjestelmien ja -verkostojen sekä laskuojien, muiden ojastojen, kosteikkojen ja hulevesialtaiden rakentaminen ja kunnossapito.	Hulevesien hallinnan parantaminen ja ilmastomuutoksen tuomiin useammin toistuviin rankkasteisiin varautuminen. Hulevesiverkostojen rakentaminen ja uusiminen, katujen kuivatuksen parantaminen.
Muu kuntatekniikka	Palvelukokonaisuus vastaa maan- ja lumen vastaanotto- ja käsittelytoiminnoista (Linkkipuisto ja Honkajoen maankaatopaikka ja hiekoitusmateriaalin varasto /kalliosilo), Ruoko-ojan säännöstelypadosta ja patoturvallisuudesta sekä yksityisteiden tiekuntien avustamisesta (yksityisteiden kunnossapidon ja perusparannusinvestointien avustaminen).	Rakennustoiminnassa syntyvän ylijäämä maa-ainesten hyödyntäminen ja käsittely kestävästi ja materiaalitehokkaasti. Yksityisteiden uuden avustusjärjestelmän käyttöönotto. Ruokojärven säännöstely lupamääräyksen ehtojen mukaisesti. kaupungille kuuluvista velvoitteista ja patoturvallisuudesta huolehtiminen.
Tilapalvelut	Palvelukokonaisuus vastaa kaupungin omistaminen toimitilakiinteistöjen ja -tilojen sekä ulkoa vuokrattujen tilojen isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta sekä vuokraamisesta kaupungin palvelukeskuksille ja ulkopuolisille toimijoille.	Kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja toiminnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen. Kaupungin ilmasto-ohjelman ja energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukaiset toimenpiteet: energian kulutuksen pienentäminen ja uusiutuvan energian käytön lisääminen
Vesihuoltolaitos	Palvelukokonaisuuteen kuuluu vesilaitos ja viemärlaitos. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on kaupungin talousvedenhankinta ja jakelu sekä jäteviemäri-vesien poisjohtaminen ja jätevesien puhdistus. Vesilaitos toimittaa talousvettä viiteen ympäristökuntaan.	Vesihuollon toimintavarmuus ja varautuminen. Vesihuollon korjausvelan pienentäminen: Verkostojen saneeraus ja jäteveden keskuspuhdistamon perusparannus ja energiatehokkuus sekä puhdistusprosessien tehostaminen ympäristöluvan lupamääräysten täyttämiseksi. Häiriötiedotuspalvelun käyttöönotto, verkostotietopalvelun ja digitaalisten palveluiden kehittäminen sekä älykkäät vesimittarit ja niiden tuomat uudet palvelut asiakkaille.

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Hulevedet ja muu kuntatekniikka				
Hulevesiviemäriverkosto, km	70,7	74	74	74
Yksityisteitä kunnossapidossa, km	188	192	192	13,4
Tilapalvelut				
Ostettu energia (öljy), l	136 427	138 106	130 000	118 000
Ostettu energia (kaukolämpö), MWh	8 835	11 949	11 000	12 400
Tilapalvelun hallinnoimat tilat, m2	72 452	84 972	86 000	84 000
Vesihuoltolaitos				
Vedenottamot, kpl	2	4	5	5
Vesijohtoverkosto, km	194	302	314	314
Paineenkorotusasemat, kpl	3	6	6	6
Vesijohtoverkoston liittyneet kiinteistöt	3630	4292	4314	4340
Vesitornit ja alavesisäiliöt, kpl	2	4	4	4
Jätevedenpuhdistamot	2	3	3	3
Jätevesipumppaamot, kpl	25	32	33	33
Jätevesiviemäriverkosto, km	104	124	126	126
Jätevesiverkoston liittyneet kiinteistöt, kpl	2353	2606	2643	2630

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Hallinto ja rakennuttaminen	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	36 312	228 566	123 080	52 823	52 823	52 823	52 823
Valmistus omaan käyttöön		0	108 000	108 000	108 000	108 000	108 000
Kulut	-205 455	-564 453	-773 798	-836 834	-812 051	-812 051	-812 051
Toimintakate	-169 143	-335 887	-542 718	-676 011	-651 228	-651 228	-651 228

Kadut ja yleiset alueet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	88 197	87 701	68 544	70 177	70 177	70 177	70 177
Kulut	-1 180 538	-1 278 298	-1 321 257	-1 430 190	-1 430 190	-1 430 190	-1 430 190
Toimintakate	-1 092 341	-1 190 597	-1 252 713	-1 360 013	-1 360 013	-1 360 013	-1 360 013

Hulevedet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	336	1 008	0	0	0	0	0
Kulut	-30 859	-22 301	-36 000	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
Toimintakate	-30 523	-21 293	-36 000	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000

Muu kuntatekniikka	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	62 559	10 535	11 000	11 500	11 500	11 500	11 500
Kulut	-83 557	-250 871	-241 548	-262 007	-252 007	-252 007	-252 007
Toimintakate	-20 998	-240 335	-230 548	-250 507	-240 507	-240 507	-240 507

Tilapalvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	3 880 354	4 077 073	4 309 197	5 817 758	5 817 758	5 817 758	5 817 758
Kulut	-3 660 758	-4 073 798	-3 855 000	-4 154 997	-4 154 997	-4 154 997	-4 154 997
Toimintakate	219 596	3 275	454 197	1 662 761	1 662 761	1 662 761	1 662 761

Vesihuoltolaitos	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot	2 399 171	2 986 371	3 085 920	3 012 665	3 012 665	3 012 665	3 012 665
Valmistus omaan käyttöön			5 000				
Kulut	-1 247 437	-1 617 386	-1 608 424	-1 829 302	-1 792 138	-1 792 138	-1 792 138
Toimintakate	1 151 734	1 368 985	1 482 496	1 183 363	1 220 527	1 220 527	1 220 527

Toimielin	Ympäristö- ja terveyslautakunta
Tulosalue	Ympäristöpalvelut
Tilivelvollinen	Terveysvalvonnan johtaja

Palveluajatus

Ympäristöpalveluiden tavoitteena on terveyden edistäminen siten, että ihmisten, eläinten ja elinympäristöjen terveellisyydestä ja turvallisuudesta huolehditaan siten, että ne eivät aiheuta terveyshaittaa. Tulosalue vastaa ympäristöterveydenhuollon eli eläinlääkinnän ja terveystalvonnann sekä ympäristönsuojelun kokonaisuuksista Pohjois-Satakunnan alueella.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Kaikki virat vakituisesti täynnä
2. Pohjois-Satakunnan pohjavesivarantojen nostaminen esiin markkinoinnissa

Mukava arki

3. Asiakasvalitusten määrä 0.
4. Hyvä työtyytyväisyys.

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien toteutuminen 100 %.
6. Ympäristö- ja maa-aineslupien käsittelyajat alle 3 kk.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Virkojen täyttöprosentti				100
Pohjavesialueiden näkyvyys nostettu esiin				1
Asiakasvalitusten määrä				0
Työtyytyväisyyskyselyn tulokset				väh. 4
Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma toteuma				100 %
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuma				100 %

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023
Vireille tulleet maa-aines- ja ympäristöluvut				
Päätökset				
Lausunnot				
Hoidettujen eläinten määrä				
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ulkopuoliset tarkastukset				

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Ympäristöpalvelut	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	0	0	782 996	782 996	782 996	782 996	804 920	831 482
Myyntituotot			782 996	782 996	782 996	782 996		
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset								
Muut toimintatuotot								
Kulut	0	0	-1 253 727	-1 253 727	-1 253 727	-1 253 727	-1 288 831	-1 331 362
Henkilöstökulut			-995 620	-995 620	-995 620	-995 620		
Palvelujen ostot			-155 828	-155 828	-155 828	-155 828		
Aineet, tarvikkeet, tavarat			-9 150	-9 150	-9 150	-9 150		
Avustukset			-33 000	-33 000	-33 000	-33 000		
Muut toimintakulut			-60 129	-60 129	-60 129	-60 129		
Toimintakate	0	0	-470 731	-470 731	-470 731	-470 731	-483 911	-499 880

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Terveysvalvonta	Toiminnan tavoitteena on terveyden edistäminen niin, että vähennetään elinympäristössä (elintarvikkeet, vesi, sisäilma ja rakennettu ympäristö) olevia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Toiminta sisältää lupa- ja ilmoitusmenettelyjä, tarkastuksia, näytteenottoa sekä ohjausta ja neuvontaa.	Uuden organisaation toimintatapojen ja ohjelmistojen sisäistäminen, toimintajärjestelmän kehittäminen.
Eläinlääkintä	Toiminnan tavoitteena on eläinten terveyden edistäminen, sairauksien hoito ja ennaltaehkäisy, eläinsuojelun edistäminen sekä tarttuvien eläintautien ennaltaehkäisy ja hoito. Samalla tavoitteena on kansanterveyden edistäminen; eläimistä peräisin olevien elintarvikkeiden alkutuotannon valvonta ja eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien ennaltaehkäisy ja hallinta. Toiminta sisältää ympärivuorokautiset peruseläinlääkäripalvelut eli vastaanottokäynnit, käynnit tiloilla, tarkastus- ja näytteenottokäynnit sekä ohjausta ja neuvontaa.	Ympärivuorokautisen eläinlääkäripalvelun turvaaminen
Ympäristönsuojelu	Toiminnan tavoitteena on vähentää sellaisia elinympäristössä olevia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa tai haittaa ympäristölle. Tavoitteena on myös terveellisen ja luonnontaloudellisesti kestävä ympäristön turvaaminen ja suojeleminen sekä ihmisen elinympäristön viihtyisyyden parantaminen. Palvelualue käsittelee vireille tulevat ympäristö- ja maanavesiluvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit. Viranomaistyö sisältää myös tarkastus- ja valvontakäynnit sekä asiakkaiden ohjausta ja neuvontaa.	Yhteislupaprosessin kehittäminen yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Jätelain mukaisen valvonnan suunnitelmallisuuden kehittäminen.

Tulosalueen sisältämät kustannuspaikat

Hallinto, ympäristöpalvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot				6 758	6 758	6 758	6 758
Kulut				-6 758	-6 758	-6 758	-6 758
Toimintakate	0	0	0	0	0	0	0

Terveysvalvonta	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot				226 116	226 116	226 116	226 116
Kulut				-317 283	-317 283	-317 283	-317 283
Toimintakate	0	0	0	-91 167	-91 167	-91 167	-91 167

Eläinlääkintä	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot				443 178	443 178	443 178	443 178
Kulut				-768 430	-768 430	-768 430	-768 430
Toimintakate	0	0	0	-325 252	-325 252	-325 252	-325 252

Ympäristönsuojelu	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot				102 044	102 044	102 044	102 044
Kulut				-152 256	-152 256	-152 256	-152 256
Toimintakate	0	0	-688 008	-50 212	-50 212	-50 212	-50 212

Löytöeläimet	TP 2020	TP 2021	TA 2022	LKE 2023	KJE 2023	KHE 2023	KV 2023
Tuotot				4 900	4 900	4 900	4 900
Kulut				-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Toimintakate	0	0	0	-4 100	-4 100	-4 100	-4 100

C. Tuloslaskelmaosa

1. Toimintatuotot

Käyttötalousosan tulosalueiden toimintatuottojen yhteissumma. Toimintatuotot sisältävät sisäiset erät, joista merkittävimmät ovat sisäiset ruoka- ja puhtauspalvelut, ict-tuotot ja sisäiset vuokrat. Vastaavat sisäiset kulut sisältyvät toimintakuluhin.

Ulkoiset toimintatuotot ovat yhteensä 15,4 miljoonaa euroa.

Ulkoiset myyntituotot ovat yhteensä 8,9 miljoonaa euroa. Näistä merkittävimmät ovat lomituksen, vesilaitoksen tuotot. Muut toimintatuotot ovat 3,6 milj. euro, joista merkittävimmät vuokratuotot mm. hyvinvointialueelta.

2. Toimintakulut

Käyttötalousosan tulosalueiden toimintakulujen yhteissumma. Toimintakulut sisältävät sisäiset erät, joista merkittävimmät on tuotu esiin toimintatuottojen yhteydessä.

3. Toimintakate

Käyttötalousosan tulosalueiden toimintatuottojen yhteissumman ja toimintakulujen yhteissumman erotus eli käyttötalouden nettomeno yhteensä.

4. Verotulot

Verotulot on lähtökohtaisesti arvioitu vuosille 2023 - 2025 Suomen Kuntaliiton yhdessä verohallinnon kanssa kehittämän verotuloennustemallin pohjalta. Verotuloarvio on talousarvion liitteenä. Valtuusto päätti 14.11.2022 vuoden 2023 tulovero- ja kiinteistöveroprosentit. Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 55 §:n muuttamisesta mukaan valtuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Kankaanpään tuloveroprosentti on lain mukaan siten 2023 vuonna 9,11.

Kiinteistöveroprosentit ovat samat kuin vuonna 2021-2022: yleinen 1,20 %, vakituinen asuminen 0,45 %, muu asuminen 1,05 % ja voimalaitokset 3,10 %. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 4,00 %.

Verotuloarvio (sisältää kunnallisveron, osuuden yhteisöverosta ja kiinteistöveron) suunnitelmavuosina milj. euroa:

2023 28,2 milj. euroa veroprosentti 9,11

2024 27,6 milj. euroa veroprosentti 9,11

2025 27,7 milj. euroa veroprosentti 9,11

5. Valtionosuudet

Käyttötalousmenoihin saatavat valtionosuudet laskennallisen valtionosuusjärjestelmän mukaisesti laskettuna. Laskelma on arvio, koska kaikkia laskelmaan vaikuttavia tekijöitä ei ole vahvistettu. Valtionosuustuloarvio perustuu valtiovarainministeriön kuntakohtaisiin laskelmiin varovaisuuden periaatteella, päätökset vuoden 2022 valtionosuuksista saadaan vuoden 2021 lopussa.

Vuosien 2024 ja 2025 arvioissa on merkittävää epävarmuutta, koska kuntien ja hyvinvointialueiden valtionosuuslaskelmat tarkastetaan sote-siirron yhteydessä toteumaan 2021 ja 2022 perustuen.

Honkajoki liittyi vuoden 2021 alusta Kankaanpään kaupunkiin. Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti liitokseen saadaan yhdistymisavustusta 3,5 milj. euroa. Tämä maksetaan kolmena vuonna (40%, 30% ja 30%), mutta se kirjataan valtionosuuksien sijaan tukiin ja avustuksiin. Se on siten huomioitu 2022 ja 2023 toimintatuotoissa.

Valtionosuustuloarvio suunnitelmavuosina milj. euroa:

2022 37,528 milj. euroa (lisäksi toimintatuotoissa yhdistymisavustusta 1,05 milj. euroa)

2023 9,236 milj. euroa (lisäksi yhdistymisavustusta 1,05 milj. euroa)

2024 9,408 milj. euroa

6. Korkotuotot ja kulut sekä muut rahoitustulot ja -menot

Talletusten, antolainojen, saatujen viivästyskorkojen ja verotilitysten korkotulot. Ottolainojen, verotilitysten ja maksettujen viivästyskorkojen korkomenot.

Muut rahoitukseen liittyvät menot ja -tulot.

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän ja Vatajankoski Oy:n tuloutus Kankaanpään vuonna 2023 yhteensä n. 900.000 euroa.

Korkokuluissa 0,8 miljoonaa on huomioitu korkosuojausten kustannukset.

7. Vuosikate

Toimintakate + verotulot + valtionosuudet - rahoitusmenot + rahoitustulot. Vuosikatteen tulee olla vähintään poistojen suuruinen jotta kaupungin talous täyttää "tasapainossa oleva talous" kriteerin. Vuosikate ylittää poistot noin 2 600 000 eurolla.

8. Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista

Poistosuunnitelman mukaan arvioidut poistot käyttöomaisuudesta. Voimassa oleva poistosuunnitelma on talousarvion liitteenä. Poistosuunnitelma on tarkistettu vuonna 2014 vastaamaan Kirjanpitolausannon kuntajaoston yleisohjeen soveltamista vastaavaksi. Muutos aiheutti vuonna 2014 poistojen määrän nousun, koska poistoajat pääosin lyhenivät jonkin verran vanhoista poistoajoista. Investointien suuren määrän vuoksi tulee poistojen määrä kasvamaan suunnitellukaudella ja tulevina vuosina.

9. Satunnaiset erät

Satunnaisia eriä ei vuonna 2024 ole tiedossa.

10. Tilikauden tulos

Vuosikate - poistot +/- satunnaiset erät. Talousarviossa arvioitu tilikauden tulos on

+2,6 milj. euroa.

11. Tilikauden yli-/alijäämä

Tilikauden tulos +/- rahastojen muutokset. Talousarviossa on arvioitu, että tilikaudelta muodostuu ylijäämää 2,6 milj. euroa.

	TP 2021	MTA 2022	KJE 2023	KHE 2023	SV 2024	SV 2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	11 685 260	12 353 815	12 457 318	12 457 318	12 718 292	13 034 601
Maksutuotot	887 222	734 100	763 800	763 800	785 186	811 098
Tuet ja avustukset	2 439 457	2 070 077	2 075 970	2 075 970	1 054 875	1 086 866
Muut toimintatuotot	5 190 582	5 523 867	5 966 108	5 966 108	6 133 159	6 707 652
	20 202 521	20 681 859	21 263 197	21 263 197	20 691 512	21 640 216
Valmistus omaan käyttöön		113 000	108 000	108 000	111 024	114 688
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-25 930 663	-27 392 064	-28 828 001	-28 828 001	-29 738 700	-30 512 721
Palvelujen ostot	-60 779 739	-64 021 615	-13 852 368	-13 672 368	-13 970 858	-14 357 795
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-4 015 915	-3 627 828	-4 175 574	-4 175 574	-4 231 396	-4 357 793
Avustukset	-1 926 390	-1 820 210	-1 897 560	-1 897 560	-1 876 068	-1 902 651
Muut toimintakulut	-4 585 664	-5 002 943	-3 680 182	-3 690 182	-3 763 667	-3 887 473
	-97 238 371	-101 864 660	-52 433 685	-52 263 685	-53 580 690	-55 018 433
TOIMINTAKATE	-77 035 849	-81 069 801	-31 062 488	-30 892 488	-32 778 154	-33 263 529
Verotulot	49 833 908	48 365 089	28 191 000	28 191 000	27 565 000	27 676 000
Valtionosuudet	36 011 437	37 528 553	9 880 848	9 880 848	8 595 226	9 136 034
Rahoitustuotot ja -kulut			267 794	267 794	516 401	88 839
Korkotuotot	8 941	9 500	74 700	74 700	74 776	74 867
Muut rahoitustuotot	1 092 240	987 094	988 594	988 594	1 277 279	1 049 812
Korkokulut	-172 352	-390 000	-790 000	-790 000	-830 000	-1 030 000
Muut rahoituskulut	-79 565	-5 500	-5 500	-5 500	-5 654	-5 841
VUOSIKATE	9 658 759	5 424 935	7 277 154	7 447 154	3 898 473	3 637 343
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-4 544 182	-4 399 590	-4 761 304	-4 761 304	-4 891 601	-5 292 154
Arvonalentumiset	-765 891	0				
Satunnaiset erät		1 700 000				
TILIKAUDEN TULOS	4 348 685	2 725 345	2 515 850	2 685 850	-993 128	-1 654 811
Poistoeron lisäys/vähennys	12 817					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	4 361 502	2 725 345	2 515 850	2 685 850	-993 128	-1 654 811
Taseessa yli/alijäämää	2 270 021	4 995 366	7 511 216	7 681 216	6 508 088	4 673 278

Ulkoinen Tuloslaskelma

	TP 2021	Muutettu TA 2022	TAE 2023
KANKAANPÄÄN KAUPUNKI			
TOIMINTATUOTOT	15 167 969	15 943 807	15 378 395
Myyntituotot	8 545 197	9 135 105	8 914 076
Maksutuotot	887 222	734 100	763 800
Tuet ja avustukset	2 439 457	2 070 077	2 075 970
Muut toimintatuotot	3 296 092	4 004 524	3 624 549
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		113 000	108 000
TOIMINTAKULUT	-92 203 818	-96 501 608	-46 378 883
Henkilöstökulut	-25 930 663	-27 392 064	-28 828 001
Palvelujen ostot	-57 693 544	-60 863 823	-10 174 151
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 963 688	-3 566 911	-4 130 549
Avustukset	-1 926 390	-1 820 210	-1 897 560
Muut toimintakulut	-2 689 534	-2 858 600	-1 348 623
TOIMINTAKATE	-77 035 849	-81 069 801	-30 892 488
VEROTULOT	49 833 908	48 365 089	28 191 000
Kunnan tulovero	40 560 444	40 293 780	20 389 000
Kiinteistövero	4 245 745	4 132 848	4 292 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 027 720	3 938 461	3 510 000
VALTIONOSUUDET	36 011 437	37 528 553	9 880 848
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	849 263	601 094	267 794
Korkotuotot	8 941	9 500	74 700
Muut rahoitustuotot	1 025 014	987 094	988 594
Korkokulut	-172 352	-390 000	-790 000
Muut rahoituskulut	-12 340	-5 500	-5 500
VUOSIKATE	9 658 759	5 424 935	7 447 154
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 310 074	-4 399 590	-4 761 304
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 544 182	-4 399 590	-4 761 304
Arvonalentumiset	-765 891		
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		1 700 000	
Satunnaiset tuotot		1 700 000	
TILIKAUDEN TULOS	4 348 685	2 725 345	2 685 850
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	12 817		
Poistoeron muutos	12 817		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 361 502	2 725 345	2 685 850

D. Investointiosa

Investointiosassa on esitetty investointihankkeet perusteluineen. Talousarvion sitovuus-päätöksen mukaisesti (kohdassa A.6.3.) määrärahan sitovuus valtuustoon nähden on nettomääräinen ts. menojen ja tulojen erotus eli nettomeno on valtuustoon nähden sitova hankeryhmittäin lukuun ottamatta merkittäviä rakennusinvestointeja, jossa sitovuus on hankekohtainen. Kunkin hankkeen kohdalla on mainittu myös toimitilin, joka on tilivelvollinen hankkeen toteuttamisesta ja määrärahan käytöstä.

Myös investointiosa - kuten käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa ja rahoituslaskelmaosa – on laadittu kolmeksi vuodeksi. Taloussuunnitelmakauden 2023 - 2025 investointien yhteisnettomäärä on 17,785 milj. euroa. Investointitaso taloussuunnitelmakaudella 2023 - 2025 on poistoja korkeammalla tasolla.

Investoinnit 2023-25

TA 2023 TS 2024-2025		x1.000 €		Investoinnit, perustelut							
Nettomenomääräraha			2023			2024			2025		
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	23-25	netto
Kaupunginhallituksen alaiset investoinnit	250	100	150	150	100	50	150	100	50		250
Kaupunkisuunnittelulautakunnan investoinnit	55	0	55	0	0	0	0	0	0		55
Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan investoinnit	111	0	111	0	0	0	200	0	200		311
Tekninen lautakunta, talonrakennus	2 500	0	2 500	6 910	0	6 910	1 000	0	1 000		10 410
Tekninen lautakunta, Kunnallistekniikka	1 308	98	1 210	982	299	683	730	0	730		2 623
Tekninen lautakunta, Vesihuoltolaitos	2 151	22	2 129	460	0	460	1 180	0	1 180		3 769
	meno	tulo	2023 netto	meno	tulo	2024 netto	meno	tulo	2025 netto	23-25 netto	
Investoinnit yhteensä	6 375	220	6 155	8 502	399	8 103	3 260	100	3 160		17 418

Investoinnit, euromääräinen sitovuus (netto)

TA 2023 TS 2024-2025		x1.000 €					
Nettomenomääräraha			2023	2024	2025	23-25	
			netto	netto	netto	netto	
Kaupunginhallituksen alaiset investoinnit			150	50	50	250	
Kaupunkisuunnittelulautakunnan investoinnit			55	0	0	55	
Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan investoinnit			111	0	200	311	
Tapalan Peruspalvelukeskus			2 000	6 000	0	8 000	
Venesjärven koulu			60	700	800	1 560	
Tekninen lautakunta, muu talonrakennus			440	210	200	850	
Tekninen lautakunta, Kunnallistekniikka			1 210	683	730	2 623	
Tekninen lautakunta, Viemärlaitoksen pumppaamot ja puhdistamot			1 210	90	300	1 600	
Tekninen lautakunta, Hämeen kangas vedenottamo			50	20	500	570	
Tekninen lautakunta, Vesihuoltolaitos muut			869	350	380	1 599	
			2023	2024	2025	23-25	
			netto	netto	netto	netto	
Investoinnit yhteensä			6 155	8 103	3 160	17 418	

Investoinnit 2023-25, investointien perustelut

Teknisen lautakunnan alaiset investoinnit:

TA 2023 TS 2024-2025			x1.000 €			Investoinnit, perustelut				
Nettomenomääräraha			2023			2024			2025	23-25
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	netto
Tekninen lautakunta, talonrakennus	2 500	0	2 500	6 910	0	6 910	1 000	0	1 000	10 410
Tapalan Peruspalvelukeskus	2 000	0	2 000	6 000	0	6 000	0	0	0	8 000
Vaihe 3 vuodeosaston toteuttaminen uudisrakennuksena 2023-2024 (8 milj. €). Vaihe 4 olemassa olevan vuodeosastosiiven käyttötarkoituksen muutostöiden aloitus aikaisintaan vuonna 2025 (6,6 milj. €).										
Päiväkoti Petäjäinen	40	0	40							40
Kolmivuotisena projektina leikkipihojen uudistaminen. Viimeinen kolmesta pihasta toteutukseen 2023.										
Taidekoulu	70	0	70	60	0	60				130
Taidekoulun valaisimien ja valo-ohjausjärjestelmän saneeraus vaiheittain. Saneeraus aloitettu 2020. Alkuperäinen valo-ohjausjärjestelmä on teknisen käyttöikänsä päässä. Vaihe 4 vuonna 2023 ja vaihe 5 vuonna 2024.										
Tilapalvelun pienet kohteet	160	0	160	150	0	150	150	0	150	460
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Kiinteistöjen akuutit korjaustoimenpiteet, sisäilmaongelmien ennaltaehkäisy, turvallisuusratkaisut ja energiansäästötoimenpiteet.										
Monitoimitalo Honkala	50	0	50	0	0	0	50	0	50	100
2023 paloilmointijärjestelmän saneeraus ja kuntotutkimuksen perusteella todetut akuutit korjaustarpeet. 2025 suunnittelun käynnistäminen muiden korjausten osalta.										
Kaupungintalo	120	0	120							120
2023 akuutit korjaukset (mm. lämmönvaihdin uusiminen ja kaupunginvaltuuston salin lattiapinnoitteen uusiminen) korjaussuunnittelun aloittaminen. 2024-2025 korjaustöiden aloittaminen. Vuosien 2024 ja 2025 kustannukset selviävät suunnitelmien valmistuttua.										
Venesjärven koulu	60	0	60	700	0	700	800	0	800	1 560
Teknisen lautakunnan päätöksen 19.10.2022 § mukaisesti lautakunta hyväksyi talousarvion sillä lisäyksellä, että taloinvestointeihin lisättiin investointivaraus Venesjärven koulun hankkeelle. Vuodelle 2023 hankesuunnitelman laadintaan 60 000 euroa, vuodelle 2024 toteutuksen aloitukseen 700 000 euroa ja vuodelle 2025 toteutuksen loppuun saattamiseen 800 000 euroa.										
Tekninen lautakunta, Kunnallistekniikka	1 308	98	1 210	982	299	683	730	0	730	2 623
Liikenneväylät	1 133	98	1 035	852	299	553	600	0	600	2 188
Lautakunta hyväksyy työohjelman, ohjelmassa huomioidaan kuntaliitossopimus. Liikenneväylien suunnittelu, rakennuttaminen ja rakentaminen. Uusien liikenneväylien rakentaminen, rakenteellinen parantaminen sekä turvallisuutta parantavat liikennejärjestelyt ja kävely- ja pyöräilyväylien rakentaminen. Pää- ja kokoojakatujen päällysteiden uusiminen. Paasikivenkadun parantaminen välillä Kuninkaanlähteenkatu-Jämintie (2022-23), Tapalan-Opistonkadun-Saarivirrantien kiertoliittymä (2022-23), Keskuskatu-Jämintie liikennejärjestelyt suunnittelu ja toteutus 2023-24. Porhontien parantaminen, suunnittelu ja toteutus 2022-23. Teollisuustien yhdistetty jalankulku-pyörätie ja Santatästäntien liittymän siirto (2023-24), Keskuskadun pyörätie (Tapalan- Kirkkokatu, 2023-24), hankkeille haettu KÄPY-valtionavustusta 50 %. Kaupunginjohtajan ehdotuksessa siirretty 200 te vuodelta 2024 vuodelle 2023.										
Puistot ja muut yleiset alueet	30	0	30	30	0	30	30	0	30	90
Lautakunta hyväksyy työohjelman, ohjelmassa huomioidaan kuntaliitossopimus; Honkajoen taajaman kehittämishanke 2021-23. Kaupungin puistojen ja yleisten alueiden kehittäminen: polkuverkostot ja leikkialueet sekä Taidekehä.										

TA 2023 TS 2024-2025			x1.000 €			Investoinnit, perustelut				
Nettomenomääräraha			2023			2024			2025	23-25
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	netto
Hulevesijärjestelmä	145	0	145	100	0	100	100	0	100	345
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Hulevesien hallinnan parantaminen: hulevesiverkostojen, -viivästysaltaiden ja kosteikkojen rakentaminen, verkostojen uusiminen sekä katujen kuivatuksen parantaminen: Paasikivenkatu (2022-23)										
Muut pitkävaikutteiset menot										
Yksityisteiden valtionavustusta saavien tiekuntien perusparannus- ja siltahankkeiden avustaminen hakemuksesta.										
Tekninen lautakunta, Vesihuoltolaitos	2 151	22	2 129	460	0	460	1 180	0	1 180	3 769
Vesihuoltoverkostot	361	0	361	200	0	200	230	0	230	791
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Vesihuoltoverkostojen suunnittelu, rakentaminen ja huonokuntoisten verkostojen saneeraus; Niinisalon runkovesijohdon saneeraus (2022-23), Käpylän asuinalueen katujen vesihuollon saneeraus										
Vedenottamo Hämeenkanas	50	0	50	20	0	20	500	0	500	570
Hämeenkanan vedenottamo 1. vaihe Hämeenkanan uuden vedenottamon ja vesijohtolinjan Hämeenkanas-Viidentienristeys rakentaminen (2022-23), 2. vaihe raaka- ja runkovesiyhteys Uudentalonlähde- Viidentienristeys, suunnittelu 2024, rakentaminen 2025. 3. vaihe kalkkirouhealkalointilaitos Viidentienristeykselle toteutus aikaisintaan 2026.										
Vesilaitoksen rakenteet ja laitteet	220	0	220	150	0	150	150	0	150	520
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Etäluettavat, älykkäät vesimittarit (2020-2026) Vesihuoltolaitoksen automaatiojärjestelmä: kulun- ja kameravalvonta. Varautuminen sähköhäiriöihin: varavoimakoneiden hankinta (2023)										
Viemärlaitoksen pumppaamot ja puhdistamo	1 520	22	1 498	90	0	90	300	0	300	1 888
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Jäteveden keskuspuhdistamon perusparantaminen kehittämissuunnitelman pohjalta: 1. biologinen prosessin/ ilmastuksen saneeraus 2023 (hankeelle haetaan valtion energiatukea), 2. hydraulisen kapasiteetin lisääminen 2024 ja 3. elinkaarensa päässä olevien laitteiden uusiminen ja prosessien parantaminen (2025-); Jäteveden keskuspuhdistamon aurinkovoimala 2023 (haetaan valtion energiatukea 15%). Honkajoen jätevedenpuhdistamon kuntokartoitus 2023. Kaupunginjohtajan ehdotuksessa siirretty teknisen lautakunnan päätöksestä + 530 te vuodelle 2024 vuodelta investointien jakautumisen eri vuosille vuoksi.										
Investoinnit yhteensä			2023			2024			2025	23-25
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	netto
	5 959	120	5 839	8 352	299	8 053	2 910	0	2 910	16 802

TA 2023 TS 2024-2025			x1.000 €			Investoinnit, perustelut				
Nettomenomääräraha	2023			2024			2025			23-25 netto
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	
Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan investoinnit	111	0	111	0	0	0	200	0	200	311
	15		15							15
Kuninkaanlähteen ampumarata. Puolustusvoimat on luopumassa Kuninkaanlähteellä sijaitsevista ampumaradoista (50m / 150m) v.2023. Puolustusvoimat puhdistaa pintamateriaalin molemmilla radoilla kesällä 2023, jonka jälkeen radat menevät käyttökieltoon. Kankaanpään kaupunki on ilmoittanut kiinnostuksena 50 m radan säilyttämiseen yt.pv:n kanssa. Kapunki vastaa 50 m ampumaradan muutostöistä vastaamaan ympäristöviranomaisten vaatimuksia (ympäristölupa) alueen käytön jatkamiselle. Muutostyöt sisältävät seuraavat aihekokonaisuuudet: Luotiloukkujen hankinta/asennus, ampumapaikan (2 m) päällystäminen keino-urmella, ampumapaikan etuosan (3 m) päällystäminen viirakankaankaalla. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta Pöytäkirja 09.09.2021/Pykälä 9										
	25		25							25
Latujyrsin. Traktorivetoinen latujyrsin. Liikuntapalvelut ottaa vastuulleen kaudesta 23/24 sivukylien latujen hoidon. Latujyrsin toimii myös vasravälineenä Hämeenkaan latujen hoidossa poikkeustilanteissa jolloin latukone ei ole käytössä.										
	16		16							16
Harjoituskenttien valot Kangasmetsän koulun kenttä sekä moukarikentän puoli (luistinrata talvella)										
	10		10							10
Maastopyöräreittien kartat ja oopasteet. SDP:n aloite maastopyöräilyreittien kehittämisestä. Suunnittelu toteutetaan vuonna 2022 yt. Jämijärven kunta liittyen digivapahankkeeseen. Kartat ja opasteet pystytetään keväällä/kesällä 2023.										
	30		30							30
Urheilukentän varaston lämpöeristäminen. Käytön laajentaminen ympärivuotiseksi. Mm latukoneen sulattaminen/huolotoimenpiteet.										
							100		100	100
Latukoneen hankinta yt PoPr/puolustusvoimat vuonna 24/25. Investointi 100 000€ edellyttää yhteistyötä puolustusvoimien kanssa, ilman yt. Investointi 200 000€										
							100		100	100
Traktorin uusiminen. Liikuntakeskuksen traktori on vuodelta 2006 ja käyttötunteja 7500h. Vuosittain tunteja kertyy 1500h. Kunnossapitokalusto luo perusteet liikunta-alueiden hoitamiseksi.										
	15		15							15
Liikuteltava, äänieristetty työskentely- ja neuvottelutila pääkirjastoon. Kirjastosta puuttuu hiljaista tilaa. Sille on tarvetta sekä asiakkailta että ajoittain henkilöstölläkin, joka työskentelee yhtenäisessä työtilassa. Sitä voivat hyödyntää opiskelijat, kunnan muut työntekijät tai etätyötilaa ajoittain tarvitsevat kuntalaiset. Tarjoamalla tällaisen uudenlaisen tilan oppimiseen, harrastamiseen ja työskentelyyn kirjasto voisi edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia elinikäiseen osaamisen kehittämiseen sekä sivistykseen ja kulttuuriin.										

TA 2023 TS 2024-2025			x1.000 €			Investoinnit, perustelut				
Nettomenomääräraha			2023			2024			2025	23-25
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	netto
Kaupunginhallituksen alaiset investoinnit	250	100	150	150	100	50	150	100	50	250
Maan osto ja myynti	100	100	0	100	100	0	100	100	0	0
Varautuminen myytäviin ja ostettaviin maa-alueisiin.										
Tietohallinto	50		50	50		50	50		50	150
Tietohallinnon toimivuuden edellyttämät laitteistoinvestoinnit tietoverkkoon ja palvelinympäristöön.										
Satakunnan kasvurahasto	100	0	100							100
Satakuntaan suunnitellaan perustettavan alueellista sijoitusrahastoa, joka tarjoaisi kasvu- ja kehittymishaluisille satakuntalaisille yrityksille rahoituksen lisäksi osaamisverkostoja kasvuhankkeiden toteuttamiseen. Sijoitusrahaston perustajiksi tavoitellaan sekä kaupunkia ja kuntia että yksityisiä ammattisijoittajia.										

E. Rahoituslaskelmaosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka kaupungin menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulorahoitus ja pääomarahat sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun.

Toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa laskelmassa tulojen ja menojen erotuksen, joka on katettava. Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) välitulos osoittaa, kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen. Negatiivinen (alijäämäinen) välitulos taas osoittaa, kuinka paljon menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

Rahoitustarve voidaan kattaa tai sitä voidaan pienentää eri tavoin; käyttö- ja investointimenojen pienentämisellä, vero- ja maksutulojen kasvattamisella tai viimeisenä keinona lainanotolla tai toimintapääomaa pienentämällä.

Hallintosäännön 58 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle. Päätösvalta on aiemmin delegoitu talousjohtajalle. Pitkäaikaisen lainan lisäksi kaupungilla on ollut käytössä lyhytaikaista maksuvalmiuteen liittyvää lainaa (30.11.2022 ko. lainaa ei ole) eli käytännössä kuntatodistuksia. Näitä käytetään riittävän maksuvalmiuden ylläpitoon silloin, kun maksuvalmiussuunnitelman mukaiset tulot tai menot poikkeavat ennakkoarvioista. Kaupunginvaltuusto vahvistaa 2022 talousarvion yhteydessä lyhytaikaisten maksuvalmiuslainojen kokonaismääräksi maksimissaan 8,0 miljoonaa euroa.

KHE = KV 19.12.

RAHOITUSLASKELMA

TOIMINNAN RAHAVIRTA

Vuosikate	9 658 759	5 424 935	7 277 154	7 447 154	3 898 473	3 637 343
Tulorahoituksen korjauserät	37 108	-1746000		-46 000	-47 288	-48 849
Satunnainen tulo		1 700 000				
	9 695 867	5 378 935	7 277 154	7 401 154	3 851 185	3 588 494

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	-7 841 728	-13 336 000	-6 840 000	-6 375 000	-8 502 000	-3 260 000
Rahoitusosuudet inv.men.	270 592	525 000	147 000	120 000	299 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	105 033	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Investointien rahavirta	-7 466 103	-12 711 000	-6 593 000	-6 155 000	-8 103 000	-3 160 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	2 229 764	-7 332 065	684 154	1 246 154	-4 251 815	428 495

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainojen muutokset

Antolainasaamisten lisäys	-1 700 000	-50 000	-50 000	-50 000	-51 400	-53 096
Antolainasaamist.vähennys	36 371	36 371	36 371	36 371	37 389	38 623
Antolainauksen muutokset	-1 663 629	-13 629	-13 630	-13 630	-14 011	-14 473

Lainakannan muutokset

Pitkäaik.lainojen lisäys	9 000 000	14 600 000	10 500 000	9 500 000	15 000 000	10 000 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	-9 490 707	-9 607 733	-10 500 000	-10 500 000	-10 500 000	-10 500 000
Lyhytaik.lainojen muutos	-1 752 049					
Lainakannan muutokset	-2 242 756	4 992 267	0	-1 000 000	4 500 000	-500 000

Muut maksuvalmiuden muutokset

Muut maksuvalmiuden muutokset	627 119	0				
-------------------------------	---------	---	--	--	--	--

Rahoituksen rahavirta

	-3 279 267	4 978 638	86 371	-1 013 630	4 485 989	-514 473
--	-------------------	------------------	---------------	-------------------	------------------	-----------------

RAHAVAROJEN MUUTOS

	-1 049 503	-2 353 427	770 525	232 525	234 174	-85 978
--	------------	------------	---------	---------	---------	---------

LAINAKANTA

57 778 638	62 770 905	62 770 905	61 770 905	66 270 905	65 770 905
------------	------------	------------	------------	------------	------------

F. Liitteet

1. Verotuloennuste
2. Poistosuunnitelma
3. Kaavoituskatsauksen kaavoituskohteet

0

Yhteenveto

TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Verolaji					
Kunnallisvero	40 560	40 877	20 408	19 980	19 968
Muutos %	3,9	0,8	-50,1	-2,1	-0,1
Yhteisövero	5 028	5 388	3 610	3 293	3 416
Muutos %	47,0	7,2	-33,0	-8,8	3,7
Kiinteistövero	4 246	4 420	4 292	4 292	4 292
Muutos %	10,6	4,1	-2,9	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	49 834	50 685	28 310	27 565	27 676
Muutos %	7,7	1,7	-44,1	-2,6	0,4

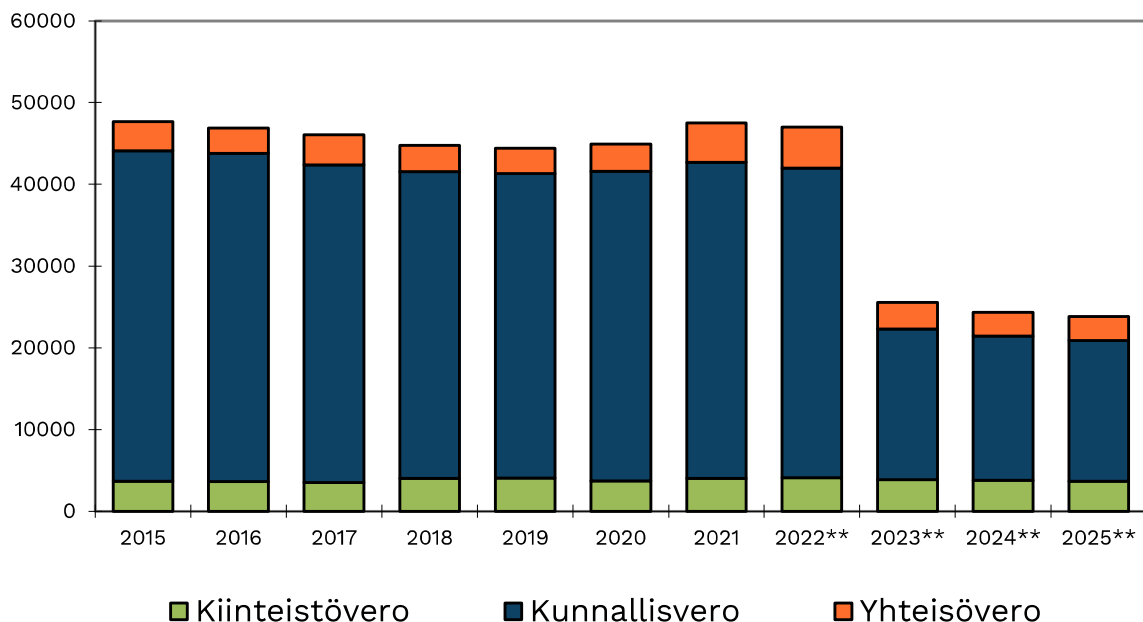
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu

Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	125,1	131,6	134,8	136,6	138,5
Kuluttajahintaindeksin muutos	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9
Peruspalvelujen hintaindeksi	136,6	140,4	144,2	147,5	151,3
Peruspalv. hintaindeksin muutos	2,4	3,8	3,8	3,3	3,8

Kankaanpää

Kunnan arvioitu reaalin verotulo 2015-2025

1000 €

Liite POISTOSUUNNITELMA

Poistosuunnitelma uudistettiin suosituksen mukaiseksi 1.1.2014 alkaen valtuuston päätöksellä 17.6.2014. Samalla valtuusto antoi kaupunginhallitukselle oikeuden suunnitelmassa määritellyjen poistoaikavälien puitteissa määritellä yksitelle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan ja oikeuden päättää niistä ennen vuotta 2014 valmistuneista hyödykkeistä, joiden kohdalla noudatetaan edelleen aikaisemman poistosuunnitelman mukaista poistoaikaa.

PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2014 ALKAEN

KV 14.3.2022 § 27 muutokset huomioitu

Sovelletaan kaikkiin 1.1.2014 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin.

Niissä hyödykeryhmissä, joissa poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikojen ala- ja yläraja, käytetään ensisijaisesti alarajoja. Kaupunginhallitus voi tämän suunnitelman suositusten mukaisten poistoaikojen puitteissa ja perustellusta syystä määritellä yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan. Alarajasta poikkeavat poistoaikat viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Vanhojen, ennen vuotta 2014 valmistuneiden kohteiden osalta voidaan käyttää enintään Kankaanpään kaupungin vanhan poistosuunnitelman tai Honkajoelta siirtyneiden kohteiden osalta enintään Honkajoen kunnan poistosuunnitelman mukaisia poistoaikoja, mikäli se on hyödykekohtaisesti perusteltavissa. Honkajoen ennen vuotta 2014 valmistuneiden hyödykkeiden osalta käytetään ensisijaisesti Kankaanpään hyödykkeiden mukaisia poistoaikoja.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

- Kehittämismenot
- Aineettomat oikeudet
- Liikearvo
- Muut pitkäaikaiset menot
- Atk-ohjelmistot
- Muut

Aineelliset hyödykkeet

- Maa- ja vesialueet
- Rakennukset ja rakennelmat
 - Hallinto- ja laitosrakennukset
 - Tehdas- ja tuotantorakennukset
 - Talousrakennukset
 - Vapaa-ajan rakennukset
 - Asuinrakennukset
- Kiinteät rakenteet ja laitteet
 - Kadut, torit ja puistot
 - Sillat, laiturit ja uimalat
 - Muut maa- ja vesirakenteet
 - Vedenjakeluverkosto
 - Viemäriverkko
 - Kaukolämpöverkko
 - Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet
 - Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset
 - Maakaasuverkko
 - Muut putki- ja kaapeliverkot
 - Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet
 - Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet
 - Liikenteen ohjauslaitteet
 - Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet
- Koneet ja kalusto
 - Rautaiset alukset
 - Puiset alukset ja muut uivat työkoneet
 - Muut kuljetusvälineet

Suositus		Poistosuunnitelma	
Tasapoisto	Menojäännöspoisto	Tasapoisto	Menojäännöspoisto
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
5 - 20 vuotta*	ei suositella	5 vuotta	
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
20 - 50 vuotta	5% - 10%	20 vuotta	
20 - 30 vuotta	10% - 15%	20 vuotta	
10 - 20 vuotta	15% - 20%	10 vuotta	
20 - 30 vuotta	10% - 15%	20 vuotta	
30 - 50 vuotta	5% - 10%	30 vuotta	
15 - 20 vuotta	15% - 20%		20%
10 - 30 vuotta	10% - 25%		25%
15 - 30 vuotta	10% - 20%		20%
30 - 40 vuotta	7% - 10%		10%
30 - 40 vuotta	7% - 10%		10%
20 - 30 vuotta	10% - 15%		15%
15 - 20 vuotta	15% - 20%		20%
10 - 12 vuotta	20% - 22%		22%
20 - 25 vuotta	12% - 15%		15 %
15 - 20 vuotta	15% - 20%		20 %
10 - 20 vuotta	15% - 25%		25 %
15 - 20 vuotta	15% - 20%		20 %
10 - 15 vuotta	20% - 25%		25%
10 - 15 vuotta	20% - 25%		25%
15 - 20 vuotta	15% - 20%	15 vuotta	
8 - 15 vuotta	20% - 27%	8 vuotta	
4 - 7 vuotta	25% - 30%	4 vuotta	

Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 vuotta	25% - 30%	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta	20% - 25%	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta	25% - 30%	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	5 - 15 vuotta	20% - 30%	5 vuotta
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta	30% - 40%	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta	30% - 40%	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pienhankintaraja			10.000 euroa
*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta			

Perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuun, ellei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusajana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun pysyvän vastaavan hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Jos perusparannus lisää pysyvästi vastaavaan hyödykkeeseen liittyvää tulonodotusta tai käyttömahdollisuuksia palveltuotannossa pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös perusparannushankkeen hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Muussa pitkävaikutteisessa menossa voidaan luonteensa mukaisesti tarvittaessa noudattaa myös edellä määriteltyä pidempää poistoaikaa. Tämä tulee kysymykseen esim. osallistuttaessa toisen yhteisön rakennusinvestointeihin. Muun pitkävaikutteisen menon poistoaja voi olla enintään 20 vuotta.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös ko. investointia koskevan päätöksen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavissa hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ohjeiden mukaisia poistoja.

Myös nämä poikkeamat saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Poistolaskennassa noudatetaan lisäksi kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Hallinto- ja laitosrakennukset, joiden poistoaja valtuuston 17.6.2014 § 42 hyväksymän poistosuunnitelman mukais- taalarajaa pitempi

Hallinto- ja laitosrakennukset, 40 vuoden poistoaja:

Honkajoen kunnatalo
Honkajoen kirjasto
Honkala
Honkajoen paloasema

Koulut 30 vuotta:
Auditorio

Hallinto- ja laitosrakennukset, 30 vuoden poistoai-
ka:

Kaupungintalo
Kaupunginmuseo
Tekninen keskus
Paloasema
Kankaanpään pääterveysasema
Liikuntakeskus
Uimahalli
Palloiluhalli
Honkajoen teknisen työn rakennus
Honkajoen terveysasema
Honkajoen vanhainkoti

Kangasmetsän koulu
Keskustan koulu
Koulukeskus, Pohjanlinna
Kyynärjärven koulu
Niinisalon koulu
Venesjärven koulu
Vihteljärven koulu
Yhteislyseo
Taidekoulu
Hongon koulu
Hongon puukoulu
Honkajoen yhteiskoulu/lukio

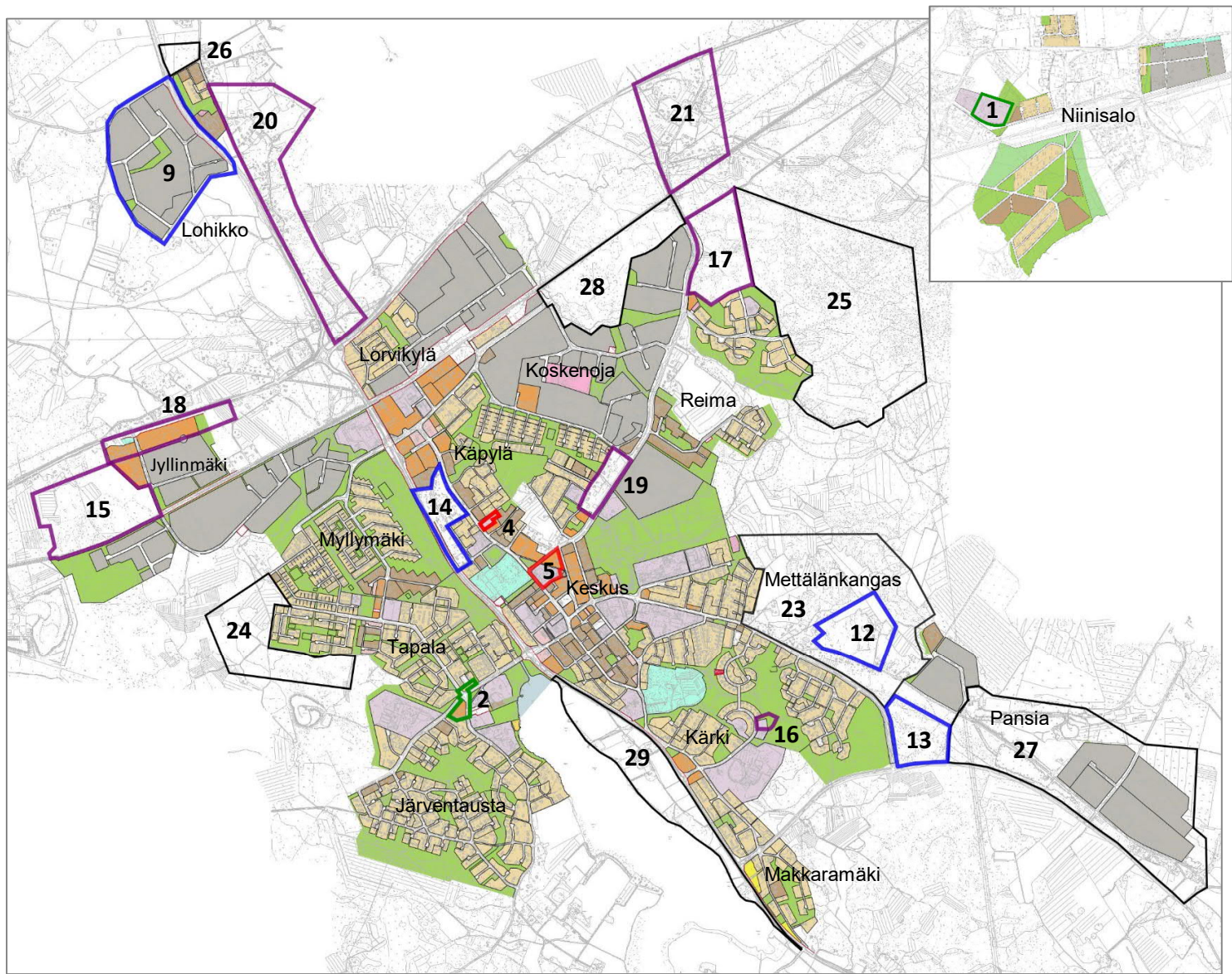
Muut rakennukset, jatkuu 30 v poistoaja

Päiväkodit:

Impivaaran päiväkot
Jalavan päiväkot
Keskustan päiväkot
Luoman päiväkot
Hongon päiväkot
Petäjälän päiväkot

Uusi Vesitorni (valm. v. 2004)

Muut pitkävaikutteiset menot, muutos
Niinisalon kenttä, poistoaja 10 v.

KANKAANPÄÄ

SUUNNITTELUKAUDELLA 9/2021 – 9/2022 VALMISTUNEET ASEMAKAAVAT

1. Niinisalon koulun asemakaavan muutos
2. Tapalankadun ja Opistonkadun risteysalueen asemaakaavamuutos

VIREILLÄ OLEVAT ASEMAKAAVAT JA RANTA-ASEMAKAAVAT

4. Kankaanpään Helluntaiseurakunnan asemakaavan muutos
5. Keskuspuiston asemakaava

VUOSINA 2023 – 2025 KAAVOITETTAVAT ALUEET

9. Lohikon teollisuusalueen asemakaavan muutos
12. Mettälänkankaan asuinpientaloalueen asemakaava 1-vaihe
13. Pansian pienteollisuusalueen asemakaavoitus
14. Rauhankadun varsi

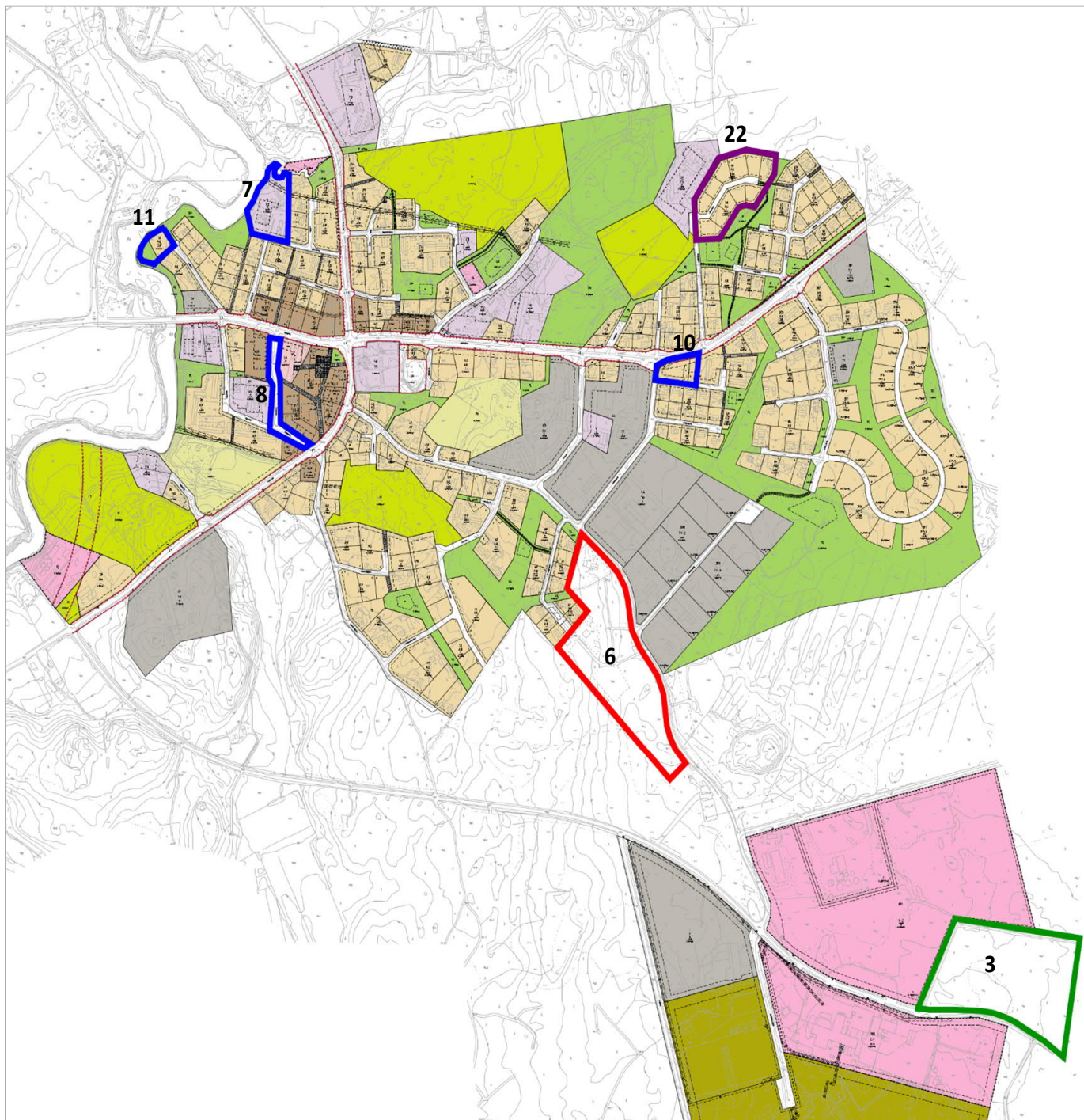
LÄHITULEVAISUUDESSA KAAVOITUSTA VAATIVAT ALUEET

15. Halmeen teollisuusalueen laajennus radan pohjoispuolelle
16. Kelankaaren Y-tontti
17. Pitkämäen 2. osa-alue
18. Halmeen alue, tilaa vaativan erikoistavaran kaupan alue
19. Jämintien varsi
20. Lohikko
21. Jyränkylä

MYÖHEMMIN KAAVOITETTAVAT ALUEET

23. Mettälänkagas, laajennus
24. Myllymäen laajennusalue
25. Pitkämäen laajennusalue
26. Lohikkoon osoitettu alue
27. Pansian teollisuusalueen laajennus
28. Koskenojan teollisuusalueen laajennus
29. Ruokojärven itäreunan kulttuuri-, maisema- ja virkistysalue

HONKAJOKI

SUUNNITTELUKAUDELLA 9/2021 – 9/2022 VALMISTUNEET ASEMAKAAVAT

3. Honkajoki Oy:n laajennuksen asemakaava

VIREILLÄ OLEVAT ASEMAKAAVAT

6. Katajiston asuin- ja yritysalueen asemakaava
7. Vanhan terveystalon alueen asemakaavamuutos

VUOSINA 2023 – 2025 KAAVOITETTAVAT ALUEET

8. Porhontien alueen asemakaavamuutos
10. Männiköntien ja Tapiontien kulmauksen asuinkorttelialue
11. Koskitien päässä, korttelin 58 laajentaminen joen suuntaan

LÄHITULEVAISUUDESSA KAAVOITUSTA VAATIVAT ALUEET

22. Linnikantien päään toteutumaton omakotialue

